DÖNEM : 1 CİLT : 33 TOPLANTI : 4

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

3. Birleşim

6 . 11 . 1964 Cuma

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	77:78
2. — Gelen kâğıtlar	78
3. — Yoklama	78
4. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları	79
1. — Komisyonlara üye seçimi	79:81
2. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in dönüşüne kadar kendisine Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/989)	81
3. — 3530 sayılı Beden Terbiyesi hakkındaki Kanunun 4 ncü ve 13 ncü maddelerinin iptaline dair Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi (3/995)	81
4. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Hükümetçe yapılması tasarlanan Toprak Reformunun gerek finans kaynakları ve gerekse temel esasları üzerinde bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/13)	81:82
5. — Konya Milletvekili Rüştü Özal'ın, üniversitelerimizin konuları ve üniversite sistemimiz hakkında bilgi edinilmek ve Meclisimizin bundan sonraki hareket ve kararlarına yön vermek üzere, Anayasanın 88 nci maddesi gereğince, bir Meclis Araştırması açılmasına dair önergesi (10/16)	82:83
5. — Sorular ve cevaplar	84
A) Sözlü sorular ve cevapları	*84*
1. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde ilinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısiyle meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/697)	84
2. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlam raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/710)	84
3. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi proje-	

Sayfa

lerine dair Enerji Bakanından sözlü sorusu (6/717) 84:88

4. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılata ve seyircilerin durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/720) 84

5. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Trakya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Millî Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunmadıklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734) 84

6. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/740) 84

7. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Belediye sınırları dâhilinde, Evkafa ait, ne kadar boş arazi bulunduğuna ve satılan gayrimenkullerden ne kadar gelir sağlandığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/747) 84

8. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Sıkıyönetim komutanlıklarınca, sıkıyönetimin tatbik edilmekte bulunduğu bölgelerde, kaç gazete ve dergi kapatıldığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/749) 84

9. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, bilim ve sanat hürriyetinin sağlanması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/757) 84

10. — Kütahya Milletvekili Ali Erbek'in, Türkiye köy elektrifikasyonu 1964 programı hazırlanırken köylerin seçiminde ne gibi esasların göz önünde tutulduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/761) 84:85

11. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Trabzon Limanının hinterlândı ile irtibatını sağlıyacak münakale tesislerinin ıslah ve ihyası konularında ne gibi tedbirler alındığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/762) 85

Sayfa

12. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Atatürk Üniversitesi Dekanının görevine son verilmesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/763) 85

13. — Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'ın, Doğu - Karadeniz Bölgesi Kâğıt Hamuru Fabrikasının kuruluş yeri hakkında yapılan etütlerin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Tarım ve Sanayi bakanlarından sözlü sorusu (6/766) 85

14. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair sorusu ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/775) 85:88

15. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Türkiye'de bir Millî Gıda Kodeksi Komitesi kurulup kurulmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/776) 88

16. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, vazife mahallerine gitmediği halde, gitmiş gibi gösterilerek, yolluk ve yevmiye ödenen kimse olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/778) 88

17. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780) 88

18. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Türkiye Esnaf Dernekleri Konfederasyonundaki kota yolsuzluğu tahkikatının ne safhada olduğuna ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası eski Genel Müdürünün kanunsuz ve usulsüz tutumu hakkında ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/782) 88:89

19. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Et ve Balık Kurumu Umum Müdürünün ne gibi bir görevle ve hangi lüzuma binaen Amerika'ya gittiğine ve Kurumun sair işlerine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/783) 89

20. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisince hakkında son tahkikatın açılmasına karar verilerek Anayasa Mahkemesine sevk edilen Bonn Büyükelçisi Mehmet Bay-

Sayfa

dır'a dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/785) 89

21. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Millet Meclisine bağlı organların teşkilâtında çalışıp da vazife mahallinden ayrılmadıkları halde, yolluk ve yevmiye alanlar olup olmadığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/790) 89

22. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, basında çıkan bâzı iddia ve isnatların, doğru olup olmadığına dair sorusu ve İdare Âmiri Süleyman Bilgen ile Başkan Fuad Sirmen'in sözlü cevabı. (6/791) 89:98

23. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, kadrolarına nazaran noksan olan polis mevcudunun artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/793) 98

24. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, Türkiye'de oturan ve çalışmakta olan Yunan uyruklu kişilerin miktarına ve bunlardan ne kadarının Gelir Vergisi ödediğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/794) 98

25. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, 15 Ekim 1961 genel seçimlerine kaç vali ve kaymakamın, hangi partilerden aday olarak, katılmış olduklarına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/795) 98

26. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, Giresun ilinde yapılması kararlaştırılan kâğıt hamuru fabrikasının inşa yerinin katî olarak tâyin olunup olunmadığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/796) 98

27. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, kaç ilde il radyosu olduğuna ve bu radyoların nasıl kurulduğuna dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu. (6/797) 98:99

28. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, İstanbul Mithatpaşa Stadyomunun ışıklandırma tesisatının hangi firmaya ihale edildiğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/798) 99

29. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, 1963 yılı içinde kaç belediyenin hudutlarında değişiklik yapıldığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/799) 99

30. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/800) 99

31. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulluğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/801) 99

32. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, Türk Kültür Derneğine ve onun devamı olan halkevlerine, şimdiye kadar, ne miktar yardım yapıldığına dair Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/802) 99

33. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, İstanbulda, şirketlerle sair ticaret erbabının kuruluş, fesih, işe başlama ve işi bırakma işlemlerinin süratlendirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/803) 99

34. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, su ürünlerimizin üretimi, toplanması ve tüketimi konularındaki çalışmaların ne safhada olduğuna ve balıkçılara, uygun şartlarla, kredi sağlanıp sağlanmadığına dair Ticaret ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/804) 99

35. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya, İçel, Konya illerinin, Gazipaşa, Anamur ve Ermenek ilçeleri arasında hudut ihtilâfı olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/805) 99

36. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Yozgat'ta temeli atılan Bira Fabrikasının 10 milyon litre üzerinden hesabedilen kapasitesinin, Devlet Plânlama Teşkilâtınca, 5 milyon litre üzerinden hesabedilmesi sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/806) 99

37. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Beş Yıllık Kalkınma Plânının, Yer-

Sayfa

köy - Sorgun arası 80 kilometrelik yolun onarılmasını kapsayıp kapsamadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/807) 99

38. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Gümrük ve Tekel Bakanlığı Teşkilât Kanununun, bugüne kadar, Meclise sevk edilmemesi sebebine dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/808) 99:100

39. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Milletlerarası kuvvetin Kıbrıs'a gönderilmesi gecikmekte bulunduğuna göre Hükümetin ne yapmak niyetinde olduğuna dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/809) 100

40. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kanun sebebiyle bir kısım Hazine mallarının, karar geriye yürütülmek suretiyle, C. H. Partisine nasıl verildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/810) 100

41. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Kastamonu iline, 1963 yılında sulama, onarım, ıslah ve içme suyu için kaç lira tahsis edildiğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/811) 100

42. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, General Elektrik lokomotiflerinin ihalesinden sonra kredinin son mehil süresi olan 31 . 3 . 1964 tarihinin münasip bir müddet daha sonraya bırakılmasının mümkün olup olmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/812) 100

43. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, bir karış toprağı olmıyan Meriç ilçesi Saatağacı köyü halkının durumu hakkında ne gibi bir tedbir düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/813) 100

44. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, kooperatifçiliğimizin geliştirilmesi için yeni bir mevzuatın hazırlanmakta bulunduğunun doğru olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/814) 100

Sayfa

45. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Taşköprü'deki kendir fabrikasının yerli kendirlerimizi işlemesi için ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/815) 100

46. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunun, işçilerin tedavileri bir elden, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanaliyle yaptırılmasının daha istifadeli olup olmıyacağına dair Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlarından sözlü sorusu (6/816) 100

47. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun artan şeker fiyatları karşısında pancar fiyatlarının da yükseltilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/817) 100

48. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Çankırı'nın Tepe, Alagöz köyündeki tapulu arazileri cebren işgal edilen ve mahsülleri ile tarım ağaçları yağma olunan şahısların durumlarının ne olacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/818) 100:101

49. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, bir Alman gencinin, yapılan ihbar üzerine, İstanbul Emniyet makamları tarafından nezarete alınıp işkence yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/819) 101

50. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Haymana Savcısının Mihalıçık'a naklinde her hangi bir sebep bulunup bulunmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/820) 101

51. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Toprak Reformunu, kalkınma yönünden, ön şart olarak kabul eden 1963 yılı programı ile 1964 programı arasındaki çelişik durumun düzeltilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/821) 101

52. — Trabzon Milletvekili Zeki Yağmurdereli'nin, Kızılay Kurumu depolarında saklanan sıhhi malzeme, ilâç ve ede-

Sayfa

vatın kaç yılda bir muayene edildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/822) 101

53. — Yozgat Milletvekili Turgut Nizamoğlu'nun, Yozgat'ta kurulmakta olan bira fabrikasının kapasitesinin 10 milyon litreden 5 milyon litreye indirilmesi sebebine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/823) 101

54. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Rum Ortadoks Patriği Athenagoras'ın dış memleketlere seyahate çıktığından ve Papa ile temaslarda ve müzakerelerde bulunduğundan haberdar olunup olunmadığına dair İçişleri, Dışişleri ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/824) 101

55. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İçtüzüğün yürürlükte bulunan 137 nci maddesinin, teamülden bahsile, tatbik edilmemesi sebebine dair Millet Meclisi Başkanından sorusu ve İdare Âmiri Süleyman Bilgen'in sözlü cevabı (6/825) 1 101:102

56. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, yabancı bir memlekette, mühim bir kaçakçılığa ismi karışan bir ticaret müşavirimiz hakkındaki, itham edici, haberlerin hangi tarihte Bakanlığa geldiğine ve ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/826) 102

57. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Öğretmen Dernekleri Federasyonunun öncülüğünde, bâzı aydın çevrelerce, gerici akımların önlenmesi hususunda alınmış olan kararın sebeplerine dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/827) 102

58. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Kırklareli ili Lüleburgaz ilçesinde, bu yıl Zirai Donatım Kurumunun bir şubesinin açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/828) 102

59. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Türk köylüsünün büyük derdi olan orak ipi ihtiyacının temini için ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/829) 103

Sayfa

60. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Yüksek Seçim Kurulunun ara seçimlerinin yapılamıyacağı hususundaki 16 . 3 . 1964 tarih ve 1333 sayılı Kararı hakkında ne gibi bir işlem yapıldığına dair sorusu ve Başkan Fuad Sirmen'in sözlü cevabı (6/830) 103:106

61. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Batı - Trakya'da Lozan Andlaşmasının imzası sırasında, Türk ve Yunan nüfuslarının miktarı ile bugünkü miktarlarına ve iktisadi durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/831) 106

62. — Ankara Milletvekili Burhan Apaydın'ın, Adalet Partisi Genel Başkanının, Bursa il kongresinde, Kıbrıs meselesi hakkında verdiği demece dair Başbakandan sözlü sorusu (6/832) 106

63. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, Beden Terbiyesi Merkez İstişare Kuruluna atanan Vildan Aşir Savaşır hakkındaki iddiaların doğru olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/833) 106

64. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın, Keburan (Dargeçit) nahiyesinin ilçe haline getirilmesi için çalışma yapılıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/835) 107

65. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Askerlik Şubesinin eski binasından ne zaman ne sebeple tahliye edildiğine ve ikamet ettiği binanın kime aidolduğuna dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/835) 107

66. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Dış Ticaret Dairesinde görevli, yüksek dereceli üç memurun vazifelerinin değşitirilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/836) 107

67. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum ilinde Askerî Dikimevi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/837) 107

68. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde çalışan taksi ve dolmuş şoförlerinden, 1962 malî yılı başından bugüne kadar, ne mik-

Sayfa

tar para cezası alındığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/838)

69. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, 1963 yılında yapılması kabul edilen Bitlis Kapalı Spor Salonunun programdan çıkarılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/839) 107

70. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'da bir Duralit Fabrikası kurulması konusunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi, Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/840) 107

71. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, incir tarımının bekası ve müstahsılının himayesi konularında ne düşünüldüğüne dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/841) 107

72. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, toprak dağıtımı esnasında, mevcut arazileri de ipotek edilmiş bulunan köylerin tapu karşılığı kredi alamamalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/842) 107

73. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da 5 Yıllık Plân devresi içerisinde, kurulması düşünülen bir sanayi tesisi bulunup bulunmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/843) 107

74. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da hayvan besiciliği ile uğraşan ve 15 milyon lira sermayeye sahip bulunan kimselerin kredi ihtiyaçlarının nereden sağlanacağına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/844) 107

75. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Ağlasun ilçesine bağlı Yumrutaş köyü ile Bucak ilçesine bağlı Datalanı köyünde, tarım arazisi ağaçlandırılan köylülere, başka yerden toprak verilmesi ve el sanatı öğretilmesi konularında, bir çalışma yapılıp yapılmadığına dair Tarım, İmar ve İskân ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/845) 108

76. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, üniversitelerimizin arkeoloji kısmından, şimdiye kadar kaç talebe mezun olduğuna dair Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/846) 108

Sayfa

77. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, İdil'in Hanik köyünde, bir ağanın köyden çıkardığı vatandaşların evlerinin yağma edilmiş olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/847) 108

78. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in av sahası avcılar kulübü bulunmıyan bölgelerinde av silâhlarının ve barutun serbestçe satılıp satılmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/848) 108

79. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, Diyarbakır - Bitlis şosesinin Duhan - Bitlis arasının yapımına ne zaman başlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/849) 108 : 119

B) Yazılı sorular ve cevapları *119*

1. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'in Kasırkalenderan Akıncı bucağından Hüseyin Keleş hakkında verilen meni müdahale kararında partizanca bir tutum rolü olup olmadığına dair soru önergesi, ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/508) 119 : 122

2. — Tunceli Milletvekili Fethi Ülkü'nün, Devlet Karayolları Genel Müdürlüğünün, Keban Barajı projesine muvazi olarak, bir çalışması olup olmadığına dair soru önergesi, ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın yazılı cevabı (7/511) 122 : 123

3. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, bâzı vatandaşların, Mardin'in, Dibek köyünde bulunan tapulu gayrimenkulleri üzerindeki tasarruf haklarını kullanmalarına mâni olunduğunun doğru olup olmadığına dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/514) 123 : 124

4. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, yayınlanan bâzı beyannamelerle Hıristiyanlık propagandası yapıldığı hakkında bir bilgi olup olmadığına dair soru önergesi, ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/517) 124 : 125

5. — Konya Milletvekili Kadircan Kaflı'nın, Konya İmam - Hatip Okuluna tâyin edilen idarecilerin yeterli olup olmadığına ve 7 öğrencinin okuldan çıkarılıp

Sayfa

çıkarılmadığına dair soru önergesi ve Başbakan adına Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/527) 125:128

6. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde yapılması 5 Yıllık Plâna alınmış bulunan, Sürgü Barajı inşaatının ne zaman bitirileceğine dair soru önergesi, ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Hüdai Oral'ın yazılı cevabı (7/547) 128

7. — Tokat Milletvekili Ali Dizman'ın, Traktör ehliyeti almak istiyenlerden ne gibi vasıflar arandığına dair soru önergesi, ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/549) 128:129

8. — Antalya Milletvekili Hasan Fehmi Boztepe'nin, Akdeniz sahil yolunun Manavgat hudutları dâhilinde kalan kısmının inşasına ne zaman başlanacağına dair soru önergesi, ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın yazılı cevabı (7/552) 129:130

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, pancar fiyatlarının henüz ilân edilmemiş olmasiyle doğan zararlara dair konuşmasına Sanayi Bakanı Muammer Erten ile Tarım Bakanı Turan Şahin, Hükümetin bu konudaki tutumu ile ilgili açıklamalarda bunlundular.

Antalya Milletvekili Rafet Eker'in hastalığından dolayı bir ay izinli sayılması hakkındaki Başkanlık tezkeresi kabul olundu.

Komisyonlar için aday tesbiti işlemi neticelenmediğinden komisyonlara üye seçimi, gelecek birleşime bırakıldı.

İstanbul Milletvekili Saadet Evren'in, Millî Eğitim Bakanının ifa ettiği hizmet süresince takibettiği eğitim politikasının Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince gensoru yoluyla görüşülmesine dair önergesi üzerinde bir süre görüşüldü ve gensorunun 11 Kasım 1964 Çarşamba gündemine alınması kabul edildi.

Bolu Milletvekili Kâmil İnal'ın, Beş Yıllık Kalkınma Plânının hedefine ve prensiplerine uymıyan durumlar yaratan Millî Eğitim Bakanı hakkında, Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince gensoru açılmasına dair önergesinin de; hakkında Danıştaya başvurulmuş olan «bir dersten borçlu kalma» meselesiyle ilgili dördüncü bendi çıkartılmak suretiyle ve yukarıdaki önerge ile birlikte görüşülmesi kabul olundu.

378 sayılı Kanun hükümleri uyarınca NATO Parlömanterleri Konferansı Türk Grupu ile, Parlâmentolararası Birliği Türk Grupunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde resmen kurulmaları hususları kabul edildi.

Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum ili ve dolaylarındaki yolların ne zaman karayolları programına alınacağına,

Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Bor ile Adana asfaltı arasında bulunan toprak yolu, Karayollarınca, 1964 yılında inşası suretiyle trafik kazalarının önlenmesi hususunda, ne düşünüldüğüne,

Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Aksaray ilçesi ile Adana asfaltı arasındaki 3 kilometrelik yolun ne zaman yapılacağına dair sorularına, Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat,

Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin mûtadolan yerlerde alım yeri açmaması ve aldığı mahsullerin bedelini vaktinde ödenmemesi sebebine,

Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, 5 Yıllık Kalkınma Plânında ihraç maddeleri arasında bulunan elmanın istihsal ve ihracı hususlarında ne gibi tedbirler alındığına,

Gümüşhane Milletvekili Sabahattin Savaer'nın, Kalkınma Plânında derpiş edilen zirai teknik teçhizatın sağlanmasında vâki zorluğun giderilmesinde bir tedbir alınıp alınmadığına dair sorularına da Ticaret Bakanı Fennî İslimyeli cevap verdiler.

697, 710, 717, 747, 749, 757, 762, 763, 775, 776, 778, 780, 782, 783 sayılı sorular, ilgili Bakanların,

720, 734, 740, 785, 790, 791, 793 sayılı sorular, soru sahiplerinin Genel Kurulda hazır bulunmamaları,

761 sayılı soru sahibinin izinli, 766 sayılı soru sahibinin de yurt dışında vazifeli bulunmaları dolayısiyle görüşmeleri gelecek birleşime bırakıldı.

Ağrı Milletvekili Nevzat Güngör'ün, Ağrı ve Van illerine, 1964 yılında, ayrı ayrı ne miktar yatırım yapılacağına ve İstanbul - Ağrı uçak seferlerine dair Başbakandan sözlü sorusunun kendi talebi ile yazılı soruya çevrildiği bildirildi.

Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, özel ilân ve reklâm prodüktörlüğü müessesesinin kuruluş ve görevlerinin hangi esaslar dâhilinde düzenlendiğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu,

Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun Ulus Gazetesi matbaa ve tesislerinin halen kimin veya kimlerin tasarrufunda olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu,

İzmir Milletvekili Nihat Kürşat'ın, Türk vatandaşlarının seyahat serbestisini tahdideden tedbirlerin müstenidatının ne olduğuna dair İçişleri ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu,

Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin'in, plâna ve programa alınıp ödeneği de ayrılan Kastamonu kapalı spor salonunun ihalesinin geri bırakılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu,

Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu'nun, Amasya'da bir şeker fabrikası ile bir çimento fabrikası kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu,

Rize Milletvekili Cevat Yalçın'ın, Doğu - Karadeniz bölgesinde kurulacak kâğıt hamuru fabrikasının kuralacağı yerin katî olarak tesbit edilip edilmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü corusu,

Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kıbrıs Adasının taksimi konusunda ne düşünüldüğüne dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu,

Aydın Milletvekili Orhan Apaydın'ın, ATAŞ Rafinerisi işçilerinin kanuna uygun grevlerinin durdurulmasının dayandırıldığı mucip sebebin hakikatlere ne derecede kadar uygun olduğuna dair Başbakandan ve Çalışma Bakanından sözlü sorusu,

Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, Beden Terbiyesi Merkez Ceza Heyeti kararlarının, muhatabına ne yollarla tebliğ edileceği hakkında bir hüküm olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu,

Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, orak ipi, kota dışı bırakıldığına göre, 1964 hasat mevsiminde, bu ipin yeter ölçüde imal ve stoku, için tedbir alınıp alınmadığına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu,

Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, fakirlikleri belge ile sabit olanlardan Trabzon Nümune Hastahanesindeki tedavileri sonunda, bir ücret talebedilip edilemediğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu, soru sahipleri ikinci defadır Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından düştü.

6 Kasım 1964 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere (18,05) de Birleşime son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Malatya
Nurettin Ok	*Nurettin Akyurt*

Kâtip
Amasya
Nevzat Şener

2. — GELEN KÂĞITLAR

Tasarı

1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında imzalanan Sosyal Güvenlik hakkında sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı (1/732) (Dışişleri, Çalışma ve Plân komisyonlarına)

Tezkere

2. — Elektrometallurji Sanayi A. Ortaklığının 1962 yılına ait hesap ve işlemlerinin sunulduğuna dair Başbakanlık tezkeresi (3/990) (Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Nurettin Ok

KÂTİPLER : Nurettin Akyurt (Malatya), Nevzat Şener (Amasya)

BAŞKAN — Millet Meclisinin üçüncü birleşimini açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır. Sayın üyeler lûtfen beyaz düğmelere bassınlar. Yoklama işlemi başlamıştır.

(Otomatik cihazla yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yoklama işlemi bitmiştir. Müzakere için gerekli çoğunluğumuz vardır, müzakerelere başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Komisyonlara üye seçimi.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, gündemin birinci maddesi Millet Meclisi daimî komisyonlarına üye seçimidir.

Partilerin 2 . 11 . 1964 tarihindeki durumlarına göre Başkanlık Divanınca tanzim edilen listeler gruplara tevdi edilmiş ve gruplardan alınan aday listeleri bastırılıp sayın üyelere dağıtılmıştır. Bağımsız arkadaşlarımız için de 9 komisyonda yer ayrılmıştır. Bu komisyonlarla, bağımsız arkadaşlarımızın isimlerini biraz sonra okuyacağım. Bağımsız arkadaşlarımıza ayrılan komisyonların isimlerini ayrı okutacağım. Bağımsız arkadaşlarımızı da ayrıca bir liste halinde okutacağım. Bu arkadaşlarımız hangi komisyona, hangi bağımsız adaylığını koyarsa seçimler ona göre cereyan edecektir. Bu sebeple bağımsız arkadaşlarımız arasından hangi komisyona girmek istiyen varsa lûtfen ismini Meclis Riyasetine bildirsin.

Bağımsızlara tefrik edilen komisyonları okutacağım:

«Dilekçe Karma Komisyonu, Sayıştay, Plân Karma Komisyonu, Çalışma, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma, Ticaret Tarım, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu».

BAŞKAN — Bağımsız arkadaşlarımızın isimlerini okutacağım.

«Kasım Gülek (Adana), Halûk Nur Bâki (Afyon Karahisar), Nihat Berkkan (Ankara), İhsan Köknel (Ankara), Fuat Ümit (Bolu), Cevdet Perin (Bursa), Şaban Keskin (Çankırı), Abdullah Cilli (Hatay), Malik Yolaç (İstanbul), Avni Doğan (Kastamonu), Fethi Doğançay (Kastamonu), Mehmet Yüceler (Kayseri), Fikret Filiz (Kırklareli), Yakup Kadri Karaosmanoğlu (Manisa), Nuri Bayar (Sakarya), Nazmi Ökten (Trabzon), Kemal Badıllı (Urfra).»

BAŞKAN — Sayın Nuri Bayar, Bütçe Komisyonuna adaylığını koyuyor.

Başka, okunan komisyonlar için adaylığını koyanlar lûtfen bildirsinler.

Nihat Berkkan, Bütçe Komisyonuna.

Diğer komisyonlar için bağımsız arkadaşlarımızdan adaylıklarını koyanlar lûtfetsinler.

Sayın Şaban Keskin, Ticaret Komisyonuna.

Başka adaylığını koyanlar yok mu?

Muhterem arkadaşlarım, şimdi komisyonlar üye seçimi için tasnif heyeti seçeceğiz. Müsaade ederseniz seçeceğimiz 24 komisyon için beş tasnif heyeti seçelim. Muvafık mıdır arkadaşlar (Olur olur sesleri.)

Seçilecek 24 komisyon için beş tasnif heyeti seçeceğiz. 5 tasnif kurulu sırası ile aidolduğu komisyonlar okunarak seçilecektir.

Bir; Adalet, Anayasa, Bayındırlık, Çalışma, Dilekçe. Bu komisyonlara seçilecek arkadaşları-

mızı tesbit etmek üzere bir tasnif heyeti seçilecektir.

Sayın Cevdet Aydın?... Buradalar.
Sayın Mehmet Altınsoy?.. Yoklar.
Sayın Oğuzdemir Tüzün?.. Yoklar.
Sayın Haydar Özalp?.. Yoklar.
Sayın Ruhi Soyer?.. Buradalar.
Sayın Ramazan Demirsoy?.. Buradalar.

Sayın Cevdet Aydın, Sayın Ruhi Soyer ve Sayın Ramazan Demirsoy birinci tasnif komisyonuna seçilmişlerdir. Adalet, Anayasa, Bayındırlık, Çalışma, Dilekçe Komisyonuna seçilmiş bulunacak arkadaşlarımızın tasnifini bu komisyon yapacaktır.

İkinci tasnif heyeti; Dışişleri, Gümrük ve Tekel, İçişleri, İmar ve İskân ve Meclis Kitaplığı Komisyonuna seçilecek arkadaşlarımızın tasnifini yapacaktır. Bu tasnif heyetini seçeceğiz.

Sayın Yusuf Ulusoy?.. Yoklar.
Sayın Ali Baran Numanoğlu?.. Yoklar.
Sayın Naim Tiralı?.. Yoklar.
Sayın Süreyya Öner?.. Burada.
Sayın Muslihittin Gürer?.. Yoklar.
Sayın Hami Tezkan?.. Yoklar.
Sayın Cihad Baban?.. Yoklar.
Sayın Mehmet Çobanoğlu?.. Burada.
Sayın Şevket Raşit Hatiboğlu?.. Burada.

Sayın Süreyya Öner, Sayın Mehmet Çobanoğlu, Sayın Şevket Raşit Hatiboğlu ikinci okunan komisyonların tasnifini icra edeceklerdir.

Üçüncü tasnif heyeti ise; Maliye, Meclis Hesaplarını İnceleme, Millî Eğitim, Millî Savunma ve Plân ve Bütçe Komisyonlarına üye seçimi için verilecek oyları tasnif edeceklerdir. Bu tasnif heyetini kur'a ile tesbit ediyoruz.

Sayın Ziya Uğur (Bursa)... Yoklar.
Sayın Kemal Badıllı (Urfa)... Yoklar.
Sayın Nizamettin Erkmen (Giresun)... Yoklar.
Sayın Bekir Sami Karahanlı (Urfa)... Burada.
Sayın Fennî İslimyeli (Balıkesir)... Bakan.
Sayın Cevat Kanpulat (Balıkesir)... Burada.
Sayın Baha Cemal Zağra (Bursa)... Buradalar.

Üçüncü tasnif heyeti Sayın Bekir Sami Karahanlı, Sayın Cevat Kanpulat, Sayın Baha Cemal Zağra'dan mürekkep olacaktır.

Dördüncü tasnif heyeti ise; Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu, Sanayi Komisyonu, Sayıştay Komisyonu, Tarım Komisyonu ve Ticaret Komisyonuna seçilecek üyelerin tasnifini yapacaktır. Bu tasnif heyetini tesbit ediyoruz.

Sayın Kadircan Kaflı?.. Yoklar.
Sayın Sabri Kılıç?.. Burada.
Sayın Alâeddin Eriş?.. Burada.
Sayın Ertuğrul Akça?... Burada.

Sayın Sabri Kılıç, Sayın Alâeddin Eriş, Sayın Ertuğrul Akça, 4 ncü tasnif komisyonu olarak, seçilecek üyelerin isimlerini tesbit edeceklerdir.

Beşinci tasnif heyeti ise: Turizm ve Tanıtma Komisyonu, Ulaştırma Komisyonu, Kamu İktisadi Devlet Teşebbüsleri Komisyonu ve Köy İşleri Komisyonuna seçilecek üyeleri tesbit edecektir.

Sayın Mahmut Deniz?... Burada.
Sayın Cevat Dursunoğlu?... Yoklar.
Sayın Nihat Diler?... Yoklar.
Sayın Adnan Şenyurt?.. Burada.
Sayın Turhan Bilgin?.. Yoklar.
Sayın Seyfi Öztürk?... Yoklar.
Sayın Şevket Asbuzoğlu?... Yoklar.
Sayın Fuat Ak?... Burada.

Beşinci komisyon ise Sayın Mahmut Deniz, Sayın Adnan Şenyurt ve Sayın Fuat Ak'tan teşekkül edecektir.

Muhterem arkadaşlarım, seçimlere geçmeden önce bir hususu belirtmekte fayda mülâhaza etmekteyim. Bugün komisyon seçimleri tamamlanacağından komisyona seçilen sayın arkadaşların, önümüzdeki Pazartesi günü saat 14,00 te komisyonlarında toplanarak Başkan, Sözcü, Kâtiplerini seçip Başkanlığa bildirmelerini rica edeceğim. Önümüzdeki Pazartesi günü saat 14 te komisyon odalarında toplanılacak ve Başkan, Sözcü, Raportör arkadaşları tâyin edeceklerdir, seçeceklerdir.

Şimdi, ikinci bir nokta ise, bu tasnif gruplarının tasnife mahsus yerde bir arada oturmaları mümkün olmadığı için, müsaade ederseniz ilk üç tasnif komisyonu önden üç sırayı işgal etsin; geri kalan iki komisyon arka sıralardan birisinde vazife görsün. Muvafık mı efendim? (Muvafık sesleri.)

Şimdi, hangi ilden seçime başlanacağı kur'a ile tesbit edilecektir: Aydın'dan başlıyoruz. Bu arada bir önerge gelmiştir. Sayın Manisa Milletvekili Hürrem Kubat, «Aday olarak gösterilmiş bulunduğum Kamu İktisadi Devlet Teşebbüsle-

ri Komisyonunda çalışamıyacağımdan adaylıktan istifa ettiğimi arz ederim.» demektedir.

Bir karışıklığa meydan vermemek için bu noktanın hallinde fayda var. Lûtfen Adalet Partisi grupundan Sayın Hürrem Kubat yerine başka bir arkadaşın isminin verilmesini rica edeceğim.

Sayın arkadaşlarım, Kamu İktisadi Teşekkülleri Komisyonuna Adalet Partisi Grupu tarafından aday gösterilmiş bulunan Hürrem Kubat arkadaşımızın yerine lûtfen Sayın Mehmet Çobanoğlu'nu yazacaksınız. Hürrem Kubat yerine Mehmet Çobanoğlu aday gösterilmiştir. Kamu İktisadi Devlet Teşekkülleri en son sayfada.

Aydın'dan başlıyoruz. Tasnif heyetleri lûtfen yerlerini alsınlar. 1 nci, 2 nci, 3 ncü tasnif heyetleri komisyonlara ayrılan kısımda; 4 ve 5 nci tasnif heyetleri ise Meclis salonunun boş bulunan kısmında tasnif yapacaklardır.

Aydın ilinden başlıyoruz.

(Aydın Milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Komisyon seçimleri için oylarını kullanmıyan arkadaşlar lütfen oylarını kullansınlar.

Oyunu kullanmıyan arkadaşımız var mı?.. Yok. Oy verme muamelesi bitmiştir. Lûtfen sepetleri kaldırınız.

Gündemin sunuşlar kısmında yer almış bulunan ikinci maddeyi okutuyorum.

2. — Vafize ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in dönüşüne kadar kendisine Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/989)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in dönüşüne kadar kendisine, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arzederim.

Cumhurbaşkanı
Cemal Gürsel

BAŞKAN — Yüce Meclisin bilgilerine sunulur.

3. — 3530 sayılı Beden Terbiyesi hakkındaki Kanunun 4 ncü ve 13 ncü maddelerinin iptaline dair Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi (3/995)

BAŞKAN — Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi vardır, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

C. H. P. Türkiye Büyük Mille Meclisi Grupu adına; 3530 sayılı Beden Terbiyesi Hakkındaki Kanunun 4 ncü ve 13 ncü maddelerinin Anayasaya aykırı olduğundan bahsile iptali hakkında açılan dâva üzerine konu incelenmiş ve;

1. — Adı geçen Kanunun 4 ncü maddesinde yer alan «Gençler için kulüplere girmek ve boş zamanlarında Beden Terbiyesine devam etmek mecburidir.» şeklindeki hükmün Anayasaya aykırı olduğundan iptaline ve bu iptal kararının aynı maddenin dâva dışında kalan diğer hükümlerinin uygulanmaması sonucunu doğurmuş olduğundan 44 sayılı Kanunun 28 nci maddesinin son fıkrası uyarınca işbu hükümlerin de iptaline;

2. — Aynı Kanunun 13 ncü maddesinin 1 nci fıkrasının Anayasaya aykırı bulunması sebebiyle iptaline ve bu iptal kararı, dâva dışında kalan diğer fıkraların uygulanmaması sonucunu doğurmuş olduğundan 44 sayılı Kanunun 28 nci maddesinin son fıkrası uyarınca işbu fıkraların da iptaline;

Mahkememizce 3 . 11 . 1964 gününde 1963/-152 esas ve 1964/66 karar sayısı ile karar verilmiştir.

Bilgileri rica olunur.

Anayasa Mahkemesi Başkanı
Lûtfi Akadlı

BAŞKAN — Yüce Meclisin bilgisine sunulur.

3. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Hükümetçe yapılması tasarlanan Toprak Reformunun gerek finans kaynakları ve gerekse temel esasları üzerinde bir genel görüşme açılmasına dair önergesi. (8/13)

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Sayın Başbakan Üçüncü Karma Hükümet programında toprak reformunun biran önce

gerçekleştirilmesi lüzum ve zaruretinden bahsederek öncelikle Parlâmentoya getirileceğini ifade etmişlerdi.

Bu ifadedeki va'din gecikmesi toplum yapımızı teşkil eden çeşitli zümreler arasında devamlı niza ve ihtilâflar doğurmaktadır. Bu ihtilâfların bir neticesi olarak da Devlet otoritesi aciz içinde kalmakta ve çeşitli sektörlerdeki tereddüt, ekonomik faaliyetlerini tavsatmakta ve dolayısiyle millî ekonomiyi tahribetmektedir.

Bundan dolayı toplum içinde şüphe ve endişelerin doğurduğu çatışmaları ve Devlet idaresindeki tereddütleri bertaraf etmek için, Devlet ve toplum düzeninin ekonomik bölüm ve yapısını yakından etkiliyen, bu önemli konu hakkında, Hükümetimizin şimdiye kadar ne gibi çalışmaları yaptığını ve bu çalışmaların muhteva ve mahiyetinin neler olduğunu ve bu mevzuda 1963 yılı programı ile 1964 yılı programı arasındaki çelişikliğin nerelerden doğduğunu, Türk halkoyunda biran önce aydınlığa kavuşturmak için Hükümetçe yapılması tasarlanan toprak reformunun gerek finans kaynakları ve gerekse temel esasları üzerinde Yüksek Mecliste açılacak genel görüşme ile tesin edileceği kanaatiyle bu teklifi getirmede kendimizi görevli telâkki ettik.

Bu teklifimin kabulünü Yüksek Meclisten dilerim.

Diyarbakır Milletvekili
Recai İskenderoğlu

BAŞKAN — Sayın arkadaşlarım, Anayasamın 88 nci maddesi ve ona tebaan 89 ncu maddesine göre önerge Yüce Meclisiniz huzurunda okutulmuş bulunmaktadır. Bundan sonraki ilk birleşimde, yani Pazartesi günü saat 15,00 te yapılacak toplantıda gündeme alınıp alınmıyacağı hususunu Yüce Meclis kararlaştıracaktır.

5. — Konya Milletvekili Rüştü Özal'ın, üniversitelerimizin konuları ve üniversite sistemimiz hakkında bilgi edinilmek ve Meclisimizin bundan sonraki hareket ve kararlarına yön vermek üzere, Anayasanın 88 nci maddesi gereğince, bir Meclis Araştırması açılmasına dair önergesi (10/16)

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Özeti: Anayasamızın 88 nci maddesine göre inceleme suretiyle üniversitelerimiz hakkında bilgi edinilmek üzere Meclis araştırması Hk.

Üniversitelerimizin yeni akademik yıllarına girişi vesilesiyle basınımızın ve kamu oyunun önemle üzerinde olduğu üzücü bâzı olaylar cereyan etmiştir.

İstanbul Üniversitesi; öğrenci temsilcisinin konuşturulmak istenmemesinden ötürü merasimsiz açılmış, bu hareket şiddetli tenkidleri mucibolmuştur.

2 Kasım 1964 gününde, yapılan Ankara Üniversitesi açılışında ise, Türkiye Millî Talebe Federasyonu İkinci Başkanı ve Ankara Üniversitesi Talebe Birliği Başkanı «Topyekûn Türk Yüksek Öğrenim Gençliğini temsil etmenin görev ve sorumluluğu ile», «Teşhislerini teşmil ve katagorik ithamlarda bulunmak arzusunda olmadığını belirterek» ve fakat «Kalıplaşmış, karşılıklı iltifat ve nezaket gösterilerinin yer aldığı» mûtat törenler anlayışının dışına çıkarak «Kendi yuvalarından kamu oyuna» acı olduğu nisbette dikkate şayan bir şekilde seslenmiştir.

Maksadımıza geçmeden önce bir ciheti tesbit etmek lâzımdır.

Öğrenci temsilcisi, «Rejimimizin selâmeti ve memleketimizin geleceği yönünden; mutlaka iyi işlemesi lâzımgelen demokratik sosyal kurumların en önemlisi ve belki de bir numaralısı üniversitelerdir.» «Bir toplumun fikrî yönünü ve demokratik kurumların kadrolarını tâyin bakımından, bir memleketin yönetimini ve geleceğini, o memleketin üniversiteleri hazırlar.» derken Ankara Üniversitesi Sayın Rektörü, «Millî hayatı geleceğe bağlıyan üniversitedir. Millî hayatın geçmişe kök salan özelliklerini canlı tutan müesseselerin başında üniversite vardır. Gençlik bugün ne ise, vatan yarın o olacaktır.»

Görülüyor ki, her iki kanaat aynı hakikati ifade etmektedir. Üniversitelere, özellikle demokratik rejimde hoca ve öğrenci olarak müşterek anlayışın verdiği bu değer şüphesiz yerindedir, doğrudur.

Buna karşılık, Üniversitelerimizin ve hoca - öğrenci münasebetlerinin, öğrenci temsilcisinin ileri sürdüğü şekliyle görünüşü şöyledir :

«Meclisin dahi denetlendiği demokratik nizam içinde Üniversite muhtariyetini murakabesizlik anlamına almaya imkân yoktur. Her çeşit murakabe sisteminden kendisini masun addetmek temayülünde bulunan bir eğitim kurumunun adı her halde Üniversite olmamak lâzımgelir. Kendi kendisini murakabe sisteminin bugünkü şartlar altında işlemesine ve iyi sonuçlar vermesine imkân görmemekteyiz.» «Muhtariyet sisteminin, ilmî zaıfların ve tembelliğin gizlenmesi için kalkan yapılan bir idari diktatorya olmaması lâzımdır.» «Memleketin geleceğine hâkim olacak binlerce, henüz şekil almamış genç, teslim edildikleri öğretim üyelerinden, meslekî bilgi, sağlam hayat görüşü, verimli bir çalışma metodu, aydın düşünceler, çağdaş insan olmanın başlıca şartlarından olan devrimcilik felsefesi almak istemektedir. Bunu verecek öğretim sistemini kurmak öğretici ve eğitimci kadronun en başta görevidir.» «Böyle bir dönüş ancak özel dâva dosyalarının avukatlık meslekini seçenlere terki, müşavirlik koltuklarının boşaltılması, Devlet kliniklerindeki yatakların satıldığı muayenehanelerin kapatılması gibi gerçek reformlarla sağlanabilir.» «İşte o zaman zararlı cereyanlar Üniversiteye sızmak için boşluk bulamıyacaklar ve işte o zaman Türk Üniversiteleri yarı aydın yerine gerçek aydınların yetiştiği ilim yuvaları haline gelebileceklerdir».

«Fakültelerden büyük bir kısmını kitap ticareti yapılan pazarlar halinden kurtarma gayreti hâlâ kesin sonuca ulaşmamıştır. Bir tarafta yıllardan beri değişmiyen hocanın hafız misali okuduğu kitaplar, diğer yandan, her yıl farklı bir kapakla veya birkaç teferruat ilâvesiyle yeniden basılıp iki misli yüksek fiyata satılan kitaplar, kürsü profesörünün haricî meşgaleleri veya hazırlıksızlığı sebebiyle notlarının teksiri yıl sonuna ancak yetiştirilebilen dersler.» «Yarının mutlu Türkiyesi, tehlikeli fikir cereyanlarını söndürmüş, iyi yetişmiş, gerçek aydın, faziletli, yurt sever ve çalışkan Türk gençliğinin eseri olacaktır.» «Bir yandan lise tahsilinin sağlam bir hayat görüşü ve düşünce yeterliği kazandıramamasından, diğer taraftan yetiştikleri şehirlere ve aile muhitlerine nazaran çok farklı durumda bulunan büyük şehirlerin sosyal özelliklerine ve karmakarışıklığına âniden girmenin ve bu şartlara intıbak edememenin şaşkınlığı ve tam bir sahipsizliği içinde bulunan gençlik yüksek tahsil hayatının karanlıklarına dalmaktadırlar.»

Sayın öğrenci temsilcisinin naklettiğimiz son teşhislerine kısmen paralel olarak Ankara Üniversitesi sayın Rektörü de Üniversite adayları için «Bir başka acı derdin gençlerimizin önemli bir kısmının ana dillerini doğru dürüst yazamamaktaki yetersizliği» ifade edilmektedir.

Hasılı ileri sürülen iddialar,

1. — Üniversite öğretim üyelerinin genellikle muhtariyet perdesine sığınarak, keyfiyet murakabesiz bir idare ile bu perde arkasında ilgisizliğin, lâkaydinin, tembelliğin savunulmak istendiği,

2. — Üniversitelerde hocaların vazifelerine ilgisizlik gösterdikleri ve fakültelerin kitap ticarethanesi olmaktan kurtarılamadığı,

Şeklinde basitçe özetlenebilmekte ayrıca öğrenci - hoca münasebetlerinin üzücü bir hal aldığı anlaşılmaktadır.

Böylesine önem taşıyan ve ağır iddiaların yapıldığı konu üzerine Yüksek Meclisin eğilmesinde bir zaruret olduğu kanaatindeyim. Bu maksatla Meclisimizden seçilecek altı üyelik bir komisyon tarafından yukarıda belirtilen iddiaların incelenerek Üniversitelerimizin konuları ve üniversite sistemimiz hakkında bilgi edinilmek ve Meclisimizin bundan sonraki hareket ve kararlarına yön vermek üzere araştırmalar yaparak Meclisimize tavsiyelerde bulunmasını arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Rüştü Özal
Konya Milletvekili

BAŞKAN — Sayın arkadaşlarım, Sayın Rüştü Özal tarafından verilmiş bulunan önergeyi okutmuş bulunmaktayız. Anayasanın 88 nci maddesinin ikinci fıkrası ve Meclis İçtüzüğünün 171 ve 177 nci maddelerine göre bu önerge üzerinde Meclisin ilk birleşiminde müzakere açılacaktır. Bu bakımdan Yüce Meclisin ıttılaına bugün sunulmuş bulunmaktadır. Pazartesi günü tekrar okunup üzerinde müzakere açılacaktır.

5. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

BAŞKAN — İkinci kısma geçiyoruz. Sorular, gensorul ar ve genel görüşme.

1. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısiyle meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka, yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/697)

BAŞKAN — Sayın Asım Eren? Burada, Sayın İmar ve İskân Bakanı yoklar. Sayın Bakan bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

2. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlam raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/710)

BAŞKAN — Sayın Balım? Burada, Sayın İçişleri Bakanı yoklar. Bakan bulunmadığı için sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

3. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Enerji Bakanından sözlü sorusu (6/717)

BAŞKAN — Sayın Ruhi Soyer burada idi ve kendileri tasnif heyetinde vazifeli bulunmaktadırlar. O bakımdan Mecliste addediyorum, biraz sonra teşriflerinde sorularının görüşülmesine başlanacaktır.

4. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılata ve seyircilerin durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/720)

BAŞKAN — Sayın Şinasi Osma?... Burada Sayın Başbakan?.. Adına cevap verecek Bakan?.. Yoklar. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

5. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın Trkaya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Millî Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunmadıklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734)

BAŞKAN — Sayın Osma? Burada, Sayın Millî Savunma Bakanı?.. Yoklar, Bakan bulunmadığı için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

6. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/740)

BAŞKAN — Sayın İlhami Ertem?.. Burada. Sayın Devlet Bakanı?.. Yok. Bakan bulunmadığı için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

7. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Belediye sınırları dâhilinde, Evkafa ait, ne kadar boş arazi bulunduğuna ve satılan gayrimenkullerden ne kadar gelir sağlandığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/747)

BAŞKAN — Sayın İhsan Ataöv? Buradasınız. Sayın Devlet Bakanı? Yoklar. Bakan bulunmadığı için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

8. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Sıkıyönetim komutanlıklarınca, sıkıyönetimin tatbik edilmekte bulunduğu bölgelerde, kaç gazete ve dergi kapatıldığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/749)

BAŞKAN — Sayın Şükrü Akkan? Buradasınız. Sayın Millî Savunma Bakanı? Yoklar. Bakan bulunmadığı için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

9. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, bilim ve sanat hürriyetinin sağlanması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/757)

BAŞKAN — Sayın Akkan? Buradalar. Sayın Başbakan? Yoklar. Başbakan adına cevap verecek Bakan? Yok. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

10. — Kütahya Milletvekili Ali Erbek'in, Türkiye köy elektrifikasyonu 1964 programı hazırlanırken köylerin seçiminde ne gibi esasların

göz önünde tutulduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/761)

BAŞKAN — Sayın Erbek izinli. Sayın Sanayi Bakanı yoklar. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

11. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Trabzon Limanının hinterlândı ile irtibatını sağlıyacak münakale tesislerinin ıslah ve ihyası konularında ne gibi tedbirler alındığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/762)

BAŞKAN — Sayın Uzuner...? Yoklar. Sayın Uzuner iki defa sözlü sorularının görüşüldüğü birleşimde mevcut bulunmadıklarından sözlü soruları düşmüştür.

12. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın Atatürk Üniversitesi Dekanının görevine son verilmesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/763)

BAŞKAN — Sayın Savacı...? Yok Sayın Savacı iki defa sözlü sorusunun görüşüldüğü birleşimde bulunmadığından soruları düşmüşütr.

13. — Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'ın, Doğu-Karadeniz Bölgesi Kâğıt Hamuru Fabrikasının kuruluş yeri hakkında yapılan etütlerin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/766)

BAŞKAN — Erol Yılmaz Akçal?.. Avrupa'da görevli bulunduğu için sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

14. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair sorusu ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/775)

BAŞKAN — Sayın Balım? Buradalar. Sayın Tarım Bakanı? Buradalar, sözlü soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

İki defa toplantı salonunda hazır bulunmadığım için düşen, bugünkü gündemin sözlü sorular meyanında 17 nci sırasındaki sözlü sorumu yeniliyorum. Yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair Tarım Bakanından vâki sözlü sorumun tekrar gündeme alınmasını saygı ile arz ve talebederim.

18 . 12 . 1963

Ali İhsan Balım
İsparta Milletvekili

19 . 6 . 1963

Meclis Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılması hususunda emir ve delâletlerinizi saygı ile arz ve rica ederim.

Ali İhsan Balım
İsparta Milletvekili

1. Yurdumuz ormanları yüzölçümü nedir? Bu ölçüm nasıl yapılmıştır? Bu orman yüzölçümü sadece tahmine dayanıyorsa ormanlarımız hudutları tâyin ve tesbit edilmemiş, kadastrosu yapılmamış demektir. Durum bu olunca tapuda kayıtlı olarak veya tapuda kaydı olmıyarak onlarca senelerden beri zilyedlikte bulunan orman içi veya ormana civar gayrimenkul tarla, arsa, bağ ve sair kültür arazisinin sahipleri ile orman idaresi arasındaki ihtilâflarda tarafların hangisinin hangi ölçüdere ve hangi sabit sınıra göre haklı veya haksız olduğu nasıl tâyin edilmektedir? Orman idaresinin orman dediği her yer orman mıdır? Aksine orman değildir, dediği sahalar orman yetiştirme sahası dışına çıkarılabilmekte midir?

2. Halen yürürlükte olan 6831 sayılı Orman Kanununun 1 nci maddesinin uygulanmasında Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğünün bu gibi sınır ihtilâflarında mahkemeleri dahi kayıtlayıcı hükümleri, kanunen tek bilirkişi sıfatiyle zaman zaman keyfî davranışları, karşısında Bakanlığımız ne düşünmektedir?

3. Bakanlığımızın 6831 sayılı Kanun gereğince kurup faaliyete geçirmek ile yükümlü olduğu ormanlarımızın sınırlarını ve bir yerin orman olup olmadığını kesin şekilde tesbit edecek olan tahdit komisyonlarını bir türlü teşkil edip çalıştıramaması sebepleri nelerdir?

4. Ormanlarımızın tahdit ve kadastrosu işinin süratle ikmali için ne gibi tedbirler alınmıştır ve alınması düşünülmektedir?

BAŞKAN — Sayın Tarım Bakanı.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — İsparta Milletvekili Sayın Ali İhsan Balım'ın ormanlarımızın yüz ölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair sözlü sorularını cevaplandırıyorum.

Ormanlarımızın yüzölçümü 10 milyon 584 bin hektardır. Bu ölçüm amenajman plânlarının tanzimi neticesinde tesbit edilir. Teknik bir konu olan amenejman plânları kanuni mevzuatı dairesinde işin icabettirdiği milletlerarası esas fennî standartlara göre yapılır. Devlet ormanlarının muhafazasına ait kanuni mevzuata rağmen müdahalelerden doğan ihtilâflar mahkeme kararlariyle hal edilmektedir. Orman sayılan yerlerin Orman Kanunu içinden çıkarılması Anayasamızın hükümleri muvacchesinde vâridolamaz. Ancak orman sayılmıyan yerlerin zaruret halinde orman rejimine ithali kanunen mümkündür. 6834 sayılı Kanunla Bakanlığımıza verilmiş olan bilirkişilik hizmetimiz ile hâkimlerin vereceği bağımsız kararları kayıtlıyabileceğimizi düşünmemek icabeder.

Tahdit komisyonlarının teşkilinde 7244 sayılı Kanunun ücretleri kayıtlayıcı hükümleriyle 6833 sayılı Kanunun bu komisyon üyelerinin vasıflarına ait hükümleri muvacehesinde müşkülât ve imkânsızlıklarla karşılaşmaktayız. Meselâ; halen faaliyette bulunan yirmi komisyonumuzun onyedisine hukukçu bulmak mümkün olmamıştır. B. M. Meclisinde milletvekili arkadaşlarımızdan Sayın Sabit Avcı'nın bu meseleyi hal edecek bir kanun teklifi de vardır. Bakanlık bu kanun teklifinin kanunlaşmasını desteklemektedir. Hükümet olarak da bunu tekabbül edeceğiz. Bakanlığımızın bu kanunu kabulden sonra hukukçu üye bulma mevzuunda sıkıntısı giderilmiş olacaktır.

Tahdit işlerinde süratli, ucuz ve kâfi derecede hassas aore fotometri usulünü kabul etmiş bulunmaktayız. Hazırladığımız plâna göre faaliyete geçirilecek kırk komisyon vasıtasiyle bütün ormanlarımızın on yıl içinde tahdit ve kadastro işleri bitirilmiş olacaktır.

Sayın Ali İhsan Balım arkadaşımızın sözlü sorularına genel olarak bu şekliyle cevap vermiş bulunmaktayım. Detaylarına inmek istemedim, ama iccabederse teferruatlı malûmat arz edebilirim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Balım.

ALİ İHSAN BALIM (İsparta) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; sözlü soruma arzı cevap etmek lûtfunda bulunan Sayın Bakana huzurunuzda teşekkür ederim.

Arkadaşlar, orman konusu memleketizimde maatteessüf halledilmiş olmaktan çok uzaktır Bugün Türkiye'mizde hayat şartlarının darlığı, geçim sıkıntısı muvacchesinde artan nüfusun ihtiyaçlarını başka sınai kanallardan karşılıyamamak durumu karşısında maatteessüf memleketimizde bir insan ve orman mevzuu bütün canlılığı ile ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu konu bilhassa ormanlık bölgelerde yaşıyan nüfusu 8 - 9 milyo olduğu tahmin edilen büyük köylü kütlesi için bir hayat memat meselesi olagelmiştir Ormanlarımızın tahribedilmemesini elbette cangönülden arzu ederiz. Anayasa'nın bu hususta koyduğu hükümlere saygı duymak ve bu hükümlerin icaplarını yapmak bizlerin en başta gelen vazifeleridir. Fakat yurt sathında esaslı kanuni tedbirlerin ittihazı ile sağlamlaştırılmamış bir orman rejiminin vatandaşa büyük sıkıntı veren varlığını kabul etmek durumundayız. İnsan ve orman münasebetlerini süratle düzenlemek zorundayız. Seçim çevrem ormanlık bölge içinde sayılabilir, birkaç ilçesiyle. Buralarda fakir köylülerin Orman Kanununun yanlış tefsiri sebebiyle mâruz kaldığı işkenceler hakikaten yürekler acısıdır. Tarlasının, evinin, bahçesinin orman arazisi içerisinde olduğu gerekçesiyle, ki en az bir asırdan beri orada yerleşmiş durumdadır, atalarından kalma tarlasının ekimine müsaade edilmediği bir vâkıadır ve bu durum mahkemeye intikal ettirildiğinde, maalesef mahkemenin dahi, hâkimin dahi salâhiyetlerini bağlayıcı 6831 sayılı Kanunun geçici birinci maddesi muvacehesinde hâkim tek bilirkişi olarak Tarım Bakanlığını tanımaktadır. Ve köylünün orman arazisine tecavüz ettiğini ihbar eden orman idaresi köylüyü mahkemeye sevk etmekte; mahkeme bilirkişi olarak adı geçen Kanunun geçici maddesi muvacehesinde Tarım Bakanlığına fikrini sormaktadır. Tarım Bakanlığı haliyle silsileyi meratibe riayet ederek Orman Genel Müdürlüğüne, Orman Genel Müdürlüğü Orman Bölge Müdürlüğüne, Orman Bölge Müdürlüğü malûm deracatla gidip bu zaptı tutan şahsa kadar işi hakem olarak götürüp dayanmaktadır. Adeta «Kadı ola dâvacı muhbir dahi şahit.» gibi bir durum oluyor. Burası or-

man arazisidir; buna tecavüz ettin diye köylüyü mahkemeye veren muhafız, orman koruyucusu netice olarak yine kendisi hakem olarak karşısında bulunuyor. Burası orman mıdır, değil midir? Sözünün karşısında evet burası ormandır, demesi köylünün mahkûmiyeti ile neticelenmekte; hattâ arazisi tapulu ise dahi tapulu arazisini kayıp etmektedir. Bu, hali ile gayriâdil bir tatbikattır. Gönül arzu ederdi ki; orman hudutlarını tahdit komisyonları bir an evvel faaliyete geçsinler. Neresinin orman, neresinin değil olduğunu tesbit ve tâyin etsinler. Böylece ormancılık bölgede meskûn köylüler de arazilerinin hudutlarını bilsinler. Ve günün birinde bir bakım memurunun karşısına geçip 40 yıllık tarlasını, burası ormandır, buradan çık ihbariyle karşı karşıya kalmasınlar. Bu gerçekten büyük bir sıkıntıdır. Vatandaşla orman münasebetlerini iyi tanzim edemezsek, muhterem arkadaşlar şunu bilelim ki, cezai müeyyideler ormanlarımızın imarına, bakımına maalesef yetmiyecektir. İhtilâf halinde ormanlar, köylünün tarlası, evi, bahçesi pahasına köylü nazarında sevgi kazanamaz ve kazanamıyacaktır. Ben şuna kaaniim ki, bütün sıkı tedbirlere, Anayasada malûm orman koruma ahkâmının vaz'edilmiş olmasına rağmen ormanlarımızın tahribatı eğer duruyorsa bunun mucip sebebi budur. Çünkü köylü, açlığı ve sefaleti sebebi ile, yarınından emin olmayışı, ormanlık bölgede tarlası velevki tapulu olsun, yarınından emin olmayışı itibariyle ormana düşman gözü ile bakmaktadır. Bu şartlar altında ormancılığımızın düzenlenmesine insan ve ağaç münasebetlerinin, orman ve köylü münasebetlerinin ıslahına imkân görmemekteyim.

Sayın Bakan tebşir ettiler ki, hudut tahdit komisyonları bir an evvel faaliyete geçirilecektir. Ve neresinin orman, neresinin değil olduğu tâyin ve tesbit edilecektir. İnşallah kısa zamanda bu tahakkuk eder. Fakat şimdiye kadar sadece hukukçu üye bulunamadığı gerekçesiyle bu işin sürüncemede bırakılmış olması bendenize göre üzücüdür. Ve zaman zaman bir zihniyetin bililtizam bir ihmalin neticesi intıbaını dahi vermektedir. İnşallah bu ihtilâflar yeni getirilecek orman kanunundaki tadilât muvacehesinde ve süratle kurulacağı tebşir edilen orman tahdit komisyonlarının faaliyeti ile bertaraf edilmiş olur.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Tarım Bakanı, buyurunuz.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Sayın Ali İhsan Balım arkadaşımın gerçekler olarak bu kürsüden ifade ettiklerine ve orman ile insan münasebetlerinin tanzim edilmesi suretiyle, ormanlarımızın muhafazası ve Türkiye tabiatının korunması temel fikrine bütün gönlümle iştirak ederim. Ancak bu soru önergesi 19 . 6 . 1963 tarihinde, yani bundan bir sene beş ay evvel, aşağı - yukarı uzun bir zaman evvel verilmiştir. O zamandan buyana ümidederim ki, sayın arkadaşım, ormanlık mıntakalardaki Hükümet olarak alınmış olan tedbirlerin neticelerini görebilmiş veya görmüş olarak dile getirsin. Ancak yine bütçe müzakerelerinde veya muhtelif vesilelerle bu mevzuda almış olduğumuz tedbirler ve tatbikatlar burada ifade edilmişti. Yine belirtmek isterim ki, orman içinde yaşıyan 9 milyon insan ormanla beraber onun nimetlerinden istifade eden ve ona faydalı olan unsur haline getirilmediği müddetçe bu düzenin tanzim edilmesi ve Türk tabiatının vazgeçilmez unsuru olan ormanların muhafazası mümkün olmıyacaktır. İşte biz bu tedbiri alma zaruretine inanmış ve icraatımızı o yola teksif etmişiz. Orman içinde veya civarında yaşıyan insanların, bulundukları topraklar üzerinde haysiyetli, itibarlı ve insan gibi yaşama tarzını tanzim edecek hükümetler ve idareciler bu tedbirleri almak zorundadırlar. Bu inançla evvelemirde bütün orman mıntakalarında, ormanla insan münasebetlerini tanzimde halihazırdaki fiilî durumlarını süratle tesbit etmenin zaruretiyle 40 tesbit heyeti tatbikata arz ettik. Bu heyetler İsparta mıntakasında da, zannediyorum Antalya mıntakasında da toprakla orman ve insanla orman münasebetini tanzim edici tesbit faaliyetlerini yapmaktadırlar. Bunların raporları, bunların birer fotoğraf çeker gibi fiilî durumu tesbit çalışmaları Bakanlığımıza gelmektedir. Ayrıca fiilen, ilmen ve fennen orman olmak durumunu, vasfını kaybetmiş, potansiyel olarak zirai ekonomi içinde yerini bulmuş ve üzerinde yaşıyanların daha varlıklı hale gelmesinde kıymetlendirilir unsur halindeki topraklarla insanlar arasındaki ormandır veya değildir münasebetini tanzim edecek teklifimiz yine T. B. M. Meclisindedir, Karma Komisyondadır. Bu arada mülkiyet mevzuunun halledilmesi yolunda tah-

dit faaliyetlerinin en modern ve fennî usullerle tatbikata arz edilmesi sürat bakımından lüzumlu idi ve bir taraftan aerofotometrik metotlar ile kadostral ölçmelerin yapılması için gerektiği diğer icra birimleriyle müşterek çalışmalar yapılmaktadır ve özellikle ormanlık mıntakalar haritalarının alınması mevzuunda Harita Genel Müdürlüğü ile işbirliği halindedir. Kısa zamanda asgari 1/25 000 mikyaslı ormanlık mıntakaların haritaları da çıkarılmış olacaktır.

Hukukçu üyenin bulumaması ciddî olarak arkadaşımızı üzdüğü kadar beni de üzer. Ama bütün insanların idealist olarak bulunacağı, çalışacağı bir cemiyet normal şartlarda mütalâa edilemez. Kanun içerisinde, bir hukukçu üyenin tahdit komisyonunda faaliyette bulunmasının temin edeceği asgari ücret ve tazminat meseleleri halledilmemişti. Bunu da halledeceğiz inşallah. Hallettiğimiz zaman kolaylıkla bu komisyonları çıkarmak durumuna getireceğiz. Yalnız biz Hükümet olarak bugün tatbikatımız içerisinde atadan kalma, babadan kalma ziraat toprağını elinden alıcı bir davranış ve gayret bahis mevzuu değildir. Ormanla insan münasebetini tanzim ederken biz vatandaşın ormanla olan ilişiğini evvelâ kendi menfaatleri yönünden, sonra vatan yönünden kıymetlendirmek yolundayız. Bunun en son misali Sinop'un Ayancık kazasında görülür. Sel tahribatı, orman içinde yaşıyan insanların atadan kalan topraklarının hangi ölçüler içinde tahribedildiğinin ayrıca delili haline gelmektedir. Biz bunu yaşıyabilir üniteler haline getirmenin gayreti içinde münasebetlerimizi düzenleyici her türlü tedbiri almaktayız. Ümidediyoruz ki bu çalışmalarımızla hem ormanları, hem de orman içinde yaşıyan insanları koruyucu ve inkişaf ettirici tedbirlerin sahibi haline geleceğiz. Ben bu konuşmamla arkadaşıma yine bu mevzuu ve bu ıstırabı kökünden halledecek tedbirlerin mutlaka bizim tarafımızdan alınacağının temin atını da vermek isterim.

Hürmetlerimle.

ALİ İHSAN BALIM (İsparta) — Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

3. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Enerji Bakanından sözlü sorusu (6/717)

BAŞKAN — Sayın Soyer'in tasnif komisyonundaki görevi bitmemiştir. Ancak, Enerji Bakanı burada bulunmadığından gelecek Birleşime bırakılmıştır.

15. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Türkiye'de bir Millî Gıda Kodeksi Komitesi kurulup kurulmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/776)

BAŞKAN — Sayın Ülker'in bu sorusu Meclis Başkanlığına sunulmuş şekliyle Ticaret Bakanlığına yöneltilmişti. Fakat aidiyeti sebebiyle daha sonra Tarım Bakanlığına verilmiştir. Bu bakımından Tarım Bakanı tarafından cevaplandırılacak. Öyle mi efendim?

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Ticaret Bakanlığına verilmiş olan bu soru, daha dün Tarım Bakanlığına gelmiştir. Henüz cevabı hazır değildir, gelecek birleşime tehirini rica ederim.

BAŞKAN — Tarım Bakanı, bu sorunun cevaplandırılmasının gelecek birleşime tehirini istiyor, bu bakımdan bunu gelecek birleşime bırakalım.

16. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, vazife mahallerine gitmediği halde, gitmiş gibi gösterilerek, yolluk ve yevmiye ödenen kimse olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/778)

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç?. Yok.. Sayın Kılıç iki defa üst üste sorularının görüşüldüğü birleşimde bulunmadığı için soruları düşmüştür.

17. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780)

BAŞKAN — Sayın Şadi Binay?.. Buradasınız. Sayın İçişleri Bakanı.. Yoklar.. Bakan bulunmadığından soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

18. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Türkiye Esnaf Dernekleri Konfederasyonundaki kota yolsuzluğu tahkikatının ne safhada olduğuna ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası eski Genel Müdürünün kanunsuz ve usulsüz tutumu hakkında ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/782)

BAŞKAN — Sayın Ataöv?. Buradasınız. Sayın Ticaret Bakanı? Yoklar. Bakan bulunmadığı için soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

19. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Et ve Balık Kurumu Umum Müdürünün ne gibi bir görevle ve hangi lüzuma binaen Amerika'ya gittiğine ve Kurumun sair işlerine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/783)

BAŞKAN — Sayın Yılanlıoğlu?. Buradasınız. Sayın Ticaret Bakanı? Yoklar. Bakan bulunmadığı için soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

20. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisince hakkında son tahkikatın açılmasına karar verilerek Anayasa Mahkemesine sevk edilen Bonn Büyükelçisi Mehmet Baydur'a dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/785)

BAŞKAN — Sayın Osma?. Buradasınız. Sayın Dışişleri Bakanı? Yoklar.. Bakan bulunmadığı için soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

21. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Millet Meclisine bağlı organların teşkilâtında çalışıp da vazife mahallinden ayrılmadıkları halde, yolluk ve yevmiye alanlar olup olmadığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/790)

BAŞKAN — Sayın Kılıç?... Yok. Sayın Kılıç iki defa sözlü sorularının görüşüldüğü birleşimde bulunmadığından soruları düşmüştür.

22. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, basında çıkan bâzı iddia ve isnatların, doğru olup olmadığına dair sorusu ve İdare Âmiri Süleyman Bilgen ile Başkan Fuad Sirmen'in sözlü cevabı (7/791)

BAŞKAN — Sayın Ataöv?.. Buradasınız. Millet Meclisi Başkanı adına Sayın Süleyman Bilgen soruyu cevaplandıracaktır.

Suali okutuyorum.

30 . 1 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başkanlığınızca sözlü olarak cevaplandırılmasını saygı ile arz ederim.

Antalya Milletvekili
İhsan Ataöv

1. Son günlerde basında Sayın Başkan Fuad Sirmen'i hedef tutan Meclis eski personeli Kemal Altıok'un iddia ve isnatları efkârı umumiyeye intikal etmiştir. Bu iddialar doğru mudur? Değilse niçin tekzibedilmemiştir?

2. Meclis personeli içerisinde emniyetçe müspet not verilmiyen ahlâki bakımdan dedikodulara vesile olan kimseler var mıdır?

3. Personel içerisinde tâyin, terfi, izinler bir sisteme bağlanmış mıdır? Bu konunda liyakat ve menşe nazara alınmakta mıdır?

4. Personel içerisinde randıman vermiyenlerin tasfiyesi için ne düşünülmektedir?

5. Başkanlık Millet Meclisinin sayın üyelerinin Anayasanın 78 nci maddesi ile çelişen durumları olup olmadığını tahkik ve tesbit etmiş midir? Etmemiş ise bu konuda ne düşünülmektedir?

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın İdare Âmiri Süleyman Bilgen.

İDARE ÂMİRİ SÜLEYMAN BİLGEN (Edirne) — Antalya Milletvekili Sayın İhsan Ataöv'ün sorularını sıra ile cevaplandırıyorum.

1. Meclis eski personellerinden Kemal Altıok'un basına intikal ettirilen iddia ve isnatları tamamen uydurma ve benzetme olup tekzibine değer taşımadığından lüzum görülmemiştir. Sicili ve Meclisteki tutumu yapılan tahkikat ile sabit olup Mecliste istihdamının caiz olmadığı katiyetle tesbit edilmiş, İdare Âmiri Hüseyin Özalp, Muslih Görentaş ve İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun görevine son verilmesi zarureti olduğunu tebarüz ettiren müşterek teklifleri üzerine 18 . 1 . 1964 tarihinde adı geçenin vazifesine son verilmiştir.

A) Çalışmadan maaş aldıkları bildirilen Özcan Tokyürek, arşivde; Sabri Ünal Erkol Daire Müdürlüğü emrinde çalışmakta olup Kurucu Meclis zamanında Mayıs 1961 de tâyin edilmişler, halen de görevlerinde muntazaman devam etmekte, tahsilleri de müsaidolduğundan işlerini başarı ile yapmaktadırlar. İlhami Çetin Zatişleri Müdürlüğünde ve Engin Aydın İşletme Müdürlüğünde çalışmakta, Celâl Sungur, Muslih Görentaş ve Hüseyin Özalp'ın müşterek teklifleri üzerine Engin Aydın 6 . 11 . 1961 de ve İlhami Çetin 28 . 11 . 1961 de tâyin ile ise başlamışlardır. Halen görevlerinde muntazaman çalışmakta ve başarı göstermektedirler. Çalışmadan maaş aldıkları iddiası tamamen yersizdir.

B) Gençlerle iddia veçhile samimi bir vaziyette yakalanmış bir hanım Mecliste yoktur. Bu iddia ile ilgili görevine son verilmiş müstahdem Cemil'den bahsedilmektedir. Meclis İşletme Müdürlüğü emrinde iken 6 . 2 . 1963 tarihinde görevine son verilmiş müstahdem Cemil Narin vardır. İşletme Müdürlüğünün verdiği emirleri yerine getirmemek, serkeşlik ve üstlerine karşı haşin ve sert hareketi mütaaddit defalar yapmış olması dolayısiyle yine İşletme Müdürünün 4 . 2 . 1963 tarihli yazısı üzerine İdare Âmiri Celâl Sungur, Muslih Görentaş ve Hüseyin Özalp'ın adı geçenin görevine son verilmesi hakkındaki müşterek teklifleri Başkanlıkça onaylanmıştır. İddia edildiği veçhile başka bir sebep yoktur ve tesbit edilmemiştir.

C) Sayın Başkanın hizmeteisi olup gece okulundan diploma temin edilmiş ve Meclise 800 lira ile alınmış bir memure yoktur. Maliye Bakanlığına bağlı Adliye Bakanlığı Muhasebe Müdürlüğünde daktilo iken naklen Meclise alınan kütüphanede çalışmakta olan Nazmiye Bakırcıgil vardır. Ne Başkan ile, ne de eşi ile ilgisi yoktur. Adı geçen Cebeci Ortaokulundan son sınıfta fizik dersinden ertesi yıla kalmak suretiyle okuldan ayrılmış durumdadır; Meclise 800 lira ile değil 450 lira ile alınmıştır.

2. Meclis personeli içinde emniyetce müspet not verilmemiş olup da tâyini yapılmış personel mevcut değildir.

3. Personelin tâyin, terfi, izin ve benzeri özlük hakları Memurin ve Maaş kanunlariyle ve İçtüzüğün 203 ve 206 ncı maddeleriyle tesbit edilmiş bulunmaktadır. Ayrıca bir yönetmelik yoktur. Memurlar 231 sayılı Kanun gereğince Genel Sekreterin inhası ve ücretliler de İçtüzüğün 206 ncı maddesi gereğince İdare Âmirlerinin inhası Başkanın tasvibi ile uygulanmaktadır.

4. Personelin tasfiyesi diye bir şey düşünülmemiştir. Yalnız personelin ehliyetine göre daha fazla randıman alabilmek için, Müdürlüklerdeki personel adedi ve iş hacmi göz önünde tutularak işlerin daha iyi yürütülmesini teminen gerekli tetkikatın yapılması amacı ile Başkanlık Divanınca bir heyet teşkil edilmiştir. Çalışılmaktadır. Gaye tasfiye değil işe düzen vermektir. Yeni teşkilât kanunun da tasfiye mahiyetinde olmamakla beraber Devletin diğer teşkilâtına nakil imkânları araştırılmaktadır.

Sayın üyelerin Meclise iltihaklarından ilişik listede yazılı belgeler alınmaktadır. Mesnedi veya sebebi gösterilmiştir. T. C. Anayasasının 78 nci maddesi üyelikle bağdaşmıyan işleri açıklamakta, fakat buna müsteniden bir beyanda bulunmaya mecbur tutmamaktadır. Üyelikle bağdaşmıyan işlerin önceden tahkik mevzuu yapılmasını âmir bir hüküm yoktur. Ancak ihbar ve şikâyet üzerine alâkalı mercillerce tahkik konusu yapılabilir ve tabiîdir ki sonucuna göre gerekli işlem yapılır.

Cevaplarımız bundan ibarettir. Saygılarımızla.

BAŞKAN — Sayın Ataöv buyurun.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Muhterem arkadaşlarım, önce usul yönünden sorumun muhatabı Sayın Meclis Reisi veya onu temsile yetkili bulunan Başkan vekilleridir. İdare Amiri arkadaşım bu konuda muhatap olmamakla beraber, Sayın Reisin bir tercümanı olması hasebiyle vermiş olduğu cevaplar karşısında iddialarımızı açıklayacağız.

Önce şunu arz etmek isterim ki; Türkiye Büyük Millet Meclisi bu vatanda iyi hareketlerin bütün çalışan müesseselere örnek olması icabeden güzel tutumların ve bütün milletin bağlı bulunduğu tek ümid kaynağının tâ kendisidir. Bu çatı altında vukubulduğu iddia edilen sözler bir Kemal Altıok tarafından söylenmiş olsa dahi mademki Türk basınında yer bulmuştur. Türk basınında yer bulmuş bu sözlerin ilgililer tarafından değerlendirilip yalansa yalan olduğu, gerçek ise gerçek olduğu, eğer kusur varsa bu kusurdan bir dönüşün yapılacağı ifade edilmelidir. Türk. basınında yer bulan ve bu Meclisin çatısı altında vukubulduğu iddia edilen çirkin olayların bir Kemal Altıok tarafından söylenmiş olması dolayısiyle tekzibine lüzum görmedim, sustum demek, bu hareketlerin vâridolduğunu, sükût ikrardan gelir gerekçesi ile, bunlar âmmenin ve Büyük Meclisin idarecilerinin kabul ettiği bir hakikat oluyor. Ancak bizim sözlü sorumuzdan sonra bugün bu kürsüde bunların vâridolmadığı ifade ediliyor.

Ben bu milletin bir temsilcisi olarak bu çatı altında şayet böyle çirkin olaylar cereyan etmemiş ise, bunların olmadığını, aradan birbuçuk sene geçmiş olmasına rağmen Türk efkârı umumiyesine açıklatmış olmanın gurur ve huzurunu duyuyorum.

Kemal Altıok, soyadından da anlaşılacağı veçhile benim müdafaa edeceğim bir insan değildir. Kemal Altıok'u bu Meclisten çıkaranlar bir şey ifade etmemiş, konuşmaları tekzibe değer bulunmamış olmasına rağmen o kadar çok şey ifade ederek takibedilmektedir ki, bugün kendisi Anadolu'nun her hangi bir köşesinde bir ekmeye muhtaç, hiçbir daire tarafından işe alınmıyan, işe alacak dairelere de Meclis Riyaseti tarafından alınmaması ihtar edilmek suretiyle açlığa mahkûm edilmiş bir vatandaştır. Bendeniz kendisi için Antalya Belediye Reisine rica ettim, aç bir C. H. P. lidir, buna biz ekmek verelim dedim. Onu buraya yerleştirmeye çalışıyorum.

Aziz arkadaşlarım, insanlar hata işliyebilirler, büyükler hatayı affederler. Eğer bu arkadaş bir hata işlemişse, matbuata böyle bir şey vermemişse bu tekzip yapılır ve ekmeğe muhtacolan bu insanın arkasına daha fazla düşülerek 8 - 9 nüfuslu ailesi perişan edilmez. Bu sıralarda oturan muhterem iktidar partisine mensup arkadaşlarımızın tavassutu ile Kemal Altıok Ankara Belediye Reisine götürülmüş, kendisine bir ekmek istenmiştir. Fakat Ankara Belediye Reisi Meclis Reisi ile yaptığı temastan sonra bu arkadaşa ekmek veremiyeceğini ifade etmiştir.

FUAD SİRMEN (Rize) — Yalan söylüyorsun.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Muhterem Reisim, yalan söylemiyorum. Ancak söylenenlere vasıta oluyorum. Sözlerimi değerli bulmasanız tekzibetmez, susarsınız...

FUAD SİRMEN (Rize) — Söyledikleriniz tamamen hakikate aykırıdır..

İHSAN ATAÖV (Devamla) — O halde burada açıklarsınız.

Şimdi muhterem arkadaşlarım; bu Meclis içerisindeki personel konusu toptan ele alınıp bu dâva neşterlenerek tedavi edilmezse bu memleketteki diğer işliyen Devlet müesseselerinde iyi bir personel rejimi takibetmek mümkün değildir. Evvelâ muhitimizde, murakabemiz altında bulunan, evvelâ her gün temas ettiğimiz insanları iyiye, müspete götürüp bunları aldıkları paranın hakkını değerlendirecek şekle sokmazsak; biz Anadolu'nun ücra köşelerinde iyi memur, müspet insan aramak hakkına sahibolamayız. Şimdi ben sormak isterim; Yenisabah Gazetesinin «Fısıltı» sütunlarında Meclisin Sultanı diye adlandırılan, aynı gazetenin Fısıltı sütunlarında Meclisin eniştesi diye dile getirilen insanlar bu çatı altında vazife görür de, bu Meclisi idare edenler bunlara karşı susarsa bu gerçekler ve bu olaylar bu çatı altında cereyan etmiş olur. Ben Türk matbuatının ele aldığı konular tekzibedilmedikçe bunların gerçek kabul edildiği iddiasında bulunanların ağzı ile iddia ediyorum, iddialar kimin tarafından gelirse gelsin eğer gerçek değilse tekzibedilmelidir.

Dışişleri Komisyonunda ve Meclisimizin mürakabesi altında bulunan bir hanım sekreter Dışişleri Komisyonunda - orada İçişleri Komisyonu da çalışır - çalıştığı sırada ayak ayak üstüne atar uyursa ve Komisyon Reisi tarafından bu hanımın durumu Meclis idarecilerine intikal ettirilirse, bu hanım, «Bana kimse bir şey yapamaz» diye o büroda çalışmaya devam ederse Komisyona rağmen, bağlı bulunduğu idareye rağmen bu hanımın kuvvet aldığı bir yer vardır demektir. İşte ben kuvvet alınan o noktayı tahkik ve tetkik ettim, acaba sırtını hangi karlı dağlara dayıyor diye takibettim.

Biliyorsunuz Komisyonun bir vestiyeri vardır; her gelen memur Komisyonun vestiyerine paltosunu asar. Fakat bu hanım Riyasetin Kalemi Mahsus Müdürlüğüne çıkıp kürk mantosunu bıraktıktan sonra Komisyona gelir. Oradan anladık ki; Mihriban Hanımı Riyasetin Kalemi Mahsus Müdürlüğü özel olarak tutmakta ve o Komisyonda çalışan arkadaşlar uyuklıyan bu memur hakkında her hangi bir suretle netice almak imkânından mahrum kalmaktadır. Sonra da bu hanımın viski partileri verdiği yazılmakta, Meclisin Sultanı olarak gazete sütunlarına geçmekte ve bu Meclisi idare edenler de bu olayı tekzibetmemektedirler, ne kadar acıdır aziz arkadaşlarım. Ama nihayet hâdiseler tekâmül etmiş, bizim devamlı murakabemiz altında bu sözlü soru verildikten sonra eşi, dostu kendisine bir yol göstermiş, bu hanım da şimdi Polis Kolejinde bizim müstakbel emniyetçilerimizi yetiştirmek üzere öğretmenlik yapmaya başlamıştır.

Muhterem arkadaşlarım, Santralde geçen olay da gene matbuatta geniş yer tutmuştur. Bir hanım, bir santral memuru ile dedikodu halinde dillere geçiyor. Erkek olan santral memuru vazifesinden atılıyor. İşsizlikten, kederinden verem oluyor ve ölüyor. Çocukları sefalet içerisinde kalıyor. Hanım olan memur ise İdare Âmirlerine sekreter olarak santralden yukarıya götürülüyor.

Orada da bir memur arkadaşla dedikodusu şayi oluyor. Memur arkadaş 20 gün mecburi izinli gönderiliyor, hanım arkadaşımız Kanunlar Dairesine alınıyor. Kanunlar Dairesinde verilecek iş yoktur. Santralden gelmiş bir hanım arkadaşa ne iş verilebilir? Ama zaten bu Meclisin kaderidir. Burada verecek iş değil, yani iş yapan değil, bir nevi aceze gibi ekmek yesin, doysun, himaye görsün. Nasıl olsa buranın mevzuatı Devlet Personel Kanununa yani Memurin Kanununa da tabi değil. Polis getirirsiniz, Suphi Gürsoytrak'ın kardeşi midir, hemen komiser yaparsınız. Burada bunlar da olmuştur. Yalnız bu değil, daha başka pek çok olay var. Buraya gelip de liyakati olsun veya olmasın, kıdemi bulunsun veya bulunmasın komiser muavini olmak suretiyle buradan ayrılmamak mümkün değildir. Hepsi böyle oluyor; yeter ki, idari kademelerde bir hâmi bulunsun. Veya ihtilâl zamanlarında buraya gelmiş arkadaşlardan birisinin yakını bulunsun. Mutlaka komiser muavini olursunuz. Ve bunları komser muavini yapmak hususunda sizin verdiğiniz karara onun esas bağlı bulunduğu Emniyet Umum Müdürlüğü de müdahale edemez. Orada alnının akı ile senelerce emek veren, emniyetçiliğin bütün meşakkatini çekenler komiser muavini olmak için pek çok prosedüre tâbidirler. Ama Meclis çatısı altında bir ayırma kayırmadan, derhal komiser muavini olmak mümkündür. Şu 3 - 4 sene içinde en aşağı 5 - 6 kişi burada komiser muavini olup gitmiştir.

Şimdi ben gazetede çıktığı için söyledim: Sayın Reisimizin evinde bulunan ütücünün burada yüksek bir memuriyete tâyin edilmiş olması gazetelerde yazılmış olduğu için, ütücünün Büyük Millet Meclisinde büyük bir kadro işgal etmesi elbette benim vicdanıma göre de mümkün olan bir şey değil. Ama ben muhterem başkanımızı böyle hatalı hareketlerden tenzih edebilmek, onu kanunsuz yollardan uzak tutabilmek için tekzibetmesini bekledim. Tekzibetmediği için şurada hiç olmazsa idare âmirine kendi ağzıyla bunu tekzibettirmiş olmak suretiyle böyle bir ütücünün muhterem Başkanımız tarafından ayırma ve kayırma faslından buraya yerleştirilmemiş olmasının sizlere duyurulmuş olması gururu içerisindeyim.

Mecliste bâzı arkadaşların çalışmadan para aldığı iddiaları gazetelerde, ortaya atılmıştır. Muhterem arkadaşlarımız, «bunlar vârit değildir burada çalışıyorlar.» dedi. Doğru, bu Meclisin içerisinde iki bin küsur personel çalışıyor; ben bunların bin iki yüz tanesinin sicilini ve çalıştıkları yerleri kendim tesbit ettim, arkadaşlarım. Şurada yaptığım konuşmalar, ezbere konuşma değildir. Ben iki bin küsur personeli ihtiva eden kitabı aldım. Herbirinin ne iş yaptığını gördüm. Sizlere söyliyeyim arkadaşlar: Burada hademeler vardır. Hademelerin müdürleri, yani hademelerin başları vardır. Başhademelerin odalarındaki möble ve mefruşatı Türkiye vilâyetlerindeki defterdarların odasında bulamazsınız arkadaşlar. Öyle şeflikler türemiştir ki, memlekette eskiden bir iken şimdi bin tane oldu. Hademe şefleri dahi öyle möbleli odalarda oturuyorlar ki; bunların müsaadesi olmadan bir milletvekili veya komisyon âzası, komisyondaki hademesinin bir yere gidip gitmemesine müdahale dahi edemez.

Şimdi, bunların alınışı Meclis Genel Sekreteri tarafından yapılıyor. Meclis Genel Sekreteri buraya nasıl ve nereden alındı? Evvelâ bunun üzerinde durmak lâzım ki; sonra onun aldığı insanlara bakalım.

Yeni Sabah Gazetesinden o zaman okuduğuma göre, Meclis Genel Sekreterimiz, ordudan kötü bir suçtan dolayı ihracedilmiş...

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Yalan söylüyorsun, şahıslardan bahsetme.

BAŞKAN — Müdahale etmeyin, Sayın Esengin.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Kenan Esengin Beyefendi, galiba hastalığınız nüksediyor, yine müdahaleye başlıyorsunuz...

KENAN ESENGİN (Devamla) — Hastalık değildir... Sen nasıl çalışıyorsun?

BAŞKAN — Sayın Esengin; lûtfen müdahale etmeyiniz.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Onun takdiri sana ait değildir.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Bana aittir.

BAŞKAN — Sayın Esengin; çok rica ederim. Müdahale etmeyin Buyurun Sayın Ataöv.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Efendim, bizim sorumuz şudur :

Gazetelerde adı geçen kişilerin hareketleri hakkında Riyaset Divanı niçin bir tekzip yapmamıştır? İdare Âmiri arkadaşlarımız şahısları teker teker burada okudular. Söylediler, isimler verdiler. Nihal Hanımdan bahsettiler, Sabri'den

bahsettiler. Ama bu bahsedilen isimler cevap ve müdafaa edilirse şahıstan bahsedilmiyor da, iddia edilirken, suçlanırken niçin şahıslar müdafaa ediliyor?

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Bir sözlü soru öyle sorulmaz. Aidolduğu makama sorulur.

BAŞKAN — Sayın Esengin; rica ederim. Bunun usulünü Riyaset takdir eder. Lâzımgediği zaman müdahale ederim. Cevap vermeyin. Devam buyurunuz.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Biz Parlâmento âzası olarak sözlü soru veriyoruz. Elbette çeşitli partilerden gelip bataklık çiçekliğinden geçtikten sonra bir partiye intisabetmediğimiz için...

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Ne demek istiyorsun? Maksatlı konuşma. Kendini burada müdafaa edemiyecekler hakkında bu şekilde konuşamazsın.

BAŞKAN — Sayın Esengin; lûtfen müdahale etmeyiniz, rica ederim. Size ihtar veriyorum. Bir milletvekiline karşı böyle konuşamazsınız. Yerinize oturunuz.

Sayın Ataöv; siz de cevaplandırmayınız.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Sayın Başkanımız, sizden soruyorum; sözlü sorumu ve Meclis Riyasetini murakabe ederken sormuş olduğum suallere ismi girmiş insanlardan, hâdise ile ilgili kimselerden bahsetmem İçtüzüğe göre doğru mudur, yanlış mıdır?..

BAŞKAN — Riyasetten bir müdahale vâkı olmadı, buyurunuz efendim, devam ediniz.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Şu halde Riyasetin vazifesini ihlâl edenlere lûtfen hatırlatın.

Aziz arkadaşlarım, bu çatı altında çalışan bütün iş kollarının murakabesi ve bunların iyi çalışıp çalışmadığı tıpkı bir bakanlık gibi bizim de nazarlarımız altındadır. İşte, buradaki personelin Riyaset Divanı tarafından sıkı murakabe edilmeyişi, çeşitli kanallardan matbuata intikal edişi sebebiyle matbuatta yapılmıyan düzeltmeler sebebiyle biz iddialarımıza devam ediyoruz.

Meclis matbaamızın bir müdürü yoktur. Meclis Umumi Kâtibi bu matbaayı murakabesi altında tutmaktadır. Ama bu matbaa mesai saatlerinde cilt yapıp kartvizit basan insanlarla doludur. Geceleri fazla mesaiden para alabilmek için baskı işlerini yapmaktadır. Şimdi, bu murakabeden uzak, kontrol edilmeden çalışan müessesenin Senato kısmına, ehil insan olmadığı için, bastırılan kâğıtlar sabahleyin gelmekte, yanlış olduğu için imha edilmekte, yeniden baskı yapılmaktadır. Bu hatalar Meclise milyonlara mal olmaktadır. Bu hataları dile getirmek ve bunların dile geldiği yerlerde bunların doğru olup olmadığını kontrol etmek bizim vazifelerimiz cümlesindendir.

BAŞKAN — Sayın Ataöv, bir dakikanız kaldı. Lûtfen bağlayınız.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Bağlamaya lüzum yok. Nasıl olsa cevap verecekler, tekrar gelir devam ederim.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, Meclisimizde cereyan etmiş olaylar içinde, arkadaşlarımdan özür dilerim, aşağıdan tekrar müdahale etmesinler, nedense partizanlar son zamanda yerleşmişler ve partizanlar buradan bir hayli nimetdîde olmaktalar. Bunun canlı misalleri vardır. Bahsedilen, matbuatta ismi geçen arkadaşlar seçim zamanlarında gayet rahat mıntakalarda parti vazifesi almakta, sair zamanda da buradan maaş almaktadırlar. Burada memur olan insanlar gidip partinin gençlik kolunda çalışmakta, gelip maaşını buradan almaktadır. Gerçi biz artık öyle bir zamandayız ki, parti ile Hükümetin birbirine tamamen girift, birbiriyle tamamen içiçe bulunduğuna ve Hazineden çeşitli yollarla, çeşitli kanallardan paraların verildiğine alışır olduğumuz için bunu da çok görmüyoruz. Yalnız biz çok görmüyoruz, ama büyük bir ümit ve nazarlarla bu müesseseye bakan vatandaşlarımıza bunun böyle olmadığını hiç olmazsa gazete sütunlarında tekzibetmek suretiyle anlatmaya çalışalım.

BAŞKAN — Vaktiniz doldu, Sayın Ataöv buyurunuz.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Buyurunuz Millet Meclisi Başkanı Sayın Fuad Sirmen.

MİLLET MECLİSİ BAŞKANI FUAD SİRMEN (Rize) — Sayın arkadaşlarım, İhsan Ataöv arkadaşıma, burada ifade buyurdukları hususun tamamen hakikatlere uymamasına rağmen, teşekkür edeceğim. Çünkü, bana bu sözleri ile, maksatlı maksatsız birçok insanların Meclisin iç çalışmaları, idari çalışmaları hususunda ortaya atılmış olan hususlara cevap vermek fırsatını verdiler.

Muhterem arkadaşlar, Yüce Meclisin Başkanlığı, her hangi bir gazetenin her hangi bir sütununda, her hangi bir fısıltı ve dedi - kodu sayfasında çıkan yazılar için karşılıklı tekzip yapmaya müsait değildir. Meclis Başkanınız, Meclis Başkanlığını bu gibi dedi - kodularla uğraşmanın çok üstünde görmekte ve onun bu durumunu muhafazayı kendisine bir vazife bilmektedir.

Muhterem arkadaşlar, tekzibe lüzum görülmemiştir, Altıok'un gazetelere verdiği beyanlar. Çünkü, başta bu beyanlara muttali olan bâzı gazete muhabirlerinin kendisine telefonla vâkı beyanları üzerine, bütün bu ileri sürülen hususun hakikate uymadığını beyan etmiş ve şimdi isimlerini hatırlıyamıyorum, bu gazetelerden bâzıları bu beyanı kendi sütunlarına geçirmişlerdir. Her toplulukta olduğu gibi Meclis içinde çalışan arkadaşlar arasında da, hakkında şu veya bu şekilde dedi - kodu yapılan insanlar bulunabilir. Hattâ bunları, birbirlerini çekemiyen, aynı camia altında bulunan insanlar yapmış olabilir. Fakat bütün bunlar umumi mevzuat içerisinde halledilir ve icabı yerine getirilir. Arkadaşım nasıl tetkik etmiş, nereden malûmat almış, bütün bu yanlış işlere nasıl inanmış bilmiyorum. Hiç olmazsa bir kere, ben kendilerinin de Reisiyim. Bana gelip, «Böyle böyle, bir mesele var, bunun aslı nedir?» diye sorma zahmetini dahi ihtiyar buyurmamışlardır. Bunları Meclis kürsüsüne getirmek, kendi görüşlerine göre, Meclisin itibarını, şanını korumak mıdır? Bu olsa olsa kendilerine bu malûmatı veren insanların bir aleti olarak burada bir gösteriş yapmaktan ibarettir.

Sonra arkadaşlarım, bu Altıok arkadaşımız bundan evvel Devletin birçok dairelerinde bulunmuş, benden evvel bu Meclise alınmış ve hattâ bu Mecliste vazife gördüğü zaman hakkında birtakım tahkikatlar yapılmış; burada ifade etmeye kendimi mezun addetmiyorum ve kendileri o kadar ileri gitmiştir ki. Zatişleri Müdürünü Meclis dışında yaralamış, hattâ ölümle tehdidetmiş, bu hususdaki dâva mahkemede devam etmektedir. Hakkında ittihaz edilen karar üzerine de Devlet Şûrasına müracaat etmiş, Devlet Şûrası, idari kaza organı olarak yapılmış olan idari işlem hakkında ilerde kararını verecektir. Bunun teferruatı üzerinde daha fazla durmayı zait addediyorum. Kendileri bu durumdaki insanı, aç kaldı diye Antalya'nın bir yerine yerleştirmeye uğraşıyorlarmış. Muvaffak olmalarını temenni ederim. Yalnız şunu bilmeleri lâzımgelir ki, Meclis Başkanınız, hakkında müspet veya menfi intibaı ne olursa olsun, her hangi bir insanın ne vazifeye alınması için, ne de bir insana memuriyet verilmemesi için delâlette, tesirde bulunmaz ve bulunmamıştır. Bunu söyliyen arkadaşımız tamamen hakikat dışı konuşmuştur ve kendisinin bu şekilde harekete ehil bir insan olduğunu sözleri ile de ifade etmiştir.

Meclis Başkanınız; isim zikretmek lâzım, hâ dise zikretmek lâzım; dediğim gibi, değil bir memurun vazifeye girmesine engel olmak için teşebbüse geçmek, bir tanıdığının dahi bir vazifeye tâyini için her hangi bir teşebbüste bulunmuş değildir. Yalnız bu vesile ile, şimdi hatırıma geldi, şunu söyliyeyim ki; Meclis Başkanınızın haberi olmadan, Meclis Başkanının el yazısı imiş gibi Meclisten temin ettiği üstü matbu «milletvekillerine mahsustur» diye bir kâğıdın içine bir tavsiye mektubu yazıp kendisini bir daireye tâyin ettirmiş bir insan vardır ve onun hakkında tahkikat için de alâkalılara emir verilmiştir. Bu bakımdan arkadaşım burada «Meclis Reisi, Kemal Altıok'un hiçbir yere alınmaması için tesir yapmıştır» demesi bilmiyorum ki, bu kadar hafif konuşma kimlere yakışır; arkadaşıma hiç yakıştıramıyorum.

Bunlara nereden inanmış? Bunun delillerine ise buradan ifade etmesi lâzımgelir. Aksi takdirde gelip özür dilemeleri icabeder.

Muhterem arkadaşlar; bunun dışında bahsettiği bâzı şeyler vardır. Bahsettikleri memure hanım bu Meclise benim zamanımdan evvel alınmış yüksek dereceli, esas mesleki muallimlik olan bir şahıstır. Bu hanım yeni Meclisimiz kurulmadan evvel Kurucu Meclis zamanında hususi kalemde çalışıyormuş. Ben geldiğimde hususi kalem şefi olarak bunu buldum. Çalışma tarzım icabı çalıştığım dairede, bir kadının bulunmasını, bilhassa şef olarak bulunmasını, yaptığı işin mahiyeti itibariyle uygun bulmadım, kendisini bir encümene verin, dedim. Bu hanım ciddî bir hanımdır, bir eski subayın hanımıdır ve kendisi Millî Eğitim Bakanlığı kadrosu içinde oldukça yüksek dereceye kadar yükselmiş bir hanımdır. Kendisi dahi bugün Meclisteki vazifesinden kendi arzusu ile ayrılmış ve esas mesleki olan muallimliğe dönmüştür. Şimdi faziletli ciddî bir hanımın kürk mantosu varmış, paltosunu oraya bırakmış diye ahlâki

ve saffeti hakkında şüphe uyandıracak şekilde konuşmanın asla doğru olmadığı kanaatindeyim Mesele bundan ibarettir.

Bundan sonra her dairede olduğu gibi bizim dairemizde de memurluk vakar ve haysiyetine uymıyan hareketlerde bulunan insanlar çıkabiliyor ve bunlar hakkında kanuni hükümler yerine getirilmektedir ve bu vaziyette birkaç arkadaşımız kadın ve erkek vazifeden alınmıştır. Ama bunları teşmil edip umumi olarak bu kürsüye getirerek ifade etmek doğrusu kelime bulamıyorum, bilmem nasıl ifade edilmek icabeder? Bu Devletin her dairesinde bir topluluk içinde Devlet nizamına, memur vakar ve haysiyetine uymıyan hareketlerde bulunan insanlar olabilir ve bunlar hakkında kanuni işlem yapılır.

Sonra arkadaşımız zannediyorum ki, Meclis murakabeden âzadedir kendileri unutuyor zannediyorum. Yeni Anayasa nizamı içinde de Meclis personeli hakında Başkan ve Başkanlık Divanının aldığı bütün idari kararlar idari kaza organının murakabesi altındadır. Hakkının ihlâl edildiğine binaenaleyh, hakkında kanuni hükümlere aykırı muamele yapıldığına kaani her memur Devlet Şûrasına o muamelenin iptali için müracaat edebilir, hakkını arayabilir. Bütün bu yollar açıkken gûya burası murakabeden âzade imiş, keyfî hareket yapılıyormuş gibi tahkik etmeden veyahut tahkika lüzum hissetmeden bunu böylece söylemekte fayda mülâhaza edilerek kürsüye getirmek, bilmiyorum ki arkadaşıma yakışır mı?

Muhterem arkadaşlar matbaa diyorlar. Matbaadaki Müdürümüz görülen idari zaruret dolayısiyle Riyaset Divanı kararı ile bu vazifeden alınmış, kendisi bir müddet için Dilekçe Komisyonuna verilmişti. Hakındaki muamele İnzıbat Komisyonunda derdest iken, kendisi tekaütlüğünü istemiş olup halen Matbaa Müdürlüğü münhaldir. Bizim, Devlet teşkilâtında olduğu gibi kadromuzun içinde aynı maaş ve aynı derecede yüzlerce makam yok ki, aldığımız bir memuru oradan alıp başka yere nakledelim. Sıfatını da üzerinden almak için normal kanuni formalite ve kâfi deliller de elde edilemedikçe bir muamele yapılamıyacağına göre Matbaa Müdürü de bir idari icabolarak alınmış ve kendisi tekaütlüğünü istiyerek ayrılmıştır. Şimdi bu makama uygun bir zat aranmaktadır. Bu vazife münhalken, eski vazifesi esasen Matbaa Müdürlüğü olan Genel Sekreterimiz, bu vazifeye idareten bakmış ve yakın bir zaman da halen orada müdüriyet vazifesini görmek için diğer bir arkadaşımız vekâleten tâyin edilmiştir. Bunda kanuna, nizama aykırı bir şey yoktur. Eğer matbaamızda işler biraz gecikiyorsa, zabıtlarımız geç çıkıyorsa bunlar ileri sürdükleri sebeplerden dolayı değil, iki Meclis halinde çalışmamızdan ve bu içtima senesini açtığım zamanda da ifade ettiğim gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iki kanadının, hattâ denebilir ki, Cumhuriyet hükümetleri kurulduğundan bugüne kadar teşkil edilmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclislerinin hepsinden çok içtima akdetmiş ve hepsinden çok zabıt tutmak zarureti hâsıl olmuş olduğundan dolayı matbaamız mahmûldür. Başkanlığımız bunu nazara alarak, matbaanın tevsii için tahsisat almış, siparişini vermiş makinalar gelmiş, yeni binamızda monte edilmek üzere bulunmaktadır. Makinalarımızın takati ve kapasitesi budur. Böyle olduğu için biz matbaada çalışan arkadaşlarımızı Başkanlık Divanının aldığı kararla gece mesaisine tabi tutmuşuzdur. Bu gece mesasinden dolayı da kanun hükümlerine göre kendilerine ayrıca para vermekteyiz.

Şimdi arkadaşımız biliyorsa madde tâyin etsinler. Bana bildirsinler. Mesai saati zarfında matbaada çalışıyormuş gibi gösterildiği halde dışarıdan şunun bunun kartvizitlerini bastığını iddia ediyor; şimdi mutaali oluyorum; böyle bir insan varsa, isim versin, zaman göstersin, tahkik etmem vazifem icabıdır. Tahkikat neticesine göre o zat hakkında da icabeden işlem yerine getirilir.

Hulâsa arkadaşlar, bütün ileri sürülen hususlar dediğim gibi, şu bu mülâhaza ile bâzı arkadaşlara şunun bunun tarafından iletilmiş hususlar olabilir.

Komiserlerden filân bahsettiler. Büyük Millet Meclisinin kendisinin bir emniyet kadrosu vardır. Bu emniyet kadrosu dışında, yeni tevsi edilecek kadro alınıncaya kadar, yenisi alınıncaya kadar Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirilerek Ankara Emniyetinde memur olduğu halde bizde çalıştırılan bâzı insanlar vardır. Bunların içinde vazifesinde muvaffak olanları dahi biz kendi kadromuzda münhal vukubulduğu zaman almaktayız. Ama, buraya gelmiş, polis iken komiser olmuş. Benim zamanında Zabıta Nizamnamesi-

ne, Emniyet Genel Müdürlüğü Polis terfii hakkındaki hükümlerine uymıyan şekilde yapılmış terfi muamelesi yoktur. Alınmış olanların, tahsil derecelerine göre, eskiden böyle bir vazifeye getirilmiş olanların olup olmadığını bilmiyorum. Getirilmişlerse bunların hakları hakkı müktesebolmuş, bu haklarını ellerinden almak kanunen bizim için zaten mümkün değildir.

Bir isimden bahsettiler; onu da zikredeyim. Tabiî Üye arkadaşlarımızdan Suphi Gürsoytrak arkadaşımızın kardeşi, buraya komiser muavini olarak alınmıştır dediler. Evet, geldiğim zaman böyle bir arkadaşı komiser muavini olarak buldum. Bu arkadaş halen yaptığı bir muamele dolayısiyle, İnzibatî Komisyonumuzun karariyle Meclis kadrosundan çıkarılmış ve Emniyet Genel Müdürlüğü emrine verilmiştir. Bunun gibi diğer bâzı arkadaşlar da verilmiştir.

Arkadaşımız bu konuları bu kadar teferruatla tetkik ettiği halde, Meclis Başkanının bir Tabiî Üye arkadaşımızın kardeşi olmasına rağmen disiplinsiz hareketi yüzünden onu Emniyet Genel Müdürlüğüne iade ettiğimi niçin ifade etmiyorlar, niçin bilmiyorlar? Eğer bunları bilmiyecek kadar tetkikat yapmamışlarsa, nasıl kendileri polis olarak alınıyor, hakkı yokken komiser yapılıyor diye bu kürsüde, bu millet kürsüsünde, ki yalnız hakikatleri ifade etmek lâzımgelir, ifade ediyorlar? Soruyorum kendilerine.

Muhterem arkadaşlar, şuna emin olmanız lâzımgelir ki, Başkanınız şimdiye kadar yaptığı tutumundan zerrece ayrılacak değildir. Zaten Başkanınız bu vazifede sizin itimadınıza dayanarak vazife görmektedir. Onun uzun mazisi, senelerden beri bütün memuriyet hayatındaki tutumu, bu vazifesindeki tutumunun esidir ve bunu değiştirmesine imkân yoktur. Benim arkadaşıma tavsiyem, kendisi milletvekili olmaları itibariyle şüphesiz ki bizim icraatımızı da murakabe yetkisine haizdir. Şu veya bu şekilde kulaklarına gelmiş veya kendilerinin öyle olduğunu zannettikleri bir husus olursa kendileri bana gelsinler, sizin bu kıymetli saatlerinizi lüzumsuz yere işgal etmesinler; benden izahat alsınlar, buna rağmen tatmin olmamışlarsa buraya gelip benimle görüştüğünü, niçin tatmin olmadıklarını ifade etsinler. Yoksa burava gelip alınmış, alınmamış, Başkan şöyle demiş, böyle olmuş, ekmek verilmiyormuş diye söylemek bir milletvekiline ve bu Meclisin sayın üyelerine yakışır bir hareket olmadığını zannediyorum. Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Ataöv, buyurun.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Başkanımızı şimdiye kadar bu kürsüde gördüğümüzden farklı buldum. Biraz heyecanlı idi. Lüzum yoktur, heyecanlanmaya. Her müessesede olan şeylerdir bunlar. Bunlar Sayın Başkanımızın idaresi zamanında vukubulabilir, daha evvel de olabilir, bir başka arkadaşımız başkan olur yine olabilir. Bu memleketin gerçekleri bu. Bu hatalı hareketler oluyor. Yalnız kabul edemediğimiz bir şey var. Hatanın şu kadarcığını kabul edip, bu hatadır arkadaşlar, bundan sonra olmıyacaktır, diyemiyoruz da her şeyi bu kürsüye çıkıp inkâr ediyoruz. Bunları inkâr etmeye lüzum yoktur. Niçin, neden ismi bu kadar gazetelere geçip de kötü olaylara karışan bir memur hanım burada tutulmakta ısrar edilir, buna çalışılır? («Kimmiş bu hanım,» sesleri) Yani bu yakut mudur, zümrüt müdür, anlamıyorum. Niçin bunun üzerinde bir muamele yapılmaz, yapılmıyor? Neden?.. Millet Meclisi ve Senato Umumi Kâtipliği önünde bir depo vardır, içinde on tane memur oturmuştur. Bir tercüman, bir daktilo daha üç asıl memuru vardır. Bunlar çalışır, diğerleri oturup Spor - Toto oynar, bilmece çözer. Neden bunlara Sayın Başkanlığımız el koyup da bunların bir icabına bakayım, şu kifayetsiz olan iki Meclisin çalıştırdığı, matbaanın kadrosunu ikmal edeyim demez? Neden biz bunu burada söylediğimiz zaman onun bunun aleti oluyoruz da, hatalı hareketleri olduğunu kabul etmiyen Sayın Başkan kendilerini bir alet olarak kabul etmez? İstirham ederim, samimî olarak meseleleri ele alalım. Benim huzurunuza getirdiğim mesele hiçbir zaman diyemezsiniz ki, bu kendi politikanızın bir meselesidir, seçmenlere selâm gönderiyorsun... Bunlar bizim, hattâ bizim değil sizin İlyas Kılıç arkadaşımızın bütçe müzakerelerinde acı acı konuştuğu meseleler değil midir? Neden şu Meclis çatısı altında dört başı mamur, iyi bir idareye gidecek yerde, hayır bu her yerde vardır, burada da olabilir, bu kürsüden iftira ediliyor diye büyütüyoruz? Yani bu kürsüde şimdiye kadar konuşulan meseleler Riyaset Divanına yaptığımız ithamlar karşısında çok muazzamdı da bu mu küçüldü onların ya-

nında. Daha ahlâklı bir memur statüsü takibedelim.

RUHİ SOYER (Niğde) — Hepsi nasıl?

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Sayın Ruhi Bey, yaşlı başlı adamsınız. İstirham ediyorum. sözümü kesmeyin. Eğer Sayın Başkana yakacak yağınız varsa buyurun bir sözlü soru da siz verip, gelip methedin. Yapmayın bunu rica ederim.

BAŞKAN — Müdahale etmeyin, rica ederim.

RUHİ SOYER (Niğde) — Kesmiyorum,

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Meselâ şimdi ben muhterem Başkanımıza desem ki; misal olarak arz ediyorum Sayın Başkanım; siz hakikaten muttali olduğunuz birçok hususları ele alıyorsunuz. Ben bunları fırsat bulup ifade edemedim, bunları düzeltiyorsunuz. Burada komiser muavini olup da yol verilen arkadaş bunlardan birisidir. Yapıyorsunuz, ama araya birisi girdiği zaman mutlaka size intikal etmeden bâzı işler oluyor. Çünkü her hangi bir memurun hareketleri de Reise bağlıdır. İstanbul'daki Saraylar Müdürlüğünü yapan Orhan Özdil arkadaşımızın tutumu doğrudan doğruya Reise bağlı değil ki. Sizin adınıza iş yapanların, sizin yetkinizi kullananların hata yapacaklarını niçin kabul etmiyorsunuz? Meselâ İstanbul Saraylarında, kapısında müdür yazan arkadaşımızın Divan Kâtipliği kadrosunda bulunduğu halde orada müdürlük unvanı ile oturduğunu Riyaset Divanında görüştüğümüzü, bunun esas kadrosuna dönmesi icabettiğini, bunun için karar aldığınızı, şu kararı kendisine tebliğ ettiğiniz zaman, «Ben Üsküdarı bile geçemem» demek suretiyle, Ataklı arkadaşımızı ortaya koymakla yerinde kaldığını ve bugün hâlâ orada müdür levhası altında vazife gördüğünü, burada ise başka bir kâtip arkadaşımızın vazife gördüğünü kabul ediniz. Sizin iyi hareketinizdir; ama neticesi bazen alınmıyor, bazen alınıyor, takdir ederim. Şunu da ifade ederim ki; Fuad Sirmen Beyefendinin kendi şahsi tutumu bütün bu hataların mesnedidir demek istemiyorum. Elbette bir idarecinin kusurları vardır. İdarecilik sanatında herkes dörtbaşı mamur vukuflu değildir ki. Nitekim birinci defa sizi Reis seçmek istemediğimiz zaman bir havasını buldunuz ve itimadımızı aldınız. Bu itimat havası içinde sizi murakabe hakkımızı kullanıyoruz. Size itham-

larda bulunuyoruz. Size neden basında çıkan bir hususu tekzibetmediniz, Sayın Reis Bey; şöyle bir şey duydum, nedir? Diyoruz. Ben gelip odanızın kapısını çalabilirim, ben konuşmanızla tatmin olabilirim. Ama bunlarla gazeteleri okuyan Anadolu'nun bir köyündeki vatandaş tatmin olur mu, Sayın Başkanım? Esas hava efkârı umumiyeyi tatmin edip böyle olayların bu çatı altında cereyan etmediğini anlatmak suretiyle bu müessesenin itibarını korumaktır. Eğer itibarı korunmuyorsa basında çıkan haberlere karşı Meclis aksülamelini göstermiyorsa o zaman bir milletvekili Meclisin itibarına sürülmüş olan bu lekeyi sildirmek için böyle fırsatlar bulur ve Reisi, çıkıp o itibarı korumak için burada konuşturur. İşte ben o vazifeyi yapmaktayım.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bâzı edebi cümleler dâvanın aslını bıraktırır da o andaki havayı alır ve karşıdan bravo sesleri duyulur. Ben karşıdan gelecek bravo seslerine itibar etmiyorum da dâvanın esasına iniyorum. Meclis Reisimiz diyorlar ki, Meclis Reisliği gazetelerde çıkan şeyler için yazışma müessesesi değildir. Bundan çok daha fazla yüksektir. Çok doğru. Ama, muhterem Reisim, sizin bir ütücünüzün buraya girdiğini söyliyen...

BAŞKAN — Sayın Ataöv, Heyeti Umumiyeye hitabediniz.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Ama Reisim bana hitabetti, ben de...

BAŞKAN — Reis size hitabedebilir. Siz Heyeti Umumiyeye hitabedeceksiniz.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Sualimi Reise sordum Heyeti Umumiye huzurunda.

BAŞKAN — Konuşmalar daima Umumi Heyete hitap şeklinde olur, Sayın Ataöv.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Peki, Umumi Heyete hitabediyorum. Muhterem Heyet, Sayın Meclis Reisimizin bir ütücüsünün buraya yüksek maaşla tâyin edildiğini gazeteler yazdığı zaman, Fuad Sirmen Beyefendinin böyle bir ütücüsünü kollamak gibi bir tutuma asla tenezzül etmiyecek bir insan olduğuna inanıyorum Ama ben biliyorum bunu. Gidiyorum vatandaşa, yahu sizin Meclis bir ütücüsüne bile yetmiş lira maaş veriyor. Biz burada kırk sene çalışıyoruz da bu maaşı alamıyoruz diyor. Peki o vatandaşı nasıl ikna edeyim ben? Teker teker vatandaşı ikna etmek kudretim yok ki.

Dördüncü kuvvet dediğimiz gazetenin fısıltı sütununa ne kadar değer verecekseK, başmakalesine de bu kadar değer vereceğiz. Gazete sütunları içerisinde bu köşe değerlidir; bu köşe değersizdir diye bir ölçü yapılamaz. Basın, murakabe vazifesini yapıyor. Bizim yapmadığımız murakabe vazifesini yapmıştır. İşte basında Riyaset Divanı tekzibetmediği için, ben onu kürsüye getirmiştim. Çok şükür, tabiî inanıyorum Reis Beyefendiye; onun yapmış olduğu hareketlere inanıyorum. Bu kürsüden ifade etti, zabıtlara geçti. Buna inanıyorum, fakat olayların arkasını bırakacak değilim. İsmen hepsini teker, teker takibedeceğim. Ondan sonra bu zabıtlara geçen beyanlarla, bundan sonra cereyan edecek muameleleri Meclis Teşkilât Kanununun müzakeresi sırasında yine huzurunuza getireceğim. Ben bu kürsüden yemin ettim. Fuad Sirmen Beyefendinin; «Neden böyle konuşuyor. kimin aleti oluyor?» demesine iltifat etmem ben.

Sayın Başkanım, ve Muhterem Heyet, vicdanım bana bu işi Meclis Kürsüsüne getir diyor. Ben vicdanımın aleti oluyorum. Fuad Sirmen Beyefendi tekzibetmiyorsa bu vesile ile yarın tekzip edecek. Efkârı umumiyede, Meclis saatinde, gazete sütunlarında, Meclis zabıtlarında, Mecliste böyle hareketlerin olmadığını tesbit ettir diye vicdanım emir verdiği için buraya getirdim. Hiç kimsenin aleti değilim. Ancak vazifesini yapmıyan insanları ikaz etmek, vazifesini yapmıyan insanları ikaz ederken, ondan dolayı alınmış olan insanlardan, hissî olarak yapmış olduğu tarizlere değer vermeden kutsi vazifesini ettiği yemin çerçevesi içinde, sonuna kadar götürmek vazifemdir. Bunu yapıyorum, bunu yapacağım. En küçük bir alt düşünce taşımıyorum. T.B.M. Meclisini o tip kötü hareketlerden tenzih ederim, fakat bu çatı altında bir reform yapılması lâzımgeldiğine, idarede ve personelde büyük bir değişiklik yapılmadığı takdirde bu müessese içerisinde iyi yola sapamıyacağı müddetçe, bütün Türkiye'yi murakabe edecek olan muhterem üyelerin de eksik harekette bulunacağına inanmış ve vazifesini yapmış insanların huzuru içinde, Muhterem Riyaset Divanının yapmış olduğu tarizleri de bir kenara bırakarak gayet müsterih olarak ayrılıyorum. Hiç kimsenin bana doldurmuş olduğu bir şey değil, bizzat şu Meclis içinde oda oda dolaşarak kapısını açıp içeride gördüğüm tabloları not ederek tetkikatımı yapmışımdır. Ama o, aşağıdan gelecek çeşitli tarizler karşısında fazlaca zamanınızı almamak için esas meselenin, ana noktalarını şimdiki aldığım cevaplar muvacehesinde değerlendirerek Teşkilât Kanununun müzakeresinde yüksek huzurlarınıza daha esaslı şekilde geleceğimi arz ederim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

23. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, kadrolarına nazaran noksan olan polis mevcudunun artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/793)

BAŞKAN — Sayın Aydınçer, burada. İçişleri Bakanı?.. Yoklar. Bakan bulunmadığından soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

24. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, Türkiye'de oturan ve çalışmakta olan Yunan uyruklu kişilerin miktarına ve bunlardan ne kadarının Gelir Vergisi ödediğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/794)

BAŞKAN — Sayın Kubat? Buradasınız.

Sayın Başbakan? Yoklar. Başbakan adına beyanda bulunacak Bakan? Yok. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

25. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, 15 Ekim 1961 genel seçimlerine kaç vali ve kaymakamın, hangi partilerden aday olarak, katılmış olduklarına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/795)

BAŞKAN — Sayın Kılıçoğlu? Yoklar. Sayın Kılıçoğlu burada bulunmadıklarından soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

26. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, Giresun ilinde yapılması kararlaştırılan kâğıt hamuru fabrikasının inşa yerinin katî olarak tâyin olunup olunmadığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/796)

BAŞKAN — Sayın Kılıçoğlu? Yoklar. Sayın Kılıçoğlu burada bulunmadıklarından sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

27. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, kaç ilde il radyosu olduğuna ve bu radyoların nasıl kurulduğuna dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/797)

BAŞKAN — Sayın Kılıçoğlu? Yoklar. Kılıçoğlu burada bulunmadıklarından sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

28. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, İstanbul Mithatpaşa Stadyomunun ışıklandırma tesisatının hangi firmaya ihale edildiğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/798)

BAŞKAN — Sayın Kılıçoğlu bulunmadıklarından sözlü soruları gelecek birleşime kalmıştır.

29. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, 1963 yılı içinde kaç belediyenin hudutlarında değişiklik yapıldığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/799)

BAŞKAN — Sayın Kılıçoğlu? Yoklar. Sayın Kılıçoğlu burada bulunmadıklarından sözlü soruları gelecek birleşime kalmıştır.

30. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/800)

BAŞKAN — Sayın Hürrem Kubat? Buradasınız. Sayın Başbakan? Yoklar. Başbakan adına beyanda bulunacak? Yok. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

31. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/801)

BAŞKAN — Sayın Reşat Özarda. Sayın Başbakan ve adına beyanda bulunacak Bakan bulunmadığından sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

32. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, Türk Kültür Derneğine ve onun devamı olan halkevlerine, şimdiye kadar, ne miktar yardım yapıldığına dair Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/802)

BAŞKAN — Sayın Şadi Pehlivanoğlu? Yoklar. Burada bulunmadıklarından sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

33. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, İstanbul'da, şirketlerle sair ticaret erbabının kuruluş, fesih, işe başlama ve işi bırakma işlemlerinin süratlendirilmesinin düşünülüüp düşünülmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/803)

BAŞKAN — Sayın Arif Hikmet Güner? Yoklar. Sayın Güner burada bulunmadığından sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

34. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, su ürünlerimizin üretimi, toplanması ve tüketimi konularındaki çalışmaların ne safhada olduğuna ve balıkçılara, uygun şartlarla, kredi sağlanıp sağlanmadığına dair Ticaret ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/804)

BAŞKAN — Sayın Ali Rıza Uzuner? Yoklar. Soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

35. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya, İçel, Konya illerinin, Gazipaşa, Anamur ve Ermenek ilçeleri arasında hudut ihtilâfı olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/805)

BAŞKAN — Sayın İhsan Ataöv? Buradasınız. Sayın İçişleri Bakanı? Yoklar.. İçişleri Bakanı bulunmadığından gelecek birleşime bırakılmıştır.

36. — Yozgat Milletvekili İsmail Kapısız'ın, Yozgat'ta temeli atılan Bira Fabrikasının 10 milyon litre üzerinden hesabedilen kapasitesinin, Devlet Plânlama Teşkilâtınca, 5 milyon litre üzerinden hesabedilmesi sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/806)

BAŞKAN — Sayın Kapısız? Yoklar. Sayın Kapısız bulunmadıklarından soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

37. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Beş Yıllık Kalkınma Plânının, Yerköy - Sorgun arası 80 kilometrelik yolun onarılmasını kapsayıp kapsamadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/807)

BAŞKAN — Sayın Kapısız?.. Yoklar. Sayın Kapısız bulunmadıklarından sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

38. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Gümrük ve Tekel Bakanlığı Teşkilât Kanununun, bugüne kadar, Meclise sevk edilmemesi sebebine dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/808)

BAŞKAN — Sayın Kılıç?.. Yoklar. Sayın Kılıç bulunmadıklarından soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

39. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın Milletlerarası kuvvetin Kıbrıs'a gönderilmesi gecikmekte bulunduğuna göre Hükümetin ne yapmak niyetinde olduğuna dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/809)

BAŞKAN — Sayın Şinasi Osma? Buradasınız. Sayın Dışişleri Bakanı yoklar. Sayın Dışişleri Bakanı burada bulunmadıklarından sorunuz gelecek birleşime bırakılmıştır.

40. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kanun sebebiyle bir kısım Hazine mallarının, karar geriye yürütülmek suretiyle, C. H. Partisine nasıl verildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/810)

BAŞKAN — Sayın Seyfi Öztürk? Yoklar. Sayın Seyfi Öztürk burada bulunmadıklarından soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

41. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Kastamonu iline, 1963 yılında sulama, onarım, ıslah ve içme suyu için kaç lira tahsis edildiğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/811)

BAŞKAN — Sayın Yılanlıoğlu? Yoklar. Sayın Yılanlıoğlu burada bulunmadığı için sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

42. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, General Elektrik lokomotiflerinin ihalesinden sonra kredinin son mehil süresi olan 31 . 3 . 1964 tarihinin, münasip bir müddet daha sonraya bırakılmasının mümkün olup olmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/812)

BAŞKAN — Sayın Eren buradalar. Sayın Ulaştırma Bakanı yoklar. Sayın Bakan burada bulunmadığından dolayı sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

43. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, bir karış toprağı olmıyan Meriç ilçesi Saatağacı köyü halkının durumu hakkında ne gibi bir tedbir düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/813)

BAŞKAN — Sayın Fahir Giritlioğlu buradalar. İmar ve İskân Bakanı yoklar. Sayın Bakan burada bulunmadığından dolayı, sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

44. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, kooperatifçilerimizin geliştirilmesi için yeni bir mevzuatın hazırlanmakta bulunduğunun doğru olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/814)

BAŞKAN — Sayın Fahir Giritlioğlu? Buradalar. Sayın Bakan? Yoklar. Bakan bulunmadığı için soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

45. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Taşköprü'deki kendir fabrikasının yerli kendirlerimizi işlemesi için ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/815)

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu? Buradalar. Sayın Sanayi Bakanı? Yoklar. Sanayi Bakanı bulunmadıkları için soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

46. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunun, işçilerin tedavilerini bir elden, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanaliyle yaptırmasının daha istifadeli olup olmıyacağına dair Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlarından sözlü sorusu (6/816)

BAŞKAN — Sayın Fahir Giritlioğlu?. Buradasınız. Sayın Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları?.. Yoklar. Soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

47. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun artan şeker fiyatları karşısında pancar fiyatlarının da yükseltilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/817)

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu?. Buradasınız. Sayın Sanayi Bakanı? Yoklar. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

48. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Çankırı'nın Tepe, Alagöz köyündeki tapulu arazileri cebren işgal edilen ve mahsulleri ile tarım araçları yağma olunan şahısların durumlarının ne olacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/818)

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu?.. Burada. İçişleri Bakanı? Yoklar. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

49. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, bir Alman gencinin, yapılan ihbar üzerine, İstanbul Emniyet makamları tarafından nezarete alınıp işkence yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/819)

BAŞKAN — Sayın Özarda? Buradalar. Sayın İçişleri ve Adalet Bakanları?.. Yoklar. Sayın Bakanlar burada bulunmadıklarından sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

50. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Haymana Savcısının Mihalıççık'a naklinde her hangi bir sebep bulunup bulunmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/820)

BAŞKAN — Sayın Nevzat Şener? Buradalar. Sayın Adalet Bakanı? Yoklar. Sayın Bakan burada bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

51. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Toprak Reformunu, kalkınma yönünden, ön şart olarak kabul eden 1963 yılı programı ile 1964 programı arasındaki çelişik durumun düzeltilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/821)

BAŞKAN — Sayın Recai İskenderoğlu?.. Yoklar. Sayın İskenderoğlu burada bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

52. — Trabzon Mlletvekili Zeki Yağmurdereli'nin, Kızılay Kurumu depolarında saklanan sıhhi malzeme, ilâç ve edevatın kaç yılda bir muayene edildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/822)

BAŞKAN — Sayın Zeki Yağmurdereli? Yoklar. Kendileri bulunmadığı için soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

53. — Yozgat Milletvekili Turgut Nizamoğlu'nun, Yozgat'ta kurulmakta olan bira fabrikasının kapasitesinin 10 milyon litreden 5 milyon litreye indirilmesi sebebine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/823)

BAŞKAN — Sayın Nizamoğlu? Yoklar. Soru sahibi bulunmadıklarından soruları gelecek birleşmie bırakılmıştır.

54. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Rum Ortodoks Patriği Athenagoras'ın dış memleketlere seyahate çıktığından ve Papa ile temaslarda ve müzakerelerde bulunduğundan haberdar olunup olunmadığına dair İçişleri, Dışişleri ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/824)

BAŞKAN — Sayın Osman Sabri Adal? Buradalar. İçişleri, Dışişleri ve Devlet Bakanları bulunmadığından soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

55. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İçtüzüğün yürürlükte bulunan 137 nci maddesinin, teamülden bahsile, tatbik edilmemesi sebebine dair Millet Meclisi Başkanından sorusu ve İdare Âmiri Süleyman Bilgen'in sözlü cevabı (6/825)

BAŞKAN — Sayın Ülker? Buradasınız. Millet Meclisi Başkanı adına İdare Âmiri Sayın Süleyman Bilgen... Buradalar. İçtüzüğün 220 nci maddesi gereğince Millet Meclisi Başkanı isterse Reisvekillerinden birisine, isterse İdare Âmirlerinden birisine cevap verme vazifesini verebilir. Bu bakımdan muamelede bir noksanlık yoktur. Soruyu okutuyorum.

27 . 3 . 1964

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun sözlü olarak Başkanlık tarafından cevaplandırılmasını rica ederim.

İstanbul Milletvekili
Reşit Ülker

25 ve 26 Mart 1964 tarihli Millet Meclisi oturumlarında yapılan açık oylamalarda İçtüzüğün yürürlükte bulunduğunda şüphe olmıyan 137 nci maddesinin «Bütün isimlerin okunmasını mütaakıp kıraat esnasında rey vermemiş olanların isimleri bir daha okunur. Bu sırada Meclise gelmiş olanlar varsa rey vermeye davet edilirler.

Yahut :

İsmi okunan mebuslar ayağa kalkarak (Kabul), (Ret), (İstinkâf) kelimelerinden birini telâffuz ile reylerini bildirirler. Bu reyler Kâtip-

ler tarafından kaydedilir ve zapta geçer.» Tatbikı gerek C. H. P. grup sözcüleri gerekse tarafımdan sözlü ve yazılı olarak müteaddit defalar talebedildiği halde, bu hususta yıllardan beri teamül olduğundan bahis ile ısrarlı İçtüzük hükümlerine aykırı tatbikat yapılmasının sebebi nedir? İçtüzüğün bu maddesi halen yürürlükte midir? Değil midir? İçtüzükte açık hükümler bulunan ahvalde teamülden nasıl bahsedilebilir? Bu görüşe ait Anayasa Literatüründe örnekler var mıdır? Varsa bu örnekler hangi kitaplarda vardır?

BAŞKAN — Buyurun İdare Âmiri Sayın Süleyman Bilgen.

İDARE ÂMİRİ SÜLEYMAN BİLGEN (Edirne) — Sayın Reşit Ülker'in sorusunu cevaplandırıyorum.

Riyaset gerektiğinde 137 nci maddede yazılı usulü tatbik etmektedir. Bu hususta Divan Kararları da mevcuttur. İçtüzüğün 137 nci maddesinin tatbikatı ile ilgili önergeler münasebetiyle:

1. — Anayasanın 86 ncı maddesinde ifade edilmiş olan «Toplantıya katılanlar» tâbirinden her hangi bir muamelenin yapıldığı anda oya katılmış veya katılmamış olsunlar Meclis Genel Kurulunda fiilen mevcudolanların anlaşılması lâzımgeldiği;

2. — Açık oylamaların otomatik cihazla yapılmaması;

3. — Açık oylamaların 137 nci maddenin «Yahut» kelimesinden sonra gelen on ikinci bendinde derpiş edilen usule uyularak yapılması; bunun içinde;

A) İsmi okunan milletvekillerinin ayağa kalkarak «kabul», «ret» veya «çekinser» demek suretiyle oylarını izharlarında Başkanın da telâffuz edilen kelimeyi tekrar etmek suretiyle yanlışlığa mahal bırakmamak ve durumu tutanağa geçirmek hususlarını sağlaması;

B) Toplantıya katılmış olup ismi okunduğunda Meclis salonunda bulunup da oyunu izhar etmiyenlerle kanun hükmü dolayısiyle oy kullanamıyacak olan Başkanın mevcudolmaları halinde oya katılmıyanlar olarak toplantı nısabına dâhil edilmeleri ve C. H. P. Millet Meclisi Grupu Başkanvekilliğinin İçtüzüğün 195 ve 196 ncı maddelerinin tatbik edilmesi hakkındaki 11 . 2 . 1964 gün ve 1/216 sayılı tezkeresi münasebetiyle bir birleşimde yapılan yoklama ve açık oylamalardan her hangi birinde bulunmıyan üyenin o birleşimde yapılmış olan diğer yoklama ve açık oylamalarda bulunmuş olsalar bile o inikat Meclise gelmemiş kabul edilerek izinsiz addedilmesi şeklinde tezahür etmektedir. Divan kararı bundan ibarettir. Sayın Ülker'in sorusunu bu şekilde cevaplandırıyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) 1964 martı esnasında Yüce Meclisteki açık oy yapma meselesi hakikaten çetin bir safha arz etmekte idi. 137 nci madde iki şıkkı taşımakta idi. Başkanlık bunlardan yalnız birisini tatbik etmekte ve «yahut» diye başlıyan kısım tatbik edilmemekte idi. Tabii sözlü soruların süratle Mecliste görüşülmemesi neticesi bugün tamamen aktüalitesini kaybetmiş olan bu soru verildikten sonra Başkanlık Divânı tatbikatını Anayasa'ya ve İçtüzük'e uygun olarak yaptı ve sözlü sorunda murakabe vazifesi yerine geldi. Onun için bunun üzerinde daha fazla söylenecek bir şey yok.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

56. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, yabancı bir memlekette, mühim bir kaçakçılığa ismi karışan bir ticaret müşavirimiz hakkındaki, itham edici, haberlerin hangi tarihte Bakanlığa geldiğine ve ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/826)

BAŞKAN — Sayın Osma?... Burada. Sayın Ticaret Bakanı?... Yoklar. Bakan bulunmadığı için soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

57. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Öğretmen Dernekleri Federesyonunun öncülüğünde, bâzı aydın çevrelere, gerici akımların önlenmesi hususunda alınmış olan kararın sebeplerine dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/827)

BAŞKAN — Sayın Kapısız?... Yoklar. Sayın Kapısız burada bulunmadığı için soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

58. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Kırklareli ili Lüleburgaz ilçesinde, bu yıl Zirai Donatım Kurumunun bir şubesinin açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/828)

BAŞKAN — Sayın Hasan Tahsin Uzun?... Yoklar.. Burada bulunmadıkları için soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

59. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Türk köylüsünün büyük derdi olan orak ipi ihtiyacının temini için ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/829)

BAŞKAN — Sayın Tahsin Uzun?.. Yoklar. Sayın Uzun burada bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

60. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Yüksek Seçim Kurulunun ara seçimlerinin yapılamıyacağı hususundaki 16 . 3 . . 1964 tarih ve 1333 sayılı Kararı hakkında ne gibi bir işlem yapıldığına dair sorusu ve Başkan Fuad Sirmen'in sözlü cevabı (6/830)

BAŞKAN — Sayın Şükrü Akkan burada. Sayın Millet Meclisi Başkanı buradalar. Şimdi hemen cevap verecek misiniz efendim?

BAŞKAN — FUAD SİRMEN (Rize) — Evet efendim.

BAŞKAN — Sözlü soruyu okutuyorum.

30 . 3 . 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın sözlü olarak İçtüzüğün 210 ncu maddesi gereğince cevaplandırılmasını saygı ile rica ederim.

Şükrü Akkan
İzmir Milletvekili

1. — Yüksek Seçim Kurulu 16 . 3 . 1964 gün ve 1333 sayılı Kararı ile, Anayasanın 69 ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 5 nci maddeleri gereğince, Millet Meclisi Genel seçiminin Haziran 1965 ayının ilk pazar günü yapılacağını hesaplıyarak, 304 sayılı Kanundaki değişiklik sebebiyle iki buçuk seneden beri yapılamıyan açık bulunan Milletvekillikleri için, Senato Üyeliklerinin üçte birinin yenilenmesi seçim tarihi olarak ilân ettiği 7 Haziran 1964 gününde birlikte yapılması icabeden ara seçimlerinin Millet Meclisi genel seçimlerine kendi hesabına göre bir yıl kaldığından vesaireden bahis ile Anayasanın 74 ncü maddesinin son fıkrası gereğince münhal 9 Milletvekilliği için ara seçimi yapılamıyacağına karar vermiş ve bu kararının bir örneğini bilgi için Başkanlığınıza göndermiş bulunmaktadır.

Bu kararı öğrenen Başkanlığınızca veya Başkanlık Divanınca bugüne kadar ne gibi işlemler yapılmıştır?

2. — 1924 tarih ve 491 sayılı Teşkilâtı Esasiye Kanununun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi hakkındaki 12 Haziran ve 1 sayılı Geçici Kanuna ek Kurucu Meclis teşkili hakkındaki 13 . 7 . 1960 tarih ve 157 sayılı Kanunun 33 ncü maddesi gereğince 15 Ekim 1961 gününde yapılan Millet Meclisi seçimlerinin, Anayasanın 69 ncu maddesindeki normal dört yıllık sürenin sona erme tarihi 15 Ekim 1965 günüdür.

9 . 7 . 1961 tarihini taşıyan 334 nolu Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 25 . 5 . 1961 tarihini taşıyan 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunundan bir ay 14 gün sonra yürürlüğe girmiştir.

Genel hukuk kuralına göre, Anayasanın diğer kanunlara üstünlüğü vardır.

Ayrıca Anayasanın 8 nci maddesine göre kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.

Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve kişileri bağlıyan temel hukuk kurallarıdır. Ve yine Anayasanın 132 nci maddesine göre hâkimler, birinci plânda Anayasaya sonra sırasiyle kanuna, hukuka ve vicdanî kanaatlerine göre karar verirler.

Bu değişmez kurallara göre, Anayasanın 69 ncu maddesindeki (Millet Meclisi seçimleri dört yılda bir yapılır.) ana hükmü, elbette ki, 25 . 5 . 1961 tarih ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 5 nci maddesinden üstün bir kuvvettir.

Sadece bu hükme göre sözü geçen 306 sayılı Kanunun 5 nci maddesi olaya uygulanamaz. Ve Anayasa karşısında hayatiyetini kaybetmiştir.

Kaldı ki, Yüksek Seçim Kurulu kararında meseleyi yorumlarken, diğer kanun hükümleriyle beraber yalnız Anayasanın 69 ncu maddesinin birinci fıkrasını ele almıştır.

Halbuki sözü geçen 69 ncu maddenin ikinci fıkrası (Meclis, bu süre dolmadan seçimin yenilenmesine karar verebilir.) hükmüyle 4 senelik sürenin kısaltılma hakkını sadece Meclise bırakmıştır.

Anayasanın bu çok açık hükümleri karşısında (15 . 10 . 1961 - 15 . 10 . 1965) arasındaki dört senelik süreyi yargı organının kısaltmaya hakkı yoktur. Kararındaki gibi yorumlamasına da asla imkân ve ihtimal mevcut değildir.

Binaenaleyh 7 Haziran 1964 ten Millet Meclisi seçimlerinin kanunî tarihi olan 15 . 10 . 1965 gününe kadar bir yıl dört ay 8 gün müddet vardır. Bu süre Anayasanın 8 ve 69 ncu maddeleri muvacehesinde asla söz götürmez. Kesin bir müddettir.

Anayasaya uygun olmıyan Seçim Kanununun 5 nci maddesinin uygulanamıyacağı ve Anayasaya uygun hale getirilebileceği aşikârdır.

Millet Meclisi seçimlerinin, seçim kanunundaki sürede yapılabilmesi için Anayasa tadilâtı yapılması zaruridir.

Seçimlerin, seçim kanunundaki sürede yapılabilmesi için bir de Meclisin Haziran 1965 den iki ay önce seçimin yenilenmesine karar vermek hakkı vardır.

Savaş sebebi dışında seçimlerin uzatılmasına Anayasanın 74 ncü maddesi gereğince asla imkân bulunmadığı gibi, bahisi geçen Anayasaya aykırı hüküm taşıyan kanunî sebeplerle de Anayasa tadilâtı yapılmadan veya Meclisce seçimin yenilenmesine karar verilmeden seçim kanununda hüküm vardır diye, Yüksek Seçim Kurulunca, Millet Meclisi seçimlerinin yapılma tarihinin Haziran 1965 olarak kabulü de imkânsızdır.

Bu itibarla, karar sadece ara seçimlerinin yapılmamasına eğilen bir hareket mânasını taşımaktadır. Anayasaya kesin bir açıklıkla aykırıdır.

Aynı zamanda Anayasanın 5 nci maddesiyle T. B. M. Meclisine verilmiş bulunan ve devredilemiyecek olan yasama yetkisine de müdahale ve tecavüz mânasını taşımaktadır.

Yukardanberi arz ve izaha çalıştığım sebepler önünde açık bulunan 9 Milletvekilliği için Senato seçimleriyle birlikte 7 Haziran 1964 gününde seçim yapılmaması kararı Anayasanın 74 ncü maddesini ihlâldir.

Halk oyundaki dalgalanmaların ve değişikliklerin Senatoda olduğu gibi, Millet Meclisine de aksettirilmesi, memleketin iç politikası bakımından da çok lüzumlu ve terki gayrimümkün demokratik nizam kaidelerindendir.

Bu itibarla, Başkanlığımızca veya Başkanlık Divanınca Anayasaya aykırı bulunan Yüksek Seçim Kurulu Kararının yeniden ele alınması ve Anayasanın teminatı altında bulunan ara seçimlerinin behemehal yaptırılmasının temini için neler düşünülmektedir?

Bu hususta'ki düşünce ve kararlarımızın açıklanması rica olunur.

BAŞKAN — Millet Meclisi Başkanı adına Sayın Süleyman Bilgen, buyurun.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Muhterem arkadaşlarım, İçtüzüğün 207 nci maddesi özel bir hükümle Meclis Riyasetinden sorulacak sözlü soruları tesbit etmiştir. Divan, İçtüzüğün 220 nci maddesini bu meseleye tatbik edemez, kıyas yolu ile de olsa edemez. Çünkü İçtüzüğün 220 nci maddesi Vekilleri, icabında birinci derecede bir Devlet memurunu sözlü soruları cevaplandırmaya memur edebileceği hükmünü taşımaktadır. Burada Meclis Riyasetinin kendi adına idare âmirlerini sözlü soruları cevaplandırmaya memur edeceğine dair tüzükten doğan bir hüküm mevcut değildir. Binaenaleyh, kıyaslama yolu ile buraya da gidilemez. Kaldı ki muhterem Reis buradadır. Reis burada bulundukları için, Tüzük de buna imkân vermediği için muhatabolarak sözlü soruma kendilerinin cevap vermesi icabeder. Bu bakımdan muhterem Riyaseti ikaz ederim, efendim.

BAŞKAN — Sayın arkadaşlarım, şimdiye kadar vukubulan tatbikat cümlesinden Reisler isterlerse Reisvekillerine suallere cevap verme yetkisini verebilirler, isterlerse idari bir muameleyle ilgili olursa onun hakkında idare âmirlerine yetki verebilirler ve kendilerini o yönden suale muhatap tutarlar. Bu yeni bir tatbikat değildir. Şimdiye kadar böyle tevali etmiştir. Haddizatında Reisvekilleri, Reislerin gaybubetinde yerine zaten kaim olur. Burada kaim olma yerine; Reis tarafından kendi adına cevap verme yetkisi verilmiştir.

Nasıl bâzı Bakanların kendileri adına beyanda bulunmaya müsteşarları veya Umum Müdürleri yazılı bir belge ile salâhiyetli kılmaları bahis konusudur. Aynı mahiyette Reisler İçtüzüğün tatbikatı bakımından yetkilerine giren bâzı hususlarda idare âmirlerine cevap verme yetkisini tanırlar. Bâzı zamanlarda kendi yerlerine kaim olmak üzere Reisvekillerini tavzif ederler. Bu sebeple yapılan muamelede bir usulsüzlük olmadığı inancındayım. Kaldı ki Sayın Meclis Reisi Meclistedir, dilerse kendisi kürsüye çıkar cevap verir, dilerse kendisi yerine Divanda görevli bulunan İdare âmirlerini tavzifle kendi adına

cevap verdirir. Esas itibariyle verilen cevaplar Millet Meclisi Başkanı adına verilen cevap mahiyetindedir.

Buyurunuz efendim.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Divan, Meclisi İçtüzük hükümlerine göre idare etmek mecburiyetindedir. İstinadettiğim 210 ncu maddesi : «Mebuslar, Riyaset Divanı ve idare hususları hakkında, Reise tahrirî veyahutta şifahi sualler sorabilirler» hükmünü taşımaktadır. 220 nci madde ise : «Vekiller namına Heyeti Umumiyede söz söylemek için gönderilecek birinci derece devair rüesası vekâletlerinden her veyahut munhasıran bir iş için beyanatta bulunmaya mezun olduklarına dair Riyasete hitaben tahriratı hâmil olacaklardır.

Bu tahrirat müzakereden evvel Riyasete verilir» hükmünü taşımaktadır. Bu, bakanlardan sorulan sözlü sorular için konulmuş bir hükümdür. Meclis Riyasetinden sorulacak sözlü sorular için mutlaka Meclis Reisinin veyahut vekillerinin cevap vermesi 210 ncu maddenin âmir hükmüdür. Kıyaslama yoliyle muamele icra etmeye asla imkân yoktur. Kaldı ki Mecliste böyle bir temaül de ortaya çıkmamıştır. Ayrıca muhterem Riyasetin istinadettiği idari muameleden mütevellit işlerde «İdare âmirleri cevaba yetkili kılınabilir» ibaresi de meselemize uygun değildir.

Meselemiz; Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir Meclisi olan Millet Meclisine ara seçimler dolayısiyle dokuz Milletvekilinin seçilmemesi hakkındaki Yüksek Seçim Kurulunun karşısında Millet Meclisi Reisinin ne gibi muamele yaptığının aydınlatması hakkındaki bir sorudur. Binaenaleyh kıyas yolu ile 227 nci madde tatbik edilemez. Şu durum karşısında Muhterem Riyaset idare âmirinin cevap vermesinde ısrar ettiği takdirde sözlü sorumu cevaplandırılmamış addedecek ve cevap vermiyeceğim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun Millet Meclisi Başkanı.

MİLLET MECLİSİ BAŞKANI FUAD SİRMEN (Rize) — Muhterem arkadaşlar, sırf Şükrü Akkan arşadaşımızı tatmin etmek için huzurunuza çıkmış bulunuyorum. Yoksa huzurunuza çıkmaklığım, ileri sürdükleri görüşü kabul etmiş olduğum mânasına gelmiyecektir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin kurulduğu gündenberi İçtüzük hükümlerinin tatbikındeki müteselsil teamülü bu şekildedir. Kendileri teamül olmadığından bahsettiler. Şimdi ezbere söyliyemiyeceğim, gelirler Kanunlar Müdürlüğüne, bu teamülün ve bu şekildeki muamelenin ne zaman yapılmış olduğunu kayıtlardan çıkartarak kendilerine bildirebilirim.

Muhterem arkadaşlar, Yüksek Seçim Kurulu kararının alınması üzerine Başkanlık Divanı bu karar üzerinde kendisinin re'sen yapabileceği, yani Meclis Başkanlık Divanının ve Meclis Başkanının re'sen yapabileceği bir muamele olmadığına, ancak alâkalıların, Seçim Kanunu hükümlerine göre bu karar üzerinde her hangi bir kanuni yolla müracaatta hakları olduğuna karar vermiştir. Bu bakımdan Başkanımızın ve Başkanlık Divanının görüşü, arz ettiğim gibi Yüksek Seçim Kurulunun aldığı karar üzerinde Millet Meclisi Başkanlığının ve Divanın her hangi bir muameleye tevessül etmesine imkân olmadığına, ancak yine Seçim Kanununun tâyin ettiği usullere uygun olarak alâkalıların bu kararın değiştirilmesi için harekette serbest oldukları neticesine varmıştır. Bu mülâhaza ile her hangi bir işleme lüzum görülmemiştir.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Akkan.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Muhterem arkadaşlar, Millet Meclisi seçimleri Anayasanın 69 ncu maddesinin 1 nci fıkrasına göre 4 yılda bir yapılır. Bunun aksine bir muamele yapabilmek, ancak 69 ncu maddenin 2 nci fıkrasındaki Millet Meclisi tarafından seçimin yenilenmesi ile mümkündür. Bu olmadığına göre ve 74 ncü maddeye göre ara seçimleri iki yılda bir yapılan Senato seçimleri ile birlikte yapılacağına göre, Yüksek Seçim Kurulunun seçime bir yıl kalmıştır diye verdiği karar ve müstenidatı olan Seçim Kanununun 5 nci maddesi Anayasaya aykırıdır. Aykırıdır, çünkü Anayasa 69 ncu maddesi ile asla ve asla hiçbir organın idari olsun, kazai olsun Millet Meclisi seçimleri üzerinde bir tasarruf yapmasına hak tanımamıştır. İşte bu Anayasanın 8 nci, 69 ncu, 74 ncü ve hattâ 132 nci maddesine aykırı bulunan ve her hangi bir sebeple; sebebi nedir bilinmiyor, 9 milletvekilinin seçilmesini âmir bulunan ara seçimini yaptırmadığı hakkındaki kararı, Anayasaya aykırılığı bakımından T. B. M. Meclisinin bir organı olan, bir müessesesi olan Millet Meclisini alâkadar eder. Ve bunun birinci dere-

cede sorumlusu Millet Meclisi Riyaset Divanıdır. Riyaset Divanının vazifelerini tadadeden İçtüzüğün 203 ncü maddesinin 1 nci fıkrası âmir bir hüküm taşımaktadır. Riyasetin vazifeleri şunlardır : Dışarda Meclisin temsili. Demekki, bu Meclisin temsili, her türlü muamelenin yapılmasına, dâva açılması hakkına da şâmildir. Şu hale göre Muhterem Reisimizin biraz evvel istinadettiği Anayasanın 114 ncü maddesine istinaden diyorum ki; bu Yüksek Seçim Kurulu Anayasanın 3 ncü bölümünde tadadedilen kazaî organlar, yargı organları içerisinde mevcut değildir. Şu halde nedir? Şu halde tadadedilmediğine göre bir idari organdır. Bu idari organ bir karar veriyor ve bu kararı ile apaçık Anayasanın saydığım maddelerini ihlâl ediyor. Tüzüğün 203 ncü maddesine göre Meclisi dışta temsile salâhiyetli Riyaset Divanı, vâkı sözlü sorumuza rağmen, benim yetkim yoktur diyor. Bu karar üzerinde söz söylemeye yetkim yoktur, dâva açmaya yetkim yoktur, diyor. Acaba neye istinaden söylüyor? Zannediyorum ki; benim iddiamın hilâfına, Anayasanın tadadı hilâfına Yüksek Seçim Kurulunu bir yargı organı olarak telâkki etmektedir. Bir yargı organı olamaz. Farzı muhal olduğu kabul edilse dahi, bir yargı organı da olsa Anayasayı ihlâl ettiği zaman bir şikâyet müessesesi vardır. O şikâyet müessesesini işletecek dışta Meclisi temsil eden Meclis Riyasetidir. Bu bakımdan da ihmal vardır. Şimdi soruyorum arkadaşlar, Yüksek Seçim Kurulunun bu kararına istinaden sizin, Yüksek Heyetinizin, 69 ncu maddenin ikinci fıkrasına göre, seçimi yenileme kararınız olmadığı halde veyahut Anayasada bir değişiklik yapmadığınız takdirde Haziranda, 4 yılda bir yapılması zaruri olan Millet Meclisi seçimlerini yaptırabilecek midir? Asla yaptıramıyacaktır. Çünkü Anayasanın 8 nci maddesi çok sarihtir : «Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.» Aykırı olamaz; yargı organı, icra organı, teşrîî organı idare eden kişiler buna tabi olmak mecburiyetindedirler. Şu hale göre, bu kararla Yüksek Seçim Kurulu büyük bir suç işlemiştir. Millet Meclisinin kararı 450 milletvekilinin reyleriyle, kanun yapması 450 milletvekilinin reyleriyle mümkündür. Zamanında yapılmamış ara seçimi ile bugün, o gün için 441 milletvekili ile burada toplantılar yapılmış, kararlara varılmış, kanunlar yapılmıştır. Belki 9 milletvekili yapılan kanunların neticesine müessir olacak idiler. Binaenaleyh millî iradenin tecellisi üzerinde bu kararların müessir neticeleri vardır. Bu sebeple Riyaset bizi ilgilendirmiyor demekte haksızdır. Kazaî organ da olsa haksızdır, idari organ da olsa haksızdır. Binaenaleyh gereğinin geç de kalsa yapılmasına gidilmesi hususunu burada tekrarlamakla vazifesini yapmış bir insanın vicdan huzuru içinde huzurlarınızdan ayrılıyorum. Hürmetlerimle. (Soldan alkışlar)

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

61. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Batı - Trakya'da Lozan Andlaşmasının imzası sırasında, Türk ve Yunan nüfuslarının miktarı ile bugünkü miktarlarına ve iktisadi durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/831)

BAŞKAN — Sayın Soyer? Burada. Sayın Başbakan? Yoklar. Adına cevapta bulunacak Bakan? Yok. Bu bakımdan sözlü soru gelecek Birleşime bırakılmıştır.

62. — Ankara Milletvekili Burhan Apaydın'ın, Adalet Partisi Genel Başkanının, Bursa il kongresinde, Kıbrıs meselesi hakkında verdiği demece dair Başbakandan sözlü sorusu (6/832)

BAŞKAN — Sayın Burhan Apaydın tarafından verilmiş bulunan bir önerge ile sözlü soru geri alınmıştır. Önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin II nci bölümünün 62 numarasında yer alan sözlü sorumu geri alıyorum.

Ankara -
Burhan Apaydın

BAŞKAN — Sözlü soru Sayın Burhan Apaydın tarafından istenilmiş olduğu için geriverilmiştir.

63. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, Beden Terbiyesi Merkez İstişare Kuruluna atanan Vildan Aşir Savaşır hakkındaki iddiaların doğru olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/833)

BAŞKAN — Sayın Dündar Yoklar, Soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

64. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın, Kerburan (Dargeçit) nahiyesinin ilçe haline getirilmesi için çalışma yapılıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/835)

BAŞKAN — Sayın Mehmet Ali Arıkan? Yoklar. Bulunmadıkları için soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

65. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkanın,Midyat Askerlik şubesinin eski binasından ne zaman, ne sebeple tahliye edildiğine ve ikamet ettiği binanın kime aidolduğuna dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/835)

BAŞKAN — Sayın Mehmet Ali Arıkan? Yoklar. Bulunmadıkları için soruları gelecek birleşime bırakılmıştır.

66. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Dış Ticaret Dairesinde görevli, yüksek dereceli üç memurun vazifelerinin değiştirilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/836)

BAŞKAN — Sayın Fahir Giritlioğlu Buradalar. Sayın Bakan? Yoklar. Ticaret Bakanı bulunmadığı için soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

67. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum ilinde Askerî Dikimevi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/837)

BAŞKAN — Sayın Adnan Şenyurt? Burada. Millî Savunma Bakanı Yok. Bakan bulunmadığından soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

68. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde çalışan taksi ve dolmuş şoförlerinden, 1962 milî yılı başından bugüne kadar, ne miktar para cezası alındığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/838)

BAŞKAN — Sayın İsmet Kapısız?.. Yoklar. Soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

69. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, 1963 yılında yapılması kabul edilen Bitlis Kapalı Spor Salonunun programdan çıkarılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/839)

BAŞKAN — Sayın Müştak Okumuş ?.. Yoklar. Soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

70. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'da bir Duralit Fabrikası kurulması konusunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi, Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/840)

BAŞKAN — Sayın Hilmi Aydınçer?.. Buradalar. Alâkalı bakanlar bulunmadığından soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

71. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, incir tarımının bekası ve müstahsılının himayesi konularında ne düşünüldüğüne dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/841)

BAŞKAN — Sayın Aydınçer?. Buradalar. Ticaret ve Tarım Bakanları bulunmadıklarından sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

72. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, toprak dağıtımı esnasında, mevcut arazileri de ipotek edilmiş bulunan köylerin tapu karşılığı kredi alamamalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/842)

BAŞKAN — Sayın Soyer?. Burada. Sayın İmar ve İskân Bakanı bulunmadığı için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

73. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da, 5 Yıllık Plân devresi içerisinde, kurulması düşünülen bir sanayi tesisi bulunup bulunmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/843)

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan? Burada. Sayın Başbakan? Yok. Başbakan adına beyanda bulunacak bakan? yok. Sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

74. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da hayvan besiciliği ile uğraşan ve 15 milyon lira sermayeye sahip bulunan kimselerin kredi ihtiyaçlarının nereden sağlanacağına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/844)

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan? Burada. Sayın Ticaret Bakanı ve Tarım Bakanı bulunmadıkları için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

75. — Burdur Milletvekili Nadır Yavuzkan'ın, Burdur'un Ağlasun ilçesine bağlı Yumrutaş köyü ile Bucak ilçesine bağlı Datalanı köyünde, tarım arazisi ağaçlandırılan köylülere, başka yerden toprak verilmesi ve el sanatı öğretilmesi konularında, bir çalışma yapılıp yapılmadığına dair Tarım, İmar ve İskân ve Sanayi bakanlarından sözlü sorusu (6/845)

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan? burada. Sayın Tarım Bakanı, İmar ve İskân Bakanı ile Sanayi bakanları bulunmadıklarından sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

76. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, üniversitelerimizin arkeoloji kısmından, şimdiye kadar kaç talebe mezun olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/846)

BAŞKAN — Sayın Soyer? Burada. Sayın Millî Eğitim Bakanı Yoklar. Bakan bulunmadığı için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

77. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, İdil'in, Hanik köyünde, bir ağanın köyden çıkardığı vatandaşların evlerinin yağma edilmiş olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/847)

BAŞKAN — Sayın Arıkan? Yok. Soru sahibi bulunmadığı için sözlü soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

78. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in av sahası avcılar kulübü bulunmıyan bölgelerinde av silâhlarının ve barutun serbestçe satılıp satılmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/848)

BAŞKAN — Sayın Arıkan? Yok. Soru sahibi bulunmadığı için soru gelecek birleşime bırakılmıştır.

79. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, Diyarbakır - Bitlis şosesinin Duhan - Bitlis arasının yapımına ne zaman başlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/849)

BAŞKAN — Müştak Okumuş? Yok. Bayındırlık Bakanı burada. Soru sahibi Sayın Okumuş bulunmadığı için gelecek birleşime bırakılmıştır.

Sayın arkadaşlar, şimdi komisyon seçimlerini tesbit eden tasnif heyetinin bildirileri gelmiştir, onları okutacağım.

Yüksek Başkanlığa

Köy İşleri Komisyonu için yapılan seçime (230) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Adıyaman	Erzurum
Mahmut Deniz	Adnan Şenyurt

Üye
Zonguldak
Fuat Ak

Köy İşleri Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

Nihat Su (Antalya)	230
Burhan Arat (Çanakkale)	230
Osman Sabri Adal (İzmir)	230
Vefa Tanır (Konya)	230
Hasan Fehmi Evliya (Maraş)	230
Ruhi Soyer (Niğde)	230

A. P. (6)

Şevki Güler (Afyon K.)	230
Nazmi Kerimoğlu (Antalya)	230
İbrahim Kocatürk (Denizli)	230
Aziz Zeytinoğlu (Eskişehir)	230
İhsan Önal (İçel)	230
Şükrü Akkan (İzmir)	230

C. K. M. P. (1)

Rahmi İnceler (Çankırı)	230

M. P. (1)

Kemal Ataman (Konya)	230

Y. T. P. (1)

Şükrü Kösereisoğlu (Van)	230

BAŞKAN — Üyelere dağıtılmış bulunan matbu listede yazılı bütün aday arkadaşlarımız, seçimi 230 ar reyle kazanmışlardır.

Yüksek Başkanlığa

Kamu İktisadi teşebbüsleri Komisyonu için yapılan seçime (241) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında

gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Adıyaman	Erzurum
Mahmut Deniz	Adnan Şenyurt

Üye
Zonguldak
Ahmet Fuat Ak

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu (35)

C. H. P. (15)

Kemal Sarıibrahimoğlu (Adana)	241
Muhlis Etc (Ankara)	241
Ahmet Aydın Bolak (Balıkesir)	241
Hilmi İncesulu (Çorum)	241
Fahir Giritlioğlu (Edirne)	241
Hürrem Müftügil (Elâzığ)	241
Nureddin Özdemir (Gümüşhane)	241
Vahyi Özarar (İstanbul)	241
Reşit Ülker (İstanbul)	241
Sabri Vardarlı (İstanbul)	241
Hasan Erdoğan (Kars)	241
Ruhi Soyer (Niğde)	241
Mahmut Alicanoğlu (Sinop)	241
Turhan Kut (Tekirdağ)	241
Suphi Konak (Zonguldak)	241

A. P. (14)

Mithat Şükrü Çavdaroğlu (Balıkesir)	241
Cihat Turgut (Balıkesir)	241
Turgut Çulha (Bolu)	241
Sinan Bosna (Denizli)	241
İlhami Ertem (Edirne)	241
Ömer Faruk Sanaç (Elâzığ)	241
Ali Köymen (Giresun)	241
Ziya Altınoğlu (İstanbul)	241
İhsan Gürsan (İzmir)	241
Cahit Yılmaz (Konya)	241
Hurrem Kubat (Manisa)	107
Cevat Yalçın (Rize)	241
Bahri Cömert (Samsun)	241
Kadri Eroğan (Urfa)	241

C. K. M. P. (2)

Ramazan Demirsoy (Nevşehir)	241
İrfan Baran (Konya)	241

M. P. (1)

Memduh Erdemir (Kırşehir)	241

Y. T. P. (2)

Mahmut Vural (Sivas)	241
H. Ali Dizman (Tokat)	241

Bağımsızlar (1)

Mehmet Çabonoğlu (Denizli)	134

BAŞKAN — Matbu listelerde isimleri yazılı bulunan arkadaşlarımız aynı oyla seçilmişlerdir Yalnız içlerinden Hurrem Kubat yerine Mehmet Çobanoğlu yazılmıştı. Bâzı arkadaşlarımızı ihmal etmiş olsalar gerek, Mehmet Çobanoğlu 134 oy alarak seçilmiştir.

Mehmet Çobanoğlu 134
Diğer üyeler 241 er oy almışlardır.

Yüksek Başkanlığa

Ulaştırma Komisyonu için yapılan seçime (230) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Adıyaman	Erzurum
Mahmut Deniz	Adnan Şenyurt

Üye
Zonguldak
Ahmet Fuat Ak

Ulaştırma Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

Müştak Okumuş (Bitlis)	230
Nuri Ahıskalıoğlu (Çorum)	230
Zeynel Gündoğdu (Erzincan)	230
Halis Bayramoğlu (Gümüşane)	230
Orhan Eyüboğlu (İstanbul)	230
Ahmet Fırat (Malatya)	230

A. P. (6)

M. Sıddık Aydar (Bingöl)	230
Hüsamettin Tiyanşan (İstanbul)	230
Hüsâmettin Gümüşpala (Kayseri)	230
Selçuk Aytan (Konya)	230
Enver Kaplan (Maraş)	230
Fethi Mahramlı (Tekirdağ)	230

C. K. M. P. (1)

Mehmet Kesen (Kütahya)	230

Y. T. P. (1)

Rıza Yalçın (Kars)	230

Bağımsızlar (2)

Fikret Filiz	3
Fethi Doğançay	2

BAŞKAN — Matbu ve dağıtılmış listedeki adaylar 230 ar oyla seçilmişlerdir. Bağımsızlar gerekli çoğunluğu sağlıyamamışlardır.

Yüksek Başkanlığa

Turizm ve Tanıtma Komisyonu için yapılan seçime (230) zat katılmış ve neticede, ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye — Adıyaman — Mahmut Deniz

Üye — Erzurum — Adnan Şenyurt

Üye — Zonguldak — Ahmet Fuat Ak

Turizm ve Tanıtma Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

Reşat Arpacıoğlu (Amasya)	230
Etem Ağva (Antalya)	230
Sadrettin Çanga (Bursa)	230
Süreyya Endik (Çanakkale)	230
Rauf Kıray (Kütahya)	230
Kâmran Evliyaoğlu (Samsun)	230

A. P. (6)

Ömer Eken (Antalya)	230
Alp Doğan Şen (Diyarbakır)	230
Hüsamettin Atabeyli (Erzincan)	230
Süreyya Sofuoğlu (Kocaeli)	230
Nusret Köklü (Manisa)	230
Sebati Hastaoğlu (Sivas)	230

C. K. M. P. (1)

Cemil Karahan (Sinop)	230

M. P. (1)

Oğuzdemir Tüzün (Niğde)	230

Y. T. P (1)

Necmeddin Küçüker (Gümüşane)	230

BAŞKAN — Basılmış ve dağıtılmış bulunan listedeki sayın arkadaşlarımız 230 ar oy ile seçimi kazanmışlar ve seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Ticaret Komisyonu için yapılan seçime (235) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye — Urfa — Sabri Kılıç

Üye — Kırklareli — M. Alâeddin Eriş

Üye — Erzurum — Ertuğrul Akça

Ticaret Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

Reşat Arpacıoğlu (Amasya)	235
Naci Yıldırım (Erzincan)	235
Vahyi Özarar (İstanbu)	235
Ahmet Bozbay (Kütahya)	235
Ata Topaloğlu (Ordu)	235
Osman Ağan (Urfa)	235

A. P. (6)

İsmail Gence (Ankara)	235
Mehdi Mıhçıoğlu (Ankara)	235
Cevat Kanpulut (Balıkesir)	235
Ziya Uğur (Bursa)	235
Naci Öktem (İstanbul)	235
Ekrem Dikmen (Trabzon)	235

C. K. M. P. (1)

Hasan Dinçer (Afyon Karahisar)	235)

Y. T. P. (1)

Hayrettin Özgen (Siirt)	235

Bağımsızlar (1)

BAŞKAN — Ticaret Komisyonu için matbu listede aday gösterilen arkadaşlarımızın hepsi 235 şer oy ile seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Tarım Komisyonu için yapılan seçime (235) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye — Urfa — Sabri Kılıç

Üye — Kırklareli — M. Alâeddin Eriş

Üye — Erzurum — Ertuğrul Akça

Tarım Komisyonu (24)

C. H. P. (10)

Mehmet geçioğlu (Adana)	235
Ahmet Üstün (Ankara)	235
Rafet Eker (Antalya)	235
Hilmi İncesulu (Çorum)	235
Şehmus Arslan (Diyarbakır)	235
Bahri Bahadır (Hatay)	235
Arif Ertunga (İzmir)	235
Mehmet Delikaya (Malatya)	235
Şevket Raşit Hatiopğlu (Manisa)	235
Bekir Sami Karahanlı (Urfa)	235

A. P. (9)

Cavit Oral (Adana)	235
Ahmet Savrun (Adana)	235
Kerem Özcan (Ağrı)	235
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu (Kastamonu)	235
Süleyman Çağlar (Manisa)	235
Adnan Akarca (Muğla)	235
Haydar Özalp (Niğde)	235
Ata Bodur (Ordu)	235
Turgut Nizamoğlu (Yozgat)	235

C. K. M. P. (1)

Mustafa Kepir (Yozgat)	235

M. P. (1)

Ömer Kart (Konya)	235

Y. T. P. (2)

Zeyyat Kocamemi (Tokat)	235
(İhsan Bedirhanoğlu (Van)	235

Bağımsızlar (1)

BAŞKAN — Tarım Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış listelerde aday gösterilmiş bulunan arkadaşlarımız 235 şer oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Sayıştay Komisyonu için yapılan seçime (235) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri yazılı üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Urfa	Kırklareli
Sabri Kılıç	M. Alâeddin Eriş

Üye
Erzurum
Ertuğrul Akça

Sayıştay Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

Gıyasettin Karaca (Erzurum)	235
Osman Orhan Bilen (Gaziantep)	235
Mehmet Ali Arslan (İçel)	235
Ahmet Kangal (Sivas)	235
Kâmuran Ural (Trabzon)	235
Bekir Sami Karahanlı (Urfa)	235

A. P. (6)

Hasan Aksay (Adana)	235
Hasan Fehmi Boztepe (Antalya)	235
Refet Sezgin (Çanakkale)	235
İbrahim Abak (İstanbul)	235
Ali Hüdayioğlu (Maraş)	235
Mustafa Kaptan (Sinop)	235

C. K. M. P. (1)

Ramazan Demirsoy (Nevşehir)	235

Y. T. P. (1)

Nafiz Giray (Bitlis)	235

Bağımsızlar (2)

Abdullah Çileli	1
Fethi Doğançay	1

BAŞKAN — Sayıştay komisyonu için basılmış ve dağıtılmış listelerde aday olarak gösterilmiş bulunan arkadaşlarımız 235 şer oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Sanayi Komisyonu için yapılan seçime (235) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri yazılı bulunanlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Urfa	Kırklareli
Sabri Kılıç	M. Alâeddin Eriş

Üye
Erzurum
Ertuğrul Akça

Sanayi Komisyonu (20)

C. H. P. (9)

Şükrü Yüzbaşıoğlu (Afyon Karahisar)	235
Müştak Okumuş (Bitlis)	235
Necmi Öktem (Çorum)	235
Nurettin Ardıçoğlu (Elâzığ)	235

Şâki Zorlu (Hatay)	235
Hasan Tahsin Uzun (Kırklareli)	235
Şahabettin Bilgisu (Kocaeli)	235
Halit Ziya Özkan (Malatya)	235
Nurettin Ceritoğlu (Samsun)	235

A. P. (8)

Orhan Tuğrul (Bilecik)	235
Ahmet Türkel (Bursa)	235
İsmail Yılmaz (Bursa)	235
Baha Cemal Zağra (Bursa)	235
Kudret Mavitan (Gaziantep)	235
Arif Hikmet Güner (Rize)	235
Selâhattin Güven (Trabzon)	235
Fevzi Fırat (Zonguldak)	235

C. K. M. P. (1)

Rahmi İnceler (Çankırı)	235

M. P. (1)

Kâmil İnal (Bolu)	235

Y. T. P. (1)

Mithat San (Gaziantep)	235

BAŞKAN — Sanayi Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış listelerde isimleri yazılmış bulunan arkadaşlarımız 235 şer oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu için yapılan seçime (235) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Urfa	Kırklareli
Sabri Kılıç	M. Alâeddin Eriş

Üye
Erzurum
Ertuğrul Akça

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

İbrahim Cemalcılar (Eskişehir)	235
Muzaffer Canbolat (Gaziantep)	235
Lokman Başaran (İsparta)	235
Zeki Zeren (İstanbul)	235
Halit Fikret Aka (Nevşehir)	235
İbrahim Bulanalp (Uşak)	235

A. P. (6)

Ahmet İhsan Kırımlı (Balıkesir)	235
Halit Rıza Ünal (Bingöl)	235
Ekrem Paksoy (Bursa)	235
Ali İhsan Balım (İsparta)	235
Muzaffer Döşemeci (İzmir)	235
Sait Sına Yücesoy (Konya)	235

C. K. M. P. (1)

Mehmet Altınsoy (Niğde)	235

M. P. (1)

Kemal Ataman (Konya)	235

Y. T. P. (1)

Seyfi Güneştan (Mardin)	235

BAŞKAN — Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış listelerde aday olarak gösterilmiş arkadaşlarımız 235 şer oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Millî Savunma Komisyonu için yapılan seçime (228) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arzolunur.

Üye	Üye
Balıkesir	Bursa
Cevat Kanpulat	Baha Cemal Zağra

Üye
Urfa
Bekir Sami Karahanlı

Millî Savunma Komisyonu (20)

C. H. P. (9)

Necmi Ökten (Çorum)	228
Mustafa Kemal Çilesiz (Giresun)	228
Yahya Dermancı (İçel)	228
Hilmi Oben (İstanbul)	228
İhsan Şeref Dura (Kastamonu)	228
Bahri Yazır (Kayseri)	228
Asım Eren (Niğde)	228
İlyas Kılıç (Samsun)	228
Kenan Esengin (Zonguldak)	228

A. P. (8)

İsmail Sarıgöz (Amasya)	228
Hilmi Aydınçer (Aydın)	228

Mustafa Tayyar (Bursa) 228
Talât Asal (Edirne) 228
Nazmi Özoğul (Edirne) 228
Mehmet Ali Aytaş (İzmir) 228
Şinasi Osma (İzmir) 228
Hâldan Kısayol (Kocaeli) 228

C. K. M. P. (1)
Şerafettin Konuray (Erzurum) 228

M. P. (1)
Hüseyin Ataman (Ankara) 228

Y. T. P. (1)
Sami Öztürk (Muş) 228

BAŞKAN — Millî Savunma Komisyonu için aday gösterilmiş bulunan arkadaşlarımız basılmış ve dağıtılmış listelere göre 228 er oyla seçilmiş bulunmaktadırlar.

Yüksek Başkanlığa

Millî Eğitim Komisyonu için yapılan seçime (233) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye
Balıkesir
Cevat Kanpulat

Üye
Bursa
Baha Cemal Zağra

Üye
Urfa
Bekir Sami Karahanlı

Millî Eğitim Komisyonu (20)

Rıza Polat (Ağrı) 233
Mustafa Şükrü Koç (Aydın) 233
Cevat Dursunoğlu (Erzurum) 233
Mustafa Kemal Çilesiz (Giresun) 233
Ratıp Tahir Burak (İstanbul) 233
Hilmi Baydur (Muğla) 233
Yusuf Ulusoy (Sakarya) 233
Adil Altay (Sivas) 233
Fethi Ülkü (Tunceli) 233

A. P. (8)

Hasan Aksay (Adana) 233
İhsan Ataöv (Antalya) 233
Ahmet Nihat Akay (Çanakkale) 233
Kâzım Arar (Çankırı) 233
Remzi Şenel (Denizli) 233
Tahsin Demiray (İstanbul) 233
Neriman Ağaoğlu (Manisa) 233
Reşat Turhan (Sivas) 233

C. K. M. P. (1)
Mehmet Altınsoy (Niğde) 233

M. P. (1)
Ali Baran Numanoğlu (Nevşehir) 233

Y. T. P. (1)
Vahap Kışoğlu (Tunceli) 233

BAŞKAN — Millî Eğitim Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listelerde aday gösterilmiş bulunan arkadaşlar 233 er oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu için yapılan seçime (232) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye
Urfa
Bekir Sami Karahanlı

Üye
Balıkesir
Cevat Kanpulat

Üye
Bursa
Baha Cemal Zağra

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu (10)

C. H.P. (4)

M. Kemal Karan (Amasya) 232
Nureddin Özdemir (Gümüşane) 232
Abdüssamet Kuzucu (Konya) 232
Bekir Şeyhoğlu (Sivas) 232

A.P. (4)

Ferhat Nuri Yıldırım (Ankara) 232
Turhan Bilgin (Erzurum) 232
Ahmet Gürkan (Konya) 232
Sezai Sarpaşar (Kütahya) 232

C.K.M.P. (1)
Veli Başaran (Afyon Karahisar) 232

Y.T.P. (1)
Sait Mutlu (Muş) 232

BAŞKAN — Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listelerde aday gösterilmiş olan arkadaşlarımız 232 şer oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Maliye Komisyonu için yapılan seçime (233) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Balıkesir	Bursa
Cevat Kanpulat	Baha Cemal Zağra

Üye
Urfa
Bekir Sami Karahanlı

Maliye Komisyonu (15)

C.H.P. (6)

Mustafa Kemal Karan (Amasya)	233
Nedim Müren (Aydın)	233
Gıyasettin Karaca (Erzurum)	233
Ali Erbek (Kütahya)	233
Orhan Naim Hazinedar (Ordu)	233
Rahmi Çeltekli (Sivas)	233

A.P. (6)

Yusuf Aktimur (Adana)	233
Ahmet Topaloğlu (Adana)	233
Nevzat Güngör (Ağrı)	233
İlhami Ertem (Edirne)	233
Süleyman Ünlü (Gaziantep)	233
Yakup Yakut (Manisa)	233

C.K.M.P. (1)

Sadrettin Tosbi (Kütahya)	233

M. P. (1)

Memduh Erdemir (Kırşehir)	233

Y.T.P. (1)

Necmeddin Küçüker (Gümüşane)	233

BAŞKAN — Maliye Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listede isimleri bulunan sayın arkadaşlarımız 233 şer oy ile seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Komisyonu için yapılan seçime (233) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Manisa	Denizli
Şevket Raşit Htipoğlu	Mehmet Çobanoğlu

Üye
Siirt
Süreyya Öner

Dışişleri Komisyonu (20)

C.H.P. (9)

Nihat Su (Antalya)	233
Atıf Şohoğlu (Denizli)	233
Vefik Pirinççioğlu (Diyarbakır)	233
Ahmet Sırrı Hocaoğlu (Hatay)	233
Fahrettin Kerim Gökay (İstanbul)	233
Oğuz Oran (İstanbul)	233
Selim Sarper (İstanbul)	233
Nihat Erim (Kocaeli)	233
Vahap Dizdaroğlu (Mardin)	233

A.P. (8)

Ertuğrul Akça (Erzurum)	233
Ertuğrul Gazi Sakarya (Eskişehir)	233
Ali Muhsin Bereketoğlu (Hatay)	233
Şinasi Osma (İzmir)	233
Hâldan Kısayol (Kocaeli)	233
Nahit Yenişehirlioğlu (Manisa)	233
Adnan Karaküçük (Maraş)	233
Güner Sarısözen (Sivas)	233

C.K.M.P. (1)

Cevad Odyakmaz (Sivas)	233

M. P. (1)

Ömer Zekâi Dorman (İstanbul)	233

Y.T.P. (1)

Sırrı Öktem (Kars)	233

BAŞKAN — Dışişleri Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listede aday gösterilmiş olan arkadaşlarımız 233 er oy ile seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Meclis Kitaplığı Komisyonu için yapılan seçime (230) zat katılmış ve neticede ilişik listede

isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Manisa	Siirt
Şevket Raşit Hatipoğlu	Süreyya Öner

Üye
Denizli
Mehmet Çobanoğlu

Meclis Kitaplığı Komisyonu (4)

C.H.P. (2)

İbrahim Sıtkı Hatipoğlu (Ankara)	230
Fahir Giritlioğlu (Edirne)	230

A.P. (2)

Hilmi Okçu (Manisa)	230
Sabahattin Baybura (Tokat)	230

BAŞKAN — Meclis Kitaplığı Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listede aday gösterilen arkadaşlar 230 ar oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

İmar ve İskân Komisyonu için yapılan seçime (232) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Manisa	Denizli
Şevket Raşit Hatipoğlu	Mehmet Çobanoğlu

Üye
Siirt
Süreyya Öner

İmar ve İskân Komisyonu (15)

C.H.P. (6)

Mehmet Özbay (Adıyaman)	232
İbrahim İmirzalıoğlu (Ankara)	232
Mehmet Tiritoğlu (Balıkesir)	232
Edip Rüştü Akyürek (Bursa)	232
Orhan Eyüboğlu (İstanbul)	232
Cevdet Oskay (Muğla)	232

A.P. (6)

Kaya Bulut (Balıkesir)	232
Muzaffer Dündar (Çorum)	232
Şahabettin Orhon (İstanbul)	232
Erol Yılmaz Akçal (Rize)	232
Hüseyin Özalp (Samsun)	232
Zeki Yağmurdereli (Trabzon)	232

C.K.M.P. (1)

Tahsin Telli (Erzurum)	232

M.P. (1)

Ali Baran Numanoğlu (Nevşehir)	232

Y.T.P. (1)

Raif Aybar (Ankara)	232

BAŞKAN — İmar Komisyonu için yapılan seçimde basılmış ve dağıtılmış bulunan listelerde aday gösterilmiş bulunan arkadaşlarımız 232 er oyla seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

İçişleri Komisyonu için yapılan seçime (235) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Manisa	Denizli
Şevket Raşit Hatipoğlu	Mehmet Çobanoğlu

Üye
Siirt
Süreyya Öner

İçişleri Komisyonu (20)

C.H.P. (9)

Melih Kemal Küçüktepepınar (Adana)	235
Asım Yılmaz (Afyan K.)	235
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu (Ankara)	235
Naim Tirali (Giresun)	235
Reşit Ülker (İstanbul)	235
Sabri Vardarlı (İstanbul)	235
Yusuf İzzettin Ağaoğlu (Ordu)	235
Rahmi Günay (Sivas)	235
Ali Rıza Akbıyıkoğlu (Uşak)	235

A.P. (8)

Ali Bozdoğanoğlu (Adana)	235
Melâhat Gedik (Aydın)	235
Mehmet Çobanoğlu (Denizli)	235
Nizamettin Erkmen (Giresun)	235
Osman Zeki Oktay (Kastamonu)	235
Ali Hüdayioğlu (Maraş)	235
Tahsin Türkay (Sivas)	235
Mehmet Kazova (Tokat)	235

C.K.M.P. (1)

Tahsin Telli (Erzurum) 235

M.P. (1)

Oğuzdemir Tüzün (Niğde) 235

Y.T.P. (1)

Mehmet Alâeddin Eriş (Kırklareli) 235

BAŞKAN — İçişleri Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış listelerde aday gösterilmiş bulunan arkadaşlar 235 er oy alarak seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Gümrük ve Tekel Komisyonu için yapılan seçime (230) üye katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Siirt	Denizli
Süreyya Öner	Mehmet Çobanoğlu

Üye
Manisa
Ş. Raşit Hatipoğlu

Gümrük ve Tekel Komisyonu (15)

C.H.P. (6)

Ahmet Karamüftüoğlu (Adana) 230
Hüseyin İncioğlu (Gaziantep) 230
Ziya Hanhan (İzmir) 230
Fevzi Geveci (Samsun) 230
Haşım Tarı (Sinop) 230
Reşit Önder (Tokat) 230

A.P. (6)

İbrahim Abak (İstanbul) 230
Abdurrahman Yazgan (İstanbul) 230
Necmettin Akan (Kars) 230
Vedat Âli Özkan (Kayseri) 230
Osman Şahinoğlu (Samsun) 230
Mehmet Kazova (Tokat) 230

C.K.M.P. (1)

Cemil Karahan (Sinop) 230

Y.T.P. (1)

Nafiz Giray (Bitlis) 230

Bağımsızlar (1)

Abdullah Çilli 1

BAŞKAN — Gümrük ve Tekel Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listelerde aday olarak gösterilmiş bulunan aradaşlarımız 230 ar oyla seçimi kazanmışlardır. Bağımsızlar gerekli çoğunluğu sağlıyamamışlardır.

Yüksek Başkanlığa

Dilekçe Komisyonu için yapılan seçime (232) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Niğde	Siirt
Ruhi Soyer	Cevdet Aydın

Üye
Nevşehir
Ramazan Demirsoy

Dilekçe Komisyonu (18)

C. H. P. (8)

Mahmut Deniz (Adıyaman) 232
Süreyya Koç (Balıkesir) 232
Şevket Asbuzoğlu (Eskişehir) 232
Ahmet Zeydan (Hakkâri) 232
Suphi Baykam (İstanbul) 232
Ferda Güley (Ordu) 232
İbrahim Göker (Sivas) 232
Sabri Kılıç (Urfa) 232

A. P. (7)

Reşat Özarda (Aydın) 232
Ahmet Çakmak (Bolu) 232
Mehmet Özbey (Burdur) 232
Lâtif Aküzüm (Kars) 232
İhsan tekinalp (Muğla) 232
Hâmit Kiper (Samsun) 232
Ahmet Fuat Ak (Zonguldak) 232

C. K. M. P. (1)

Kadircan Kaflı (Konya) 232

Y. T. P. (1)

Recai İskenderoğlu (Diyarbakır) 232

Bağımsızlar (1)

Fikret filiz 2
Nihat Berkkan 1
Avni Doğan 1
İhsan Köknel 2

Başkan — Dilekçe Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listede aday gösterilmiş adaylar (232) şer oyla seçilmişlerdir. Bağımsızlar gerekli çoğunluğu sağlıyamamışlardır. Bağımsızlar için ayrıca seçim yapılacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Çalışma Komisyonu için yapılan seçime (228) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Siirt	Niğde
Cevdet Aydın	Ruhi Soyer

Nevşehir
Üye
Ramazan Demirsoy

Çalışma Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

İsmail Ertan (Denizli)	228
Şeref Bakşık (İzmir)	228
Kadri Özek (İzmir)	228
Feyzi Ceylân (Samsun)	228
Mehmet Ali Pestilci (Zonguldak)	228
Yusuf Ziya Yücebilgin (Zonguldak)	228

A. P. (6)

İbrahim Tekin (Adana)	228
Mustafa Kemal Erkovan (Ankara)	228
Saim Kaygan (İzmir)	228
Şadi Pehlivanoğlu (Ordu)	228
Ramiz Karakaşoğlu (Zonguldak)	228
Sadık Tekin Müftüoğlu (Zonguldak)	228

C. K. M. P. (1)

Ahmet Tahtakılıç (Uşak)	228

Y. T. P. (1)

Celâl Öncel (Urfa)	228

Bağımsızlar (2)

Kasım Gülek (Adana)	1
Halûk Nur Bâki (Afyon K.)	1

BAŞKAN — Çalışma Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listede aday gösterilmiş arkadaşlarımız (228) oyla seçilmişlerdir. Bağımsızlar gerekli çoğunluğu sağlıyamamışlardır. Bağımsızlar için ayrıca seçim yapılacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Bayındırlık Komisyonu için yapılan seçime (234) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır. Arz olunur.

Üye	Üye
Siirt	Niğde
Cevdet Aydın	Ruhi Soyer

Üye
Nevşehir
Ramazan Demirsoy

Bayındırlık Komisyonu (15)

C. H. P. (6)

Nuri Ahıskalıoğlu (Çorum)	234
Sadık Kutlak (İçel)	234
Bahtiyar Vural (Kars)	234
İhsan Kabadayı (Konya)	234
Fakih Özlen (Konya)	234
Cevdet Aydın (Siirt)	234

A. P. (6)

Ali Turanlı (Adıyaman)	234
Nihat Ata (Artvin)	234
Hikmet Akalın (Bursa)	234
Nurettin Bulak (İstanbul)	234
Hami Tezkan (Sakarya)	234
Mehmet Başaran (Samsun)	234

C. K. M. P. (1)

Seyfi Öztürk (Eskişehir)	234

M. P. (1)

Kâmil İnal (Bolu)	234

Y. T. P. (1)

Adnan Aral (Diyarbakır)	234

BAŞKAN — Bayındırlık Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listelerde adları yazılı arkadaşlarımız 234 oy alararak seçilmişlerdir. Bağımsızlar gerekli çoğunluğu sağlıyamamışlardır. Bağımsızlar için ayrıca seçim yapılacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Anayasa Komisyonu için yapılan seçime (235) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyla-

rı almışlardır.

Arzolunur.

Üye	Üye
Siirt	Niğde
Cevat Aydın	Ruhi Soyer

Üye
Nevşehir
Ramazan Demirsoy

Anayasa Komisyonu (20)

C. H. P. (9)

İsmail Rüştü Aksal (Ankara)	235
Emin Paksüt (Ankara)	235
Abdülhak Kemal Yörük (Ankara)	235
Zeki Baltacıoğlu (Bolu)	235
Ali Coşkun Kırca (İstanbul)	235
Kemal Güven (Kars)	235
Mehmet Ali Arıkan (Mardin)	235
Hayri Mumcuoğlu (Tekirdağ)	235
Atalay Akan (Urfa)	235

A. P. (8)

Arif Atalay (Adıyaman)	235
Abdurrahman Güler (Çorum)	235
İhsan Tombuş (Çorum)	235
Burhan Bozdoğan (İçel)	235
H. Avni Akşit (Malatya)	235
Kemal Bağcıoğlu (Maraş)	235
Refet Aksoy (Ordu)	235
Ali Fuat Alişan (Samsun)	235

C. K. M. P. (1)

Saadet Evren (İstanbul)	235

M. P. (1)

İsmail Hakkı Akdoğan (Yozgat)	235

Y. T. P. (1)

Burhan Apaydın (Ankara)	235

BAŞKAN — Anayasa Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listede isimleri yazılı adaylar 235 er oy ile seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Adalet Komisyonu için yapılan seçime (232) zat katılmış ve neticede listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösterilen oyları almılardır.

Arzolunur.

Üye	Üye
Siirt	Niğde
Cevat Aydın	Ruhi Soyer

Üye
Nevşehir
Ramazan Demirsoy

Adalet Komisyonu (20)

C. H. P. (9)

Fuad Börekçi (Ankara)	232
Ali Cüceoğlu (Giresun)	232
Mustafa Uyar (İzmir)	232
Ali Özdikmenli (Kastamonu)	232
Mehmet Göker (Kayseri)	232
Abdurrahman Altuğ (Kırklareli)	232
Talât Oğuz (Mardin)	232
Turhan Kut (Tekirdağ)	232
Suphi Konak (Zonguldak)	232

A. P. (8)

Rafet Sezgin (Çanakkale)	232
Naci Güray (Elâzığ)	232
Sadık Perinçek (Erzincan)	232
Mazhar Arıkan (İçel)	232
Celâl Kılıç (İçel)	232
İsmail Hakkı Tekinel (İstanbul)	232
Abdülhalim Aras (Kayseri)	232
Esat Kemal Aybar (Mardin)	232

C. K. M. P. (1)

Faruk Küreli (Çorum)	232

M. P. (1)

Halil Özmen (Kırşehir)	232

Y. T. P. (1)

Kemal Kaya (Kars)	232

BAŞKAN — Adalet Komisyonu için basılmış ve dağıtılmış bulunan listede aday gösterilmiş bulunan arkadaşlarımız 232 şer oy ile seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa

Bütçe ve Plân Komisyonu için yapılan seçime (236) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri bulunan üyeler hizalarında gösteri-

len oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Balıkesir	Bursa
Cevat Kanpolat	Baha Cemal Zağra

Üye
Urfa
Bekir Sami Karahanlı

Plân ve Bütçe Komisyonu (35)

C. H. P. (21)

Kemal Sarıibrahimoğlu (Adana)	236
Muhlis Ete (Ankara)	236
İlyas Seçkin (Ankara)	235
Ahmet Aydın Bolak (Balıkesir)	235
Nadir Yavuzkan (Burdur)	236
Şefik İnan (Çanakkale)	235
Hilmi Güldoğan (Diyarbakır)	236
Adnan Şenyurt (Erzurum)	236
Necip Mirkelâmoğlu (İzmir)	235
Kemal Okyay (Kars)	235
Turhan Feyzioğlu (Kayseri)	236
Mehmet Sağlam (Kayseri)	236
Rüştü Özal (Konya)	235
Fakih Özfakih (Konya)	236
Şevki Aysan (Mardin)	236
Burhan Akdağ (Sakarya)	236
Adil Yaşa (Siirt)	236
Ali Şakir Ağanoğlu (Trabzon)	235
Ahmet Şener (Trabzon)	235
Ali Rıza Uzuner (Trabzon)	235
Celâl Sungur (Yozgat)	235

A. P. (9)

Mehmet Turgut (Afyon K.)	236
İsmet Sezgin (Aydın)	236
Sabit Osman Avcı (Artvin)	236
Şadi Binay (Bilecik)	236
İbrahim Etem Kılıçoğlu (Giresun)	236
Muhiddin Güven (İstanbul)	236
İhsan Gürsan (İzmir)	236
Nihat Kürşat (İzmir)	236
Muslihittin Gürer (Sakarya)	236

C. K. M. P. (1)

İrfan Baran (Konya)	236

M. P. (1)

Ahmet Bilgin (Kırşehir)	235

Y. T. P. (2)

Orhan Apaydın (Aydın)	236
Nihat Diler (Erzurum)	236

Bağımsızlar (1)

BAŞKAN — İsimleri şu ana kadar okunmuş olan arkadaşlarımız Bütçe ve Plân Komisyonuna seçilmiş bulunmaktadırlar. Nuri Bayer ve Nihat Berkkan arkadaşlarımız seçim için gerekli çoğunluğu sağlıyamamışlardır. Bu sebeple bağımsız aday için seçim ayrıca yapılacaktır.

Sayın arkadaşlarım vakit çok geçmiş bulunmaktadır. Bu itibarla birleşimi 9 Kasım 1964 Pazartesi günü saat 15 te toplanmak üzere kapatıyorum. İyi akşamlar.

Kapanma saati: 18,30

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'in Kasırkalenderan Akıncı bucağından Hüseyin Keles hakkında verilen meni müdahale kararında partizanca bir tutum rolü olup olmadığına dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/508)

Türkiye Millet Meclisi Başkanlığına

298. Mardin - 1005 250 23/5 10/10

Mardin'in Kasırkalenderan Akıncı bucağından İsmail Bulut tarafından aynı bucaktan Halil Keleş ve arkadaşları aleyhine istihsal eylediği meni müdahale kararının Mardin İcra Me-

murluğunun 962/81 sayılı dosyasiyle infaza konulduğu ve aynı köyden 3 neü şahıs olan Mehmet Keleşin arazisinin dâvacıya teslim edildiği görülmüştür. Mehmet Keleş Mardin İcra Hâkimliğine müracaat etmiş ve 9 . 10 . 1962 tarih ve 962/61/62 sayılı karar ile icranın bu teslimi kaldırılmış ve Mehmet Keles'e İcra ve İflâs Kanununun hükümleri dairesinde dâva açılması için mahkemece mehil verilmiş ve bahsi geçen dâva Mehmet Keleş tarafından süresi içinde açılmakla bahse konu arazinin zilyedliği devam edegeldiği üzere mahkemece verilen karar üzerine ve bu suretle Mehmet Keleş'in uhdesinde ipkalanmıştır. Mehmet Keles'in vefat etmekle vereseleri Hüseyin Keles ve arkadaşları dâvayı takibetmişlerdir. Hal bu vaziyette iken İsmail Bulut Mardin Valiliğine müracaat etmiş ve 14 . 3 . 1964 gün ve 3 sayılı karar ile Mehmet Keles vereseleri Hüseyin Keles ve arkadaşlarının müdahalesinin men'ine karar verilmekle şimdiye kadar izah eden kanuni muamele hükümsüz bırakılmıştır. İsmail Bulut müfrit halk partilidir. Bu vakıa karşısında aşağıdaki hususların Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak ve en kısa zamanda cevaplandırılmasını dilerim. 1. - İzah edilen bu hâdisenin mağduru Hüseyin Keles Adalet Partili olduğuna göre bu işlemde partizan cebir görüşün hâkim olup olmadığının, 2. — Olayda kanuna muhalefet bulunup bulunmadığının, bulunuyorsa bunu yapanlar hakkında ne gibi kanuni tatbikatın yapıldığının, 3. — Bu hâdisede her hangi bir maddi menfaatin bahis konusu olup olmadığının yapılacak tahkikat ile tesbit ve yazı ile tarafıma bildirilmesini rica ederim.

Mardin Milletvekili
Esat Kemal Aybar

T. C.
İçişleri Bakanlığı 28 . 9 . 1964
İller İd. Gn. Md.
Şb. Md. 3.23364/44 - 346/7792

Konu: Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın yazılı soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 15 . 6 . 1964 gün ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü 7/508 - 8973 - 49802 sayılı yazınız.

5917 sayılı Kanuna göre Valilikçe verilen men kararlarında partizanca bir tutumun bulunduğuna dair Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar tarafından Başkanlığımıza intikal ettirilen yazılı soru önergesi üzerine keyfiyet ilgili Mardin Valiliğinden sorulmuş ve mezkûr Valilikten bu hususta alınan 1 . 7 . 1964 tarih ve Hukuk İşleri Müdürlüğü 242 - 1273 sayılı cevabi yazıda :

1. Mardin'in Akıncı köyünden İsmail Bulut tarafından, arazilerine aynı köyden Mecit Keleş, Halil Keleş, Şevki Keleş, Sabri Keleş tarafından vâki tecavüzün def'i zımnında verilen 14 . 10 . 1963 tarihli dilekçe üzerine nahiyece yaptırılan tahkikatla tecavüz sübuta ermiş, 14 . 3 . 1964 tarih ve 3 sayılı men kararı ittihaz edilmiş olduğu,

2. Verilen kararda, Mardin Asliye Hukuk Hâkimliğinin dosyada mevcut 19 . 7 . 1961 gün ve 126 278 sayı ile, İsmail Bulut lehine meni müdahale kararına müsteniden, Mardin İcra Memurluğunun 18 . 2 . 1962 tarihli zaptı ile kendisine teslim edilmiş olan araziye aynı şahısların tekrar tecavüzü, zilyedliğin delili olarak zikredildiği,

Milletvekilinin yazılı sorusunda mevzuubahis Mehmet Keleşin arazisinin de, mahkemenin aynı meni müdahale kararına istinaden icra memurluğunun 962/81 sayılı dosyası ile infaza konulduğu, arazinin İsmail Bulut'a teslim edildiği, Mehmet Keles tarafından Mardin İcra Hâkimliğine müracaat edilerek bu icranın kaldırıldığı, İcra ve İflâs Kanunu hükümleri dairesinde dâva açmak için mahkemece mehil verildiği ve halen mahkemenin devam ettiği, Mehmet Keles'in vefatı üzerine vereseleri Hüseyin Keles tarafından dâvanın takibedildiği bir vakıadır. Ancak sureti ilişik 14 . 3 . 1964 tarih ve 3 sayılı meni müdahale kararında müşahede edildiği üzere karar kendi hakkında değildir. Haklarında karar ittihaz edilen şahıslar itirazda bulunmamışlar. Kararın ittihazından sonra kendi hakkının da muhtel olduğundan bahsile Hüseyin Keles müdahil olarak müracaatta bulunmuş. Yine sureti ilişik Mardin İcra Hâkimliğinin 1962/61 esas, 1962/62 kararı ile, ilâmın infazının yalnız üçüncü şahıs Mehmet Keles hakkında iptaline karar verilmiş olduğu, buna mumasil olarak kendi haklarında meni müdahale ilâmının infazının durdurulması talebinde bulunan kararda ismi geçen şahıslardan Halil Keles'in talebinin, iptal kara-

rının yalnız üçüncü şahıs Mehmet Keles hakkında infaz işlemine taallûk edip kendisi ile ilgili olmıyacağından üçüncü şahıs lehine verilmiş bir iptal kararından faydalanamıyacağı hususu hükme bağlanmış olduğu,

Binnetice görülüyor ki, 14 . 3 . 1964 gün ve 3 sayılı karar Hüseyin Keles hakkında ittihaz edilmediği gibi, icranın iptali yalnız babası Mehmet Keles'e aidolan kısım içindir. İddia edildiği gibi haklarında karar ittihaz edilen şahıslarla ilgisi yoktur.

3. 5917 sayılı Kanuna göre idareye verilen yetki muvakkat bir zabıta tedbirinden ibaret olup bu kanuna göre tercüha şayan hak iddiasının aidolduğu mahkemeye yapılacağı belirtildiği gibi kararların kesinliği yani idari ve adlî tetkik mercii olmadığı sarahaten ifade edildiği,

Temyiz Tevhidi İçtihat Umumi Heyetinin 29 . 6 . 1935 ve 8/15 sayılı kararında Meclis müzakerelerindeki müeyyet gerekçeye atfen alınan idari kararın munhasıran inzibati ve idari bir tedbir mahiyetinde olduğundan taraflara mülkiyet ve başkaca bir hak bahşetmediği ve bir hata yapılmış olsa bile bunun kaza mercilerince ıslah ve telâfisi mümkün olacağı hususu zikredildiği, idarenin bu kanuna göre yaptığı tetkik, zilyedliğin tesbitinden ibarettir. Yapılan tahkikatla ihtilâflı gayrimenkulün zilyedi İsmail Bulut olduğu tesbit edilmiştir. İcranın İsmail Bulut'a teslim keyfiyetinin veya teslimının sonradan iptalinin zilyedlik yönünden idareyi bağlıyamıyacağı tabiîdir.

Netice: Yukardaki maddelerde izah ettiğimiz gibi idarece ittihaz edilen kararda bir usulsüzlük mevzuubahsolmadığı, bitaraf bir tetkik ve tahkike müstenit kararda ne partizan bir görüş ve ne de maddi bir menfaat mevzuubahsolmadığı,

Bildirilmiştir.

Keyfiyeti arz ederim.

Orhan Öztrak
İçişleri Bakanı

Örnek

T. C.
Mardin
İcra Hâkimliği
Esas No. 1962/61
Karar No. 1962/62

(KARAR)

Hâkim: Abdullah Fuat Bilgin 9802
Kâtip Abdulkerim Görgün
Şikâyetçi: Kasırkalenderan köyünden (Borçlu) Halil Keleş,
Diğer taraf: Aynı köyden (Alacaklı) İsmail Bulut,

Konu: İcra muamelesinden şikâyet.

Borçlunun 8 . 10 . 1962 gününde kaydı icra kılınan dilekçesinin özeti: Alacaklı İsmail Bulut Mardin Asliye Hukuk Mahkemesinden kendisinin aleyhine istihsal ettiği meni müdahale ilâmını icraya koyarak gayrimenkulden icraya müdahalesi men edilmiş ve ayrıca 1 700 lira vekâlet ücreti ve masarıfı muhakemenin kendisinden tahsiline tevessül olunmuş ise de, gayrimenkul hakkındaki ilâmın infazına üçüncü şahıs Mehmet Keles'in icra tetkik mercii nezdinde itiraz etmesi üzerine Mehmet Keles hakkındaki infaz muamelesinin iptaline karar verilmiş olmasına göre artık meni müdahale ilâmının kendisi hakkında dahi infaz edilmemesi ve miktarı bildirilen masrafların tahsil olunmaması gerektiğinden bunun hilâfına yapılan icra işlemlerinin iptaline karar verilmesi istemininden ibarettir.

Gerekçe ve karar: Celp ve tetkik edilen Mardin İcrasının 962/81 sayılı takip dosyasına nazaran alacaklı İsmail Bulut borçlu şikâyetçi Halil Keles ve arkadaşları hakkında Mardin Asliye Hukuk Mahkemesinden istihsal ettiği 19 . 7 . 1961 tarih ve 126 - 278 sayılı kesinleşmiş meni müdahale ilâmını İcraya vaz'ettiğinden sözü geçen ilâm şikâyetçi hakkında 18 . 7 . 1962 günlü tutanak veçhile infaz edildiği gibi ilâmda taraf teşkil etmiyen ve yeddinî mahkûmunaleyhlerden telâkki eylemiyen üçüncü şahıs Mehmet Keles dahi gayrimenkulden çıkarılmış, Mehmet Keles'in

itirazi üzerine Mehmet Keleş hakkındaki infaz muamelesinin iptaline İcra Tetkik Merciince 22 . 8 . 1962 gün ve 45/59 sayılı karar verilmiştir. Görülüyor ki, merciin iptal kararı yalnız üçüncü şahıs Mehmet Keles hakkındaki infaz işlemine taallûk edip borçlu Halil Keles ile ilgili değildir. Üçüncü şahıs lehine verilmiş bir iptal kararından borçlu Halil Keles'in faydalanmaya kalkışması kabul edilemez.

Yukarda yazılı sebeplerden dolayı yerinde görülmemiş olan işbu şikâyetin reddine 200 kuruş harcın borçludan tahsiline 9 . 10 . 1962 tarihinde evrak üzerine karar verildi.

Hâkim
Abdullah Fuat Bilgin
İmza ve Mühür

Örnek

T. C.
Mardin Vâliliği
Karar sayısı:3

KARAR

Dâvacı: Mardin'in Akıncı bucağından Fendioğlu İsmail Bulut.

Dâvalı: Akıncı Bucağından Mecit Keles, Halil Keleş, Şevki Keleş, Sabri Keleş.

Müracaat tarihi: 14 . 10 . 1963

Tecavüz tarihi: 15 . 10 . 1963

İttıla tarihi: 14 . 10 . 1963

Gayrimenkulün hududu, mevkii, cinsi, dönümü: Mardinin Akıncı nahiyesi hududu dâhilinde ve Nusaybin yolu üzerinde Şarkan ve Garban dere, Şimalen kraç, Cenubun yol yani eski Nusaybin yolu ile çevrili tahminen 10 dönümden ibaret susuz tarla.

Şikâyetçi Akıncı köyünden İsmail Bulut'un zilyedliğinde bulunan arazisini yukarda açık hüviyetleri yazılı dâvalılar tarafından vâki tecavüzlerin önlenmesi hakkında il makamına sundukları 14 .10 . 1963 tarihli şikâyet dilekçesi üzerine Akıncı Bucağı Müdürlüğünce yapılan soruşturma evrakı okundu :

Gereği düşünüldü: Şikâyetçi İsmail Bulut'un iddia ettiği arazinin Mardin Asliye Hukuk Hâkimliğinin 19 . 7 . 1961 gün ve 126/278 sayılı men'i müdahale kararına müsteniden Mardin İcra Memurluğunun 18 . 7 . 1962 tarihli zabtı ile kendisine teslim edilmiş olduğu halde, icraca men edilen aynı şahıs olan dâvalılar tekrar aynı araziye 15 . 10 . 1963 tarihinde sürmek suretiyle tecavüzde bulundukları Akıncı Bucağı Müdürlüğünce mahallinde tanzim edilen 28 . 2 . 1964 tarihli tahkik zabtı ile 14 . 3 . 1964 gün ve 53 sayılı cevabi yazısından anlaşılmakla, 5917 sayılı Kanunun 1 nci maddesi gereğince iddialı gayrimenkule vâki tecavüzün men'ine, dâvalıların bu yerde bir hak iddia ediyorlarsa mahkemeye müracaat etmeleri lüzumunun tebliğine, gayrimenkul arazinin müşteki İsmail Bulut'a teslimine karar verildi.

Tayyar Toprak
Vali Muavini
Vali Y.
İmza

2. — Tunceli Milletvekili Fethi Ülkü'nün, Devlet Karayolları Genel Müdürlüğünün, Keban Barajı projesine muvazi olarak, bir çalışması olup olmadığına dair soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın yazılı cevabı (7/511)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Bayındırlık Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına yüksek tavassutlarınızı saygılarımla dilerim.

Tunceli Milletvekili
Fethi Ülkü

Soru :

Keban Barajı projesi, Plânlama gereğince uygulanınca, barajın inşasından itibaren Elâzığ ile Tunceli il sınırlarında akan Murat ve Peri suyunun şişmesiyle o bölgede geniş bir gölün teşekkül edeceği, yapılan etütlerle sabit olmuştur.

Bu durumda, İskenderun - Trabzon şosesi üzerinde bu iki ili bağlıyan Pertek köprüsü ile Çemişgezek - Aşvan ve muhtemelen Seyitli köprülerinin iptali, dolayısiyle bu köprülerin iki taraflarındaki yolların işlemez hale geleceği tabiidir. Bu yol ve köprülerin yerine, yeni hal ve şartlara göre münakaleyi sağlamak amaciyle Devlet Karayolları Genel Müdürlüğünün Keban Barajı projesine muvazi bir çalışması var mıdır?

Varsa, halen Elâzığ'dan Tunceli'ye Pertek, Çemişgezek ve Seyitli istikametlerinden gelen yolların güzergâhları nasıl olacaktır? Yeni köprülerin nerelerde inşası düşünülmektedir?

T. C.
Bayındırlık Bakanlığı 30 . 9 . 1964
Hususi Kalem
Sayı: 144/984

Konu: Keban Barajının getireceği yollarla ilgili olarak Tunceli Milletvekili Fethi Ülkü tarafından verilen yazılı soru önergesi.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 17 . 6 . 1964 gün ve 7/511/9030 - 50618 sayılı yazınız.

Keban Barajının inşası neticesinde teşekkül edecek büyük gölün su altında bırakacağı muvasala yolları yerine inşa edilmesi gereken yeni yollarla ilgili olarak Tunceli Milletvekili Fethi Ülkü'nün verdiği yazılı soru önergesinin aşağıda cevaplandırıldığını arz ederim.

Arif Hikmet Onat
Bayındırlık Bakanı

Keban barajının inşası neticesinde teşekkül edecek büyük göl bâzı Devlet yollarımızı üç kesimde su altında bırakacağından bunların güzergâhlarını değiştirmek lâzımgelecektir.

Bâzı kesimleri su altında kalacak Elâzığ - Bingöl ve Elâzığ - Arapkir arası Devlet yollarının güzergâhlarında yapılması lâzımgelecek değişikliklerin önemli olmıyacağını, tamamlanmak üzere bulunan, etütler göstermiştir.

İskenderun ile Erzurum arasındaki karayol bağlantısını sağlıyan Devlet yolu üzerinde bulunan Elâzığ - Tunceli yolunda yapılması lâzımgelecek güzergâh değişikliğinin tesbiti daha derin etütleri gerektirmektedir. Girişilen etütler birkaç imkânın mevcudolduğunu göstermiştir. Bunların en uygunu muhtelif unsurlar göz önünde bulundurularak yapılacak munzam etütler neticesinde elde edilecektir.

Yapılmakta olan bu etüt ve çalışmalar neticesinde bahis konusu Devlet yollarının güzergahları tesbit edildikten sonra yeni köprü yerleri ve bu yolların il yollarına bağlantıları tâyin edilecektir.

3. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, bâzı vatandaşların, Mardin'in Dibek köyünde bulunan, tapulu gayrimenkulleri üzerindeki tasarruf haklarını kullanmalarına mâni olunduğunun doğru olup olmadığına dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/514)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İçişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla rica ederim.

19 . 6 . 1964
Mardin Milletvekili
Mehmet Ali Arıkan

Soru :

Mardin'in Dibek köyünde kâin tapulu gayrimenkuller üzerinde bâzı vatandaşların tasarruf haklarını istimal edemedikleri ve bu vatandaşların tasarrufuna bir ağanın silâh zoru ile ve yapılan müsademelerle mâni olduğu doğru mudur? İdarenin tapulu bu gayrimenkuller üzerinde 5917 sayılı Kanuna müsteniden bir men'i müdahale kararı verdiği ve bu kararından müteaddit seferler rücu ederek biribirini nakzeden kararlar verdiği doğru mudur? Bakanlığınızın bu hâdiseler karşısındaki tahkik ve tetkiklerinin sonucu nedir? Kanunsuz hareketlerde bulunan memurlar hakkında ne gibi bir takibat icra olunmuştur? Anayasanın teminatı altında bulunan Mülkiyet hakkına bir tecavüz mahiyeti taşıyan bu kabîl hareketlerin önlenmesi için Bakanlığınızca ne gibi tedbirler düşünülmektedir?

T. C.
İçişleri Bakanlığı 28.9.1964
İller İd. Gn. Md.
Şb. Md. 3. 23364/44 - 367/7791

Konu: Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın yazılı soru önergesi hakkında.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 24 . 6 . 1964 gün ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü 7/514 - 9075/51478 sayılı yazınız.

Bâzı vatandaşların, Mardin'in Dibek köyünde bulunan, tapulu gayrimenkulleri üzerindeki tasarruf haklarını kullanmalarına mâni olunduğunun doğru olup olmadığına dair Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan tarafından Başkanlığınıza verilip ilgide belirtilen yazınızla Bakanlığımıza intikal ettirilen 9 . 6 . 1964 günlü yazılı soru önergesi üzerine keyfiyet ilgili Mardin

Valiliğinden sorulmuş ve bu hususta alınan 15 . 7 . 1964 gün ve Hukuk İşleri Müdürlüğü 263 - 1351 sayılı cevabi yazıda:

1. Bâzı vatandaşların Akıncı Bucağına bağlı Dibek köyünde bulunan tapulu gayrimenkulleri üzerindeki tasarruf haklarına, bir ağanın silâh zoru ile mâni olma keyfiyetinin vârit olmadığı,

2. Bu köyde mevcut gayrimenkul ihtilâfı, 5917 sayılı Kanuna göre, Hukuk İşleri Müdürünün Başkanlığında Defterdar ve Tapu Sicil Muhafızından müteşekkil bir heyet marifetiyle mahallinde tetkik ettirilmiş, zilyedliğin Zeydi köyünde oturan Farhan ve kardeşi Aslan Yıldız'a aidiyeti anlaşılmakla, ihtilâflı gayrimenkulden, Telhilif köyünde oturan İsmail Özkan ve Ahmet Özkan'ın müdahalelerinin men'i hakkında 23 . 12 . 1963 tarih ve 29 sayılı kararın ittihaz edildiği,

Önergede mevzuubahsedildiği gibi biribirini nakzeden kararlar verilmediği,

3. Tahkikat ve kararda bir kanunsuzluk ve usulsüzlük mevzuubahsolmadığı,

4. Konunun, ayrıca Mülkiye Müfettişlerince de tetkik edildiği usulsüz ve kanunsuz bir muamelenin bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

Kayfiyeti arz ederim.

Orhan Öztrak
İçişleri Bakanı

4. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, yayınlanan bâzı beyannamelerle Hristiyanlık propagandası yapıldığı hakkında bir bilgi olup olmadığına dair soru önergesine, İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/517)

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, ehemmiyetine binaen, en kısa zamanda, İçişleri Bakanlığı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına müsaadelerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

A. P. İzmir Milletvekili
Şinasi Osma

1. Son günlerde memleket sathına yayılan bâzı beyannamelerle Hıristiyanlık propagandasının yapılmakta olduğu hakkında bir bilginiz var mı?

2. Varsa, Anayasanın 19 ncu maddesinin ihlâli olan bu beyannameleri yayanlar hakkında Hükümetçe ne gibi işlem yapılmıştır?

Not: Anayasanın 19 ncu maddesinin ihlâl mahiyetini taşıyan bu beyannamelerden aldığımız şu pasajlar calibi dikkattir:

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin son zamanlarda bütün dinlere verdiği hürriyet ve destekleme her zaman alkışlanmaya hak kazanmıştır.

2. Allah'a giden tek yol yalnız İsa'nın yoludur.

3. İsa «Yol benim, hakikat benim, hayat benim, hiç kimse ben olmadan Allah'a varamaz.» demiştir.

4. İsa'nın nasıl bir varlık olduğunu anlamak için başkalarına bakma, bakacağın yer İncildir.

5. İsa için bütün peygamberler şahadet etmektedirler. Onun ismi ile, her kim ona inanırsa günahlarından kurtulacaktır. Ona, kendisini kabul ettiğini hemen şimdi söyle, o sizin bütün günahlarınızı bağışlamak istiyor.

O sizi temiz ve sonsuz hayata hemen kavuşturmak istiyor. Kendisine ne kadar kimse inandı ise, o kadarına, Allah'ın evlâtları olma kudret ve kuvvetini verdi.

T. C.
İçişleri Bakanlığı 30 . 9 . 1964
Emniyet Genel Müdürlüğü
Şube : 1. B. 63141 - 56/6 - 96819

Konu : Hıristiyanlık propagandası yapanlar hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 5 . 9 . 1964 tarih ve Genel Sekreterliği Kanunlar Müdürlüğü 7/517 - 9119/53418 sayılı yazınız.

Gizli kaydını taşıdığından dolayı iade olunan A. P. İzmir Milletvekili Şinasi Osma tarafından verilen 25 . 6 . 1964 tarihli ve Hristiyanlık propagandası yapıldığı hakkındaki soru önergesinin gizlilik hali kaldırılmış ve ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Orhan Öztrak
İçişleri Bakanı

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Millet Meclisi Başkanlığının 1.7.1964 tarih ve Genel Sekreterliğin Kanunlar Müdürlüğü 9119 - 51631 sayılı yazıları.

A. P. İzmir Milletvekili Şinasi Osma tarafından verilen 25 . 6 . 1964 tarihli yazılı soru önergesi aşağıda maddeler halinde cevaplandırılmıştır.

1. — Son günlerde memleketimiz sathında Hıristiyanlık propagandası yapmak maksadiyle yabancılar tarafından sarf edilen faaliyetten Bakanlığımız malûmattardır.

2. — Memleketimize turist olarak gelen yabancıların, muhtelif tarif ve yerlerde olmak üzere 27 vilâyetimizde Hıristiyanlık propagandasını yapmak maksadiyle faaliyet göstermişlerdir.

Bu faaliyeti gösterenlerden 70 yabancı şahıs adlî mercilere sevk edilmiş bunlardan yalnız Samsun'da yakalanan 2 yabancı misyoner tevkif edilmiş ise de bilâhara serbest bırakılmışlardır.

İstanbul'da faaliyet gösteren bir yabancı suç delilleriyle C. Savcılığına sevk edilmiş, hakkında 6187 sayılı Kanun T. C. Kanununun 163 ncü maddesine göre takibat yapılabilmesi için propaganda vasıtası olan broşür, kitap, risale ve mektuplar bir bilirkişi marifetiyle tetkikine lüzüm görülmüş, elde edilen mevkuteler İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde, C. Savcılığınca re'sen intihabedilen bir heyetin tetkik ve mütalâasından geçirilmiştir. Bilirkişi heyetinin raporunda :

«İncelenin kitap, broşür, makbuz, fatura ve mektuplar, Hıristiyanlığı yaymak için Avrupa'nın birçok memleketlerinde olduğu gibi Türkiye'de de propaganda yapıldığını ve bunun için muhabere yolu ile ders verme metoduna da başvurulduğunun kesin olarak gösterildiği,

Sözü geçen Hıristiyanlık propagandasının siyasi ve şahsi nüfuz veya menfaat temin etmek maksadiyle din alet edilerek yapılmış bir propaganda olduğunu gösteren bir cihet olmadığı, propagandacıların maksadının görünüşe göre inandıkları ve doğru buldukları bir dini yaydıkları, bu sebeple 6187 sayılı Kanununun şümulüne giren bir hususun görülmediği,

Olayın, T. C. K. nun 163 ncü maddesine de temas etmediği, zira bu madde, lâikliğe aykırı olarak Devletin içtimai veya hukukî veya siyasi veya iktisadi temel nizamlarını kısmen de olsa dinî esas ve inançlara uydurmak amaciyle cemiyet tesis ve teşkilini veya bu maksatla din alet edilerek propaganda yapılmasını suç saymaktadır. Olayda lâikliğe aykırı olarak dünya ahkâmını Hıristiyanlık dininin esaslarına uydurmak amacı bahis konusu değildir. Olay, din âlet edilerek yapılan, yani dini sadece bir vasıta olarak kullanan ve dolayısiyle dinden gayri bir hususa taallûk eden propaganda mahiyetinde olmayıp, doğrudan doğruya bir dini yaymak maksadiyle yapılan din propagandası mahiyetindedir. Böyle bir propaganda ise, kanunlarımıza göre suç teşkil etmemektedir.» şeklinde mütalâa edilmesi üzerine sanıklar hakkında müsnet suçtan takibat icrasına mahal olmaması sebebiyle takipsizlik kararı verildiği anlaşılmıştır.

3. — Hıristiyanlık propagandasını yapmak maksadiyle faaliyet gösteren misyonerler Avrupa'da özel olarak yetiştirilmekte ve turist olarak bütün memleketleri dolaşmaktadırlar. Geçtikleri yerlerde de bu konuda hazırlanan broşür, kitap, risale ve mektupları dağıtmaktadırlar. Bunlardan memleketimizde ikamet tezkeresi ile oturanların, müddetleri biten ikamet tezkereleri yenilenmiyerek yurt dışına çıkarılmalarının temini cihetine gidilmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

Orhan Öztrak
İçişleri Bakanı

5. — Konya Milletvekili Kadircan Kaflı'nın, Konya İmam - Hatip Okuluna tâyin edilen idarecilerin yeterli olup olmadığına ve 7 öğrencinin okuldan çıkarılıp çıkarılmadığına dair soru önergesi ve Başbakan adına Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/527)

3 - 7 - 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

İlişik 3 yazılı soruların Başbakanlığa ulaştırılmasını saygı ile rica ederim.

Konya Milletvekili
Kadircan Kaflı

Başbakanlığa

Özü : Konya İmam - Hatip Okulu Hk.

İmam hatip - okulları Türk Milletinin mânevi dünyasına taze kuvvet vererek yaşatmayı sağlıyacak olan aydın kişileri yetiştirmek gayesi ile kurulmuş, şimdiye kadar alınan neticeler ümitli olmuştur.

Bu okulların daha verimli olabilmesi için yetiştiricilerinde gayeye ulaşmak için gereken bilgiye, inançlara, bilhassa İslâmın şartlarından

olan sabır ve müsamahaya sahibolmaları icabeder. Bakanlığın tâyinlerde bu hususlarda itinalı olmadığı bir çok misallerle sabittir. Nitekim Konya İmam - Hatip Okulunda bâzı öğretmenlerin öğrencileri gayelerinden saptırmak için çalıştıkları en basit edep ve terbiye kurallarına uymadıkları, ancak beraber çalışacakları takdirde verim sağlıyabilecek olan Okul Aile Birliği işlerini bozmaya mâtuf hareketlerde bulundukları öğrenilmiştir. Konya İmam - Hatip Okulu ve öğrencilerini Koruma Derneği Başkanlığının ilişik yazısı da bunu teyidetmektedir. Bu haller halk arasında Hükümetin imam - hatip okulları bahsinde samimî olmadığı kanaatinin yerleşmesine yol açmaktadır. Bu itibarla :

1. — Konya İmam - Hatip Okuluna tâyin edilen idareciler İslâm kültürü, İslâm ahlâkı, İslâm inançları ve iyi niyet bakımından yeterli midirler?

2. — Okul Müdürünün öğrencilere kaba küfürlerle hareket ettiği vâkı mıdır, tahkik edilmiş midir?

3. — Okulun öğretmen kadrosunun ilkokul öğretmenleriyle doldurulduğu ve bunlardan bâzılarının din aleyhtarı oldukları, ailelerin ve öğrencilerin güvenini kazanmış olan değerli öğretmenlerin görevlerine son verildiği doğru mudur?

4. — Son zamanlarda 7 öğrenci okuldan kovulmuş mudur? Sebebi nedir? Ve Bakanlık bu esef verici hâdisede okul idarecilerinin kusurlu olup olmadıkları üzerinde durmuş mudur?

5. — Okul İdaresiyle öğretmen kadrosu ve Okul Aile Birliği arasındaki anlaşmazlıklardan Bakanlık haberdar olmuş mudur? Olmuşsa ne yapmıştır?

İlgili Bakanlığın yukardaki sorulara yazılı cevap vermesi için gereken emirlerin lûtuf buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Konya Milletvekili
Kadircan Kaflı

Sayın Kadircan Kaflı
Konya Milletvekili
B. M. Meclisinde

Muhterem efendim;

Senelerce ihmal edilen ve neticede bugünkü ahlâk buhranını doğuran Müslüman Türk Milletinin dinî inançlarının, sağlam temellere müsteniden yeniden inşasını sağlamak için gerekli, kültürlü din adamlarının yetiştirilmesi maksadiyle açılmış olan imam - hatip okullarımız, maalesef bugün ehliyet ve hüsnüniyet sahibi ellere teslim edilememeleri yüzünden maksattan uzaklaşmakta ve esas meslekî vasfını kaybetmektedir. Bir meslek okulu olan imam - hatip okullarına verilecek öğretmen ve idarecilerin tâyininde, her şeyden evvel İslâmî kültür ile birlikte ahlâk, iman ve hüsnüniyet sahibi olmak gibi vasıfların aranması gerekeceği tabiîdir.

Hal böyle iken bu vasıflardan mahrum bulunmalarından dolayı vazife gördükleri imam - hatip okullarında huzursuzluk ve memnuniyetazizlik yaratan şahısların Konya İmam - Hatip Okuluna Müdür ve yardımcıları olarak tâyin edilmeleri şehrimiz için büyük bir talihsizlik olmuştur. Her bakımdan talebeye örnek olması gereken okul müdürü maalesef okul içerisinde en galiz küfürlerle hakarette bulunmayı itiyat haline getirmiştir. İşin asıl üzücü olan tarafı, okulun öğretim kadrosunu, din aleyhtarlıklariyle tanınmış olan ilkokul öğretmenleriyle doldurarak meslekî bilgilerle mücehhez, ahlâk ve fazileti ile halkın ve talebenin sevgi ve itimadını kazanmış öğretmenlerin görevlerine son verilmesidir. Bu arada 1700 talebesi bulunan Konya İmam - Hatip Okuluna ancak bir tane yüksek İslâm Enstitüsü mezunu öğretmenin tâyin edilmiş olması da şayanı teessür ve teessüftür. Evlâtlarımızın ehliyetsiz ve kifayetsiz ellerde, maksattan uzaklaştırıcı telkinlere mâruz bırakılması okul içinde ve dışında büyük bir üzüntü ve huzursuzluk doğurmaktadır. Son defa 26 . 1 . 1964 Pazar günü, binden fazla talebe velisinin iştirakiyle yapılan okul aile birliği ile okul koruma derneğinin müşterek yıllık genel kurul toplantısında, veliler okul müdürü ile bâzı öğretmen ve idarecilerin bu kabîl davranışlarından mütevellit teessür ve teessüflerini belirtmişler ve idare heyetimiz tarafından şikâyetlerin, Sayın Senatör ve Milletvekillerimiz ile ilgililere duyurulmasını karar altına almışlardır. Ayrıca sayın Milletvekillerimizin, vatandaşlarımızın bilâistisna üzerine titredikleri bu ilim yuvaları ile daha yakından ilgilenmeleri de temenni olunmuştur.

Bu umumi arzuya uyarak ve okulun açılışında gözetilen gayelerin tahakkuk edebilmesi için okul müdürü Yusuf Bostancı ile, esasen iyi olmıyan hareketlerinden dolayı başka yerlerden okulumuza nakledilmiş bulunan muavinlerden

Murat Özenler ve Tahsin Vural'ın okulumuzdan alınarak yerlerine, okulumuza meslekî veçhesini verebilecek ilim, ahlâk ve bilhassa hüsnüniyete sahip bir müdür ile iki Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu öğretmenin tâyin edilmeleri için gereken teşebbüs ve çalışmaların yapılmasını memleket namına rica ve istirham ediyorum. Bu suretle hem okulda mevcudolan huzursuzluk ve şikâyetler önlenmiş ve hem de bir idarecinin yaptığı hataların Hükümete atfı gibi yanlış bir zannın izalesi mümkün olacaktır. Bu hususta yardım ve alâkanızı bekler en derin saygı ve sevgilerimizi sunarım.

Okul Koruma Derneği Başkanı
M. Ali Küçüksakallı

T. C.
Millî Eğitim Bakanlığı 24 . 9 . 1964
Talim ve Terbiye Dairesi
Sayı : 2773

Konu : Konya Milletvekili Kadircan Kaflı'nın yazılı soru önergesi hk.

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi ifadeli 8 . 7 . 1964 tarihli ve 77 - 1198/3098 sayılı yazıyle belirtilen Millet Meclisi Başkanlığı. 7 . 7 . 1964 tarih ve 7/527 - 9179 - 5/2013 sayılı yazıya ekli yazılı soru önergesi sureti :

Millet Meclisi Başkanlığına

Konya İmam - Hatip Okuluna tâyin edilen idarecilerin yeterli olup olmadığına ve 7 öğrencinin okuldan çıkarılıp çıkarılmadığına dair Konya Milletvekili Kadircan Kaflı tarafından verilen yazılı soru önergesinin cevabı ekli olarak sunulmuştur.

Saygı ile arz ederim.

M. Eğitim Bakanı
Dr. İbrahim Öktem
Başbakan Adına

İmam - hatip okullarına, meslekte başarısı tesbit edilmiş, tecrübeli, hür ve müspet düşünüşlü, aynı zamanda dinî inançlara saygılı öğretmenlerin tâyin edilmesi, Bakanlığımızca prensip ittizah olunmuştur.

Öte yandan imam - hatip okullarında çalışmakta olup da yeteri kadar faydalı olamadıkları tesbit edilen öğretmenler de başka görevlere nakledilmektedirler.

1. — Konya İmam - Hatip Okulu Müdürü ile Müdür yardımcılarından biri başka görevlere nakledilmiştir. Halen adı geçen okulun mevcut iki müdür yardımcısından biri meslek dersleri, diğeri ise fen grupu öğretmenidir. Bu öğretmenler, görevlerinin gerektirdiği niteliği haiz bulunmaktadırlar.

2. — Konya İmam - Hatip Okulu Koruma Derneği Başkanı, adı geçen okulun eski Müdürü ve öğretmenleri hakkında, soru önergesinde söz konusu edilen hususu da kapsıyan birtakım şikâyet ve iddialarda bulunmuş ise de, yaptırılan soruşturma sırasında bu iddialarını tanık ve belge göstermek suretiyle ispatlıyamamıştır.

3. — Konya İmam - Hatip Okulunda 1963 - 1964 ders yılında bütün meslek dersleri, İlâhiyat Fakültesi ve Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu öğretmenler tarafından okutulmuştur. Ancak kültür derslerinin bir kısmı, asıl öğretmen bulunmaması yüzünden, diğer orta dereceli okullarda olduğu gibi, ücretle ilkokul öğretmenleri tarafından okutulmuştur.

Bu öğretmenlerin din aleyhtarı oldukları oldukları Konya İmam - Hatip Okulu ve öğrencilerini Koruma Derneği Başkanı tarafından iddia olunmuş ise de, yaptırılan soruşturma sonunda bu hususun da varidolmadığı anlaşılmıştır.

İmam - hatip okullarının meslek dersi öğretmeni ihtiyacının İlâhiyat Fakültesi ve Yüksek İslâm Enstitüsü mezunları ile karşılanması imkân dâhiline girdiğinden, evvelce geçici kadrolarda bu dersleri okutmak üzere görevlendirilmiş olan öğreticilere ihtiyaç kalmamıştır. Bu yüzden bütün imam - hatip okullarında olduğu gibi Konya İmam - Hatip Okulunda da, esasen öğretmenlik formasyonunu ve şartlarını haiz bulunmıyan öğreticilerin görevlerine son verilmiştir. Bunların dışında Konya İmam - Hatip Okulunda görevine son verilen öğretmen yoktur.

4. — Konya İmam - Hatip Okulunda 7 öğrenci, soru önergesinde ileri sürüldüğü gibi «kovma» cezası ile değil, okul disiplinine aykırı davranışlarından dolayı «bir yıl ilişik kesme ve tasdikname ile uzaklaştırma» cezası ile tecziye edilmişlerdir.

Konya İmam - Hatip Okulunda bakanlık müfettişlerine yapılan soruşturma sırasında, söz konusu öğrencilerin durumu ile birlikte okul idaresi ve öğretmenlerin çalışmaları da teftiş ve tahkik edilmiştir

5. — Okul idaresi ile Okul - Okul Aile Birliği Başkanı arasındaki anlaşmazlıktan Bakanlığımız haberdar olmuş ve bu konuda gerekli soruşturma yaptırılmıştır. Soruşturma sonucunda okul idaresinin kanun ve yönetmelik dışı bir faaliyetine rastlamadığı ve Okul - Aile Birliği Başkanının, Birliğin kuruluş gayesi ve maksadı dışında okulun işlerine müdahale ettiği anlaşılmıştır. Durum ilgiliye bildirilerek, gerekli ikazda bulunulmuştur.

6. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde yapılması 5 Yıllık Plâna alınmış bulunan, Sürgü Barajı inşaatının ne zaman bitirileceğine dair soru önergesi ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Hüdai Oral'ın yazılı cevabı (7/547)

Millet Meclisi Başkanlığına

Malatya ilinin Doğanşehir ilçesinde Beş Yıllık Plâna alınmış bulunan Sürgü Barajı inşatının ne zaman ikmal edileceğinin, keza Sürgü Barajı ile sulanması gereken arazi üzerinde su dağıtım şebekesinin inşaatına hangi tarihte başlanacağının Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Sayın Hüdai Oral tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletinizi rica ederim.

8 . 8 . 1964
Memduh Erdemir
Kırşehir Milletvekili

T. C.
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı
Müsteşarlık Yazı İşleri Bürosu
Sayı : 01 - 3764 - 64

29 . 9 . 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar Müdürlüğünüzün 10 . 9 . 1964 gün ve 7/547 - 9335/53445 sayılı yazıları.

Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in 8 . 8 . 1964 günlü soru önergesinde, Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde yapılması, 5 Yıllık Plâna alınmış bulunan, Sürgü Barajı inşaatı hakkında sorulan hususların cevabı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Hüdai Oral
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı

Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in soru önergesi cevabı :

«Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde yapılması, Beş Yıllık Plâna alınmış bulunan Sürgü Barajı inşaatı hakkındaki bilgi.»

Malatya ilinin Doğanşehir ilçesinde yapılması Beş Yıllık Plâna alınmış olan Malatya - Tohma Projesi, Sürgü Barajı ve Akçadağ sulaması 1 nci kısım inşaatlarını ihtiva etmektedir.

Sürgü Barajı ve tesisleri inşaatı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce 2 . 5 . 1964 tarihinde 84 296 500 TL. bedelle ihale edilmiş olup işin tamamı 30 . 10 . 1966 tarihinde ikmal edilecektir.

Dolusavak ve bent temizlik kazıları ile derivasyon tüneli ve site binaları tamamlanmış bulunmakta ve diğer işlere devam edilmektedir.

Yukarıda adı geçen Barajdan yapılacak sulama işi, «Malatya - Akçadağ sulaması I. Kısım İnşaatı» adı ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 1964 İcra Programına alınmış bulunmaktadır.

Program gereğince adı geçen konu 18 . 8 . 1964 tarihinde 5 139 750 TL. bedelle ihale edilmiştir.

Mukavele tasarısına göre ikmal tarihi 15 . 8 . 1966 olan bu işin, halen mukavelesi akdedilmek üzeredir.

İşin geri kalan kısmı 1965 programına alınmış bulunmaktadır. Bu kısma ait katî proje çalışmaları yapılmakta olup senesi içinde inşaatı ihaleye çıkarılacak ve inşaatın tamamı 1967 veya mütaakıp yıllarda ikmal edilecektir.

7. — Tokat Milletvekili Ali Dizman'ın Traktör ehliyeti almak istiyenlerden ne gibi vasıflar arandığına dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/549)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İçişeri Bakanlığınca yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla arz ederim.

4 . 9 . 1964

Tokat Milletvekili
Ali Dizman

Traktör ehliyeti almak istiyenlerde, kamyon ve otomobil ehliyeti almak istiyenlerde aranan evsafın hemen hepsinin arandığı, hususiyle tahsil bakımından aranan evsafın bu konuda müşkülâta sebebolduğundan şikâyet edilmektedir. Bu itibarla :

1. Traktör ehliyeti almak istiyenlerde ne gibi vasıflar aranmaktadır?

2. Her iki ehliyet taliplisi arasında talebedilen vasıflar arasında fark var mıdır, varsa bile traktör ehliyeti konusunu biraz daha kolaylaştırmak imkânı düşünülmekte midir?

T. C.
İçişleri Bakanlığı
Emniyet Genel
Müdürlüğü
Şube : Trafik
Dosya : 62282/109

29 . 9 . 1964

Konu : Traktör ehliyetnameleri Hk.

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 10 . 9 . 1964 gün ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü 9416/54342 sayılı yazıları.

Tokat Milletvekili Sayın Ali Dizman'ın, traktör ehliyetnamesi almak istiyenlerde ne gibi vasıflar arandığına dair vermiş olduğu yazılı soru önergesini cevaplandırıyorum.

1. Traktör ehliyetnamesi almak istiyenlerde aranacak vasıflar, 232 sayılı Kanunla değiştirilen, 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesinin (A), (B), (E) ve (F) fıklarına göre :

A) 18 yaşını doldurmuş olmaları;

B) Okur yazar olmaları,

E) Uyuşturucu maddeleri kullanmadığının veya alkollü içkileri kullanmayı itiyat derecesine vardırmamış olduğunun tesbit edilmesi,

F) Sağlık ve teknik muayenesinde traktör sürücülüğüne mâni bir hali bulunmadığının anlaşılması,

Hükümlerinden ibarettir.

2. Kamyon ve otomobil ehliyetnamesi taliplilerinde farklı olarak aynı kanun ve aynı maddenin (A) fıkrasına göre isteklinin 23 ve 19 yaşını doldurması, (B) fıkrasına göre de ilkokul mezunu olması şartı aranmaktadır.

Kamyon, otomobil ve traktör ehliyetnamesi taliplilerinde aranacak müşterek vasıflardan, aynı kanun ve maddenin (C) fıkrasında belirtilen ve tam teşekküllü hastanelerde verilmesi gereken sıhhi heyet raporuna esas teşkil eden sağlık ve teknik muayeneleri mevzuunda :

Aynı kanunun tatbik suretini gösterir 5/1102 numaralı Tüzüğün 40 ncı maddesinin 4 ncü bendi, «Vilâyet merkezi dışında bulunan kaza ve nahiyelerdeki lâstik tekerlekli traktör şoförlerinin sağlık muayeneleri, o mahalde resmî vazifeli mütehassıslar bulunmadığı takdirde Hükümet ve belediye tabiplerince yapılabilir.» hükmünü vaz'etmek suretiyle traktör taliplilerinin zaman kaybını ve malî yönden doğacak müşkülâtlarını önlemiş bulunmaktadır.

Muharrik kuvveti olan ve normal olarak karayolunda da trafiğe çıkabilen traktörleri kullanan şahısların, mevcut nizam ve kaidelerle mücehhez olmaları bakımından mutlaka bu vasıfları haiz bulunmaları elzemdir.

Bunun dışında her hangi bir kolaylık düşünülebilmesinin imkân dâhilinde olmadığı kanaatindeyim.

Saygı ile arz ederim.

Orhan Öztrak
İçişleri Bakanı

8. — Antalya Milletvekili Hasan Fehmi Boztepe'nin, Akdeniz sahil yolunun, Manavgat hudutları dâhilinde kalan kısmının inşasına ne zaman başlanacağına dair soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın yazılı cevabı (7/552)

8 . 9 . 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

Akdeniz sahil yolunun Manavgat hudutları dâhilinde kalan inşası başlamamış kısmının inşasına ne zaman başlanacağı;

Bu yolun, üzerinde bulunan Manavgat ırmağını nerede keseceği ve bu ırmak üzerine inşası zaruri olan köprünün inşasına ne zaman başlanacağı hususlarının Sayın Bayındırlık Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususuna delâletinizi saygı ile arz ederim.

Antalya Milletvekili
Hasan Fehmi Boztepe

T. C.
Bayındırlık Bakanlığı 30 . 9 . 1964
Hususi Kalem
Sayı : 144/983

Konu : Antalya Milletvekili Hasan Fehmi Boztepe'nin yazılı sorusu.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 10 . 9 . 1964 gün ve 9440/54513 sayılı yazınız.

Akdeniz sahil yolunun Manavgat hudutları içindeki kısmının inşasına ne zaman başlanacağı hususunda Antalya Milletvekili Hasan Fehmi Boztepe tarafından verilen 8. 9 . 1964 günlü yazılı soru önergesinin aşağıda cevaplandırıldığını arz ederim.

Arif Hikmet Onat
Bayındırlık Bakanı

Sayın milletvekilinin aynı konu ile ilgili olarak verdiği 22 . 10 . 1963 günlü yazılı soru önergesine arz ettiğim 3 . 12 . 1963 günlü cevapta Antalya - Alanya - Kaledran yolunun Manavgat kesimindeki yeni güzergâhının etüt dilmekte olduğu ifade edilmişti. Halen tamamlanmış olan bu etütler yeni güzergâh inşatının ve bunun üzerinde vücuda getirilecek köprünün çok pahalıya malolacağını ve inşaatın uzun süre devam edeceğini göstermiş olduğundan mevcut yolun bugünkü trafiği karşılıyabilecek ve Manavgat içindeki köprüden de faydalanılacak şekilde süratle ıslâhına karar verilmiş ve tatbikata geçilmiştir.

İmkânlar müsaidolduğu zaman Manavgat dışından geçirilecek bağlantı yolunun güzergâhı ile bunun üzerinde vücuda getirilmesi lâzımgelen köprü yerine ait etütlere devam olunmaktadır.

Millet Meclisi
GÜNDEMİ
3. BİRLEŞİM
6 . 11 . 1964 Cuma

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Komisyonlara üye seçimi.

2. — Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in dönüşüne kadar kendisine Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/989)

3. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Hükümetçe yapılması tasarlanan Toprak Reformunun gerek finans kaynakları ve gerekse temel esasları üzerinde bir genel görüşme açılmasına dair önergesi. (8/13)

4. — Konya Milletvekili Rüştü Özal'ın, üniversitelerimizin konuları ve üniversite sistemimiz hakkında bilgi edinilmek ve Meclisimizin bundan sonraki hareket ve kararlarına yön vermek üzere, Anayasanın 88 nci maddesi gereğince, bir Meclis Araştırması açılmasına dair önergesi. (10/16)

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısiyle meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/697)

2. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlam raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/710)

3. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Enerji Bakanından sözlü sorusu (6/717)

4. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılata ve seyircilerin durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/720)

5. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Trakya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Millî Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunmadıklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734)

6. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/740)

7. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Belediye sınırları dâhilinde, Evkafa ait, ne kadar boş arazi bulunduğuna ve satılan gayrimenkullerden ne kadar gelir sağlandığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/747)

8. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Sıkıyönetim komutanlıklarınca, sıkıyönetimin tatbik edilmekte bulunduğu bölgelerde, kaç gazete ve dergi kapatıldığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/749)

9. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, bilim ve sanat hürriyetinin sağlanması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/757)

10. — Kütahya Milletvekili Ali Erbek'in, Türkiye köy elektrifikasyonu 1964 programı hazırlanırken köylerin seçiminde ne gibi esasların göz önünde tutulduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/761)

11. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Trabzon Limanının hinterlândı ile irtibatını sağlıyacak münakale tesislerinin ıslah ve ihyası konularında ne gibi tedbirler alındığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/762)

12. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Atatürk Üniversitesi Dekanının görevine son verilmesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/763)

13. — Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'ın, Doğu-Karadeniz Bölgesi Kâğıt Hamuru Fabrikasının kuruluş yeri hakkında yapılan etütlerin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Tarım ve Sanayi bakanlarından sözlü sorusu (6/766)

14. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/775)

15. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Türkiye'de bir Millî Gıda Kodeksi Komitesi kurulup kurulmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/776)

16. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, vazife mahallerine gitmediği halde, gitmiş gibi gösterilerek, yolluk ve yevmiye ödenen kimse olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/778)

17. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780)

18. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Türkiye Esnaf Dernekleri Konfederasyonundaki kota yolsuzluğu tahkikatının ne safhada olduğuna ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası eski Genel Müdürünün kanunsuz ve usulsüz tutumu hakkında ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/782)

19. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Et ve Balık Kurumu Umum Müdürünün ne gibi bir görevle ve hangi lüzuma binaen Amerika'ya gittiğine ve Kurumun sair işlerine dari Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/783)

20. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisince hakkında son tahkikatın açılmasına karar verilerek Anayasa Mahkemesine sevk edilen Bonn Büyükelçisi Mehmet Baydur'a dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/785)

21. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Millet Meclisine bağlı organların teşkilâtında çalışıp da vazife mahallinden ayrılmadıkları halde, yolluk ve yevmiye alanlar olup olmadığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/790)

22. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, basında çıkan bâzı iddia ve isnatların, doğru olup olmadığına dair Millet Meclisi Başkanlığından sözlü sorusu (6/791)

23. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, kadrolarına nazaran noksan olan polis mevcudunun artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/793)

24. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, Türkiye'de oturan ve çalışmakta olan Yunan uyruklu kişilerin miktarına ve bunlardan ne kadarının Gelir Vergisi ödediğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/794)

25. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, 15 Ekim 1961 genel seçimlerine kaç vali ve kaymakamın, hangi partilerden aday olarak, katılmış olduklarına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/795)

26. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, Giresun ilinde yapılması kararlaştırılan kâğıt hamuru fabrikasının inşa yerinin katî olarak tâyin olunup olunmadığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/796)

27. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, kaç ilde il radyosu olduğuna ve bu radyoların nasıl kurulduğuna dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/797)

28. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, İstanbul Mithatpaşa Stadyomunun ışıklandırma tesisatının hangi firmaya ihale edildiğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/798)

29. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, 1963 yılı içinde kaç belediyenin hudutlarında değişiklik yapıldığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/799)

30. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/800)

31. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/801)

32. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, Türk Kültür Derneğine ve onun devamı olan halkevlerine, şimdiye kadar, ne miktar yardım yapıldığına dair sözlü soru önergesi,

Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/802)

33. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, İstanbul'da, şirketlerle sair ticaret erbabının kuruluş, fesih, işe başlama ve işi bırakma işlemlerinin süratlendirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/803)

34. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, su ürünlerimizin üretimi, toplanması ve tüketimi konularındaki çalışmaların ne safhada olduğuna ve balıkçılara, uygun şartlarla, kredi sağlanıp sağlanmadığına dair Ticaret ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/804)

35. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya, İçel, Konya illerinin, Gazipaşa, Anamur ve Ermenek ilçeleri arasında hudut ihtilâfı olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/805)

36. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Yozgat'ta temeli atılan Bira Fabrikasının 10 milyon litre üzerinden hesabedilen kapasitesinin, Devlet Plânlama Teşkilâtınca, 5 milyon litre üzerinden hesabedilmesi sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/806)

37. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Beş Yıllık Kalkınma Plânının, Yerköy - Sorgun arası 80 kilometrelik yolun onarılmasını kapsayıp kapsamadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/807)

38. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Gümrük ve Tekel Bakanlığı Teşkilât Kanununun, bugüne kadar, Meclise sevk edilmemesi sebebine dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/808)

39. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Milletlerarası kuvvetin Kıbrıs'a gönderilmesi gecikmekte bulunduğuna göre Hükümetin ne yapmak niyetinde olduğuna dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/809)

40. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kanun sebebiyle bir kısım Hazine mallarının, karar geriye yürütülmek suretiyle, C. H. Partisine nasıl verildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/810)

41. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Kastamonu iline, 1963 yılında sulama, onarım, ıslah ve içme suyu için kaç lira tahsis edildiğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/811)

42. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, General Elektrik lokomotiflerinin ihalesinden sonra kredinin son mehil süresi olan 31.3.1964 tarihinin, münasip bir müddet daha sonraya bırakılmasının mümkün olup olmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/812)

43. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, bir karış toprağı olmıyan Meriç ilçesi Saatağacı köyü halkının durumu hakkında ne gibi bir tedbir düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/813)

44. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, kooperatifçiliğimizin geliştirilmesi için yeni bir mevzuatın hazırlanmakta bulunduğunun doğru olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/814)

45. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Taşköprü'deki kendir fabrikasının yerli kendirlerimizi işlemesi için ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/815)

46. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunun, işçilerin tedavilerini bir elden, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanaliyle yaptırmasının daha istifadeli olup olmıyacağına dair Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlarından sözlü sorusu (6/816)

47. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun artan şeker fiyatları karşısında pancar fiyatlarının da yükseltilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/817)

48. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Çankırı'nın Tepe, Alagöz köyündeki tapulu arazileri cebren işgal edilen ve mahsulleri ile tarım ağaçları yağma olunan şahısların durumlarının ne olacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/818)

49. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, bir Alman gencinin, yapılan ihbar üzerine, İstanbul Emniyet makamları tarafından nezarete alınıp işkence yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/819)

50. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Haymana Savcısının Mihalıççık'a naklinde

her hangi bir sebep bulunup bulunmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/820)

51. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Toprak Reformunu, kalkınma yönünden, ön şart olarak kabul eden 1963 yılı programı ile 1964 programı arasındaki çelişik durumun düzeltilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/821)

52. — Trabzon Milletvekili Zeki Yağmurdereli'nin, Kızılay Kurumu depolarında saklanan sıhhi malzeme, ilâç ve edevatın kaç yılda bir muayene edildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/822)

53. — Yozgat Milletvekili Turgut Nizamoğlu'nun, Yozgat'ta kurulmakta olan bira fabrikasının kapasitesinin 10 milyon litreden 5 milyon litreye indirilmesi sebebine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/823)

54. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Rum Ortadoks Patriği Athenagoras'ın dış memleketlere seyahate çıktığından ve Papa ile temaslarda ve müzakerelerde bulunduğundan haberdar olunup olunmadığına dair İçişleri, Dışişleri ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/824)

55. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İçtüzüğün yürürlükte bulunan 137 nci maddesinin, teamülden bahsile, tatbik edilmemesi sebebine dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/825)

56. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, yabancı bir memlekette, mühim bir kaçakçılığa ismi karışan bir ticaret müşavirimiz hakkındaki, itham edici, haberlerin hangi tarihte Bakanlığa geldiğine ve ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/826)

57. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Öğretmen Dernekleri Federasyonunun öncülüğünde, bâzı aydın çevrelerce, gerici akımların önlenmesi hususunda alınmış olan kararın sebeplerine dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/827)

58. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Kırklareli ili Lüleburgaz ilçesinde, bu yıl Zirai Donatım Kurumunun bir şubesinin açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/828)

59. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Türk köylüsünün büyük derdi olan orak ipi ihtiyacının temini için ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/829)

60. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Yüksek Seçim Kurulunun ara seçimlerinin yapılamıyacağı hususundaki 16 . 3 . 1964 tarih ve 1333 sayılı Kararı hakkında ne gibi bir işlem yapıldığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/830)

61. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Batı - Trakya'da Lozan Andlaşmasının imzası sırasında, Türk ve Yunan nüfuslarının miktarı ile bugünkü miktarlarına ve iktisadi durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/831)

62. — Ankara Milletvekili Burhan Apaydın'ın, Adalet Partisi Genel Başkanının, Bursa il kongresinde, Kıbrıs meselesi hakkında verdiği demece dair Başbakandan sözlü sorusu (6/832)

63. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, Beden Terbiyesi Merkez İstişare Kuruluna atanan Vildan Aşir Savaşır hakkındaki iddiaların doğru olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu. (6/833)

64. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın, Kerburan (Dargeçit) nahiyesinin ilçe haline getirilmesi için çalışma yapılıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/835)

65. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Askerlik Şubesinin eski binasından ne zaman, ne sebeple tahliye edildiğine ve ikamet ettiği binanın kime aidolduğuna dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/835)

66. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Dış Ticaret Dairesinde görevli, yüksek dereceli üç memurun vazifelerinin değiştirilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/836)

67. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum ilinde Askerî Dikimevi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/837)

68. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde çalışan taksi ve dolmuş şoförlerinden, 1962 malî yılı başından bugüne kadar, ne miktar para cezası alındığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/838)

69. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, 1963 yılında yapılması kabul edilen Bitlis

Kapalı Spor Salonunun programdan çıkarılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/839)

70. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'da bir Duralit Fabrikası kurulması konusunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi, Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/840)

71. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, incir tarımının bekası ve müstahsılının himayesi konularında ne düşünüldüğüne dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/841)

72. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, toprak dağıtımı esnasında, mevcut arazileri de ipotek edilmiş bulunan köylerin tapu karşılığı kredi alamamalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/842)

73. — Burdur Milletvekili Nadi Yavuzkan'ın, Burdur'da, 5 Yıllık Plân devresi içerisinde, kurulması düşünülen bir sanayi tesisi bulunup bulunmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/843)

74. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da hayvan besiciliği ile uğraşan ve 15 milyon lira sermayeye sahip bulunan kimselerin kredi ihtiyaçlarının nereden sağlanacağına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/844)

75. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Ağlasun ilçesine bağlı Yumrutaş köyü ile Bucak ilçesine bağlı Datalanı köyünde, tarım arazisi ağaçlandırılan köylülere, başka yerden toprak verilmesi ve el sanatı öğretilmesi konularında, bir çalışma yapılıp yapılmadığına dair Tarım, İmar ve İskân ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/845)

76. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, üniversitelerimizin arkeoloji kısmından, şimdiye kadar kaç talebe mezun olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/846)

77. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, İdil'in Hanik köyünde, bir ağanın köyden çıkardığı vatandaşların evlerinin yağma edilmiş olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/847)

78. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in av sahası avcılar kulübü bulunmıyan bölgelerinde av silâhlarının ve barutun serbestçe satılıp satılmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/848)

79. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, Diyarbakır - Bitlis şosesinin Duhan - Bitlis arasının yapımına ne zaman başlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/849)

80. — Konya Milletvekili Rüştü Özal'ın, Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğünün, Konya'da temsiller verilmiyeceği hakkında, bir kararı bulunup bulunmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/850)

81. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, İller Bankasınca, 1963 icra plânına konulmuş olan işlerden ne kadarının tamamlandığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/851)

82. — Kocaeli Milletvekili Hâldan Kısayol'un, hakkında adlî takibat yapılmakta olduğu için teşekkül emrine alınmış bulunan Devlet Demiryolları eski Maliye ve Muhasebe Dairesi Reisinin bir göreve atanması sebebine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/852)

83. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, il ve ilçe müftüleri ile vali ve kaymakamların sık temasta bulunmaları hakkındaki gizli tamime dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/853)

84. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, cami gibi herkese açık bir mahalde yapılan konuşmaların, önceden, ağır bir sansüre tabi tutulması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/854)

85. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, il merkezlerinde ibadete kapatılmış cami bulunup bulunmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/855)

86. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, Türkiye'de Halkevi adında kaç dernek bulunduğuna ve kurucularının ve halen başkanlarının kimler olduğuna dair Adalet ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu (6/856)

87. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, bugüne kadar, yabancı devletlerin aleti olmak suçu ile tevkif edilmiş ve hüküm giymiş kaç din adamı bulunduğuna dair Millî Eğitim ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/857)

88. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, İmam - Hatip okullarında ıslahat yapılması lüzumunu duyuran sebeplerin neler olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/858)

89. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Ulukışla ilçesi içerisinde yapılması icabeden 3 - 4 kilometrelik yolun ele alınmaması sebebine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/859)

90. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Bor ilçesi ve Kızılca nahiyesine su temin etmek için açılan 14 aded yeraltı su kuyusunun ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/860)

91. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Bahçeli ilçesinde bulunan, Romalılardan kalma, yüzme havuzu ve köşk mesiresi turistik tesisinin, bir senedir, kapalı tutulması sebebine dair İçişleri ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/861)

92. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde ilini, en kısa mesafe ile Adana asfaltına bağlıyacak yolun inşasına önem verilmemesi sebebine dair Bayındırlık ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/862)

93. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Ortaköy ilçesi Hıdırlı ve Karaman köyleri muhtarlarını, seçimlerinin kesinleşmesine rağmen, görevlerine başlatmıyan vali hakkında ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/863)

94. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, İktisadi Devlet Teşebbüsleri Genel müdürlükleriyle yönetim kurullarına yapılan tâyinlere dair Başbakandan sözlü sorusu (6/864)

95. — İstanbul Milletvekili Şahabettin Orhon'un, valiler ve emniyet teşkilâtı mensupları arasında geniş ölçüde nakil ve tâyin yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/865)

96. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Şemdinli ilçesinin yetiştirdiği tütünlerin üstün kaliteli olup olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/866)

97. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ili ve ilçelerinde, yıllardan beri, tarım teşkilâtının gereken şekilde ikmal edilmemesi sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/867)

98. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, memleketimizde mevcut Rum Cemaatine ait kaç aded vakıf bulunduğuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/868)

99. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesi Birelik köyündeki Birdik suyu üzerinde yapımına başlanan sulama tesislerine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Köy İşleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/869)

100. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Erzurum'un Tortum ilçesinin Azort bucağının Uzundere mahallesinden geçen sel yatağının temizlenmesi hususunda bir karar alınıp alınmadığına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/870)

101. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'den Çeşme ilçesine giden turistik asfalt yolun yarım kalan kısmının en kısa zamanda yapılması için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/871)

102. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'in Çeşme ilçesi Ilıca plâjlarında Turizm Bankası tarafından yapımına başlanan otelin en kısa zamanda bitirilmesi ve işler duruma getirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/872)

103. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Çeşme Limanında yıllarca önce inşasına başlanan ve yarım kalmış olan iskelenin en kısa zamanda bitirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/873)

104. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesine bağlı Oramar bucağının beş köyü halkının il ve ilçeleriyle irtibatlarının sağlanması için ne düşünüldüğüne dair İçişleri ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/874)

105. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, tüccar ve sanayicilerin, 27 Mayıstan sonra, Cumhuriyet Halk Partisine nakdî yardımda bulundukları hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/875)

106. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının, kanuni formalitelere riayet etmeksizin, Hükümet Konağını tamir ettirdiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/876)

107. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının özel işi için makam arabasiyle Ankara'ya gelip gittiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/877)

108. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının, vatandaşlara ait bir arsayı, istimlâk etmeden ve bedelini ödemeden, cadde açmak suretiyle, tahrip ve işgal ettiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/878)

109. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, İbnülemin Mahmut Kemal İnal'ın vakfı olan konağın kimler tarafından yıktırıldığına dair Devlet ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/879)

110. — İstanbul Milletvekili Mahmut Rıza Bertan'ın, Raybankta vukubulan suiistimallerden ne zaman haberdar olunduğuna ve zamanında gerekli müdahalede bulunup bulunulmadığına dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/880)

111. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Türkiye'de 3512 sayılı Kanuna göre kurulmuş kaç cemiyet bulunduğuna ve bunlardan kaçının siyasetle iştigal ettiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/881)

112. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Erbaa ve Taşova ilçelerini birbirine bağlıyan Kaleboğazı köprüsünün ne zaman tamir edileceğine dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/882)

113. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Turhal ilçesi Pazar bucağındaki derenin yarım kalan kısmının, ne zaman ikmal edileceğine dair, Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/883)

114. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Beş Yıllık Kalkınma Plânı gereğince, 1964 yılında, Doğu - Anadolu'da yapılması kararlaştırılan iki çimento fabrikasının etüt ve projelerinin yapılıp yapılmadığına dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/884)

115. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, petrol kaynaklarının, süratli olarak, işletilmesi konusunda ne gibi bir yol takibedileceğine dair, Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/885)

116. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, toprak tevzi komisyonları ile kadastro heyetlerinin tezat halindeki çalışmalarından haksızlığa uğrayanların durumlarının ıslah edilip edilmiyeceğine dair İmar ve İskân ve Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/886)

117. — Tunceli Milletvekili Vahap Kışoğlu'nun, öğretmenlerin kanuni hakkı olan ücret ve tazminatların verilmemesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/887)

118. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, 57 valinin yerlerinin değiştirilmesini, merkeze alınmasını ve emekliye sevk edilmesini âmil olan sebeplerin neler olduğuna dair Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/888)

119. — Tokat Milletvekili Zeyyat Kocamemi'nin, yurda, Gümrük vergileri ödenmeden, sokulan otomobillerden, yalnız Gümrük Vergisi alınması yolunda bir mevzuat değişikliği yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/889)

120. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un Tortum ilçesi nahiye ve köylerini sel âfetinden ve su baskınından korumak için ne tedbirler alındığına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/890)

121. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, Karşıyaka ve Altay Kulüpleri hâdisesi üzerine verilen ve basına intikal eden beyanatın mahiyetine dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/891)

122. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Van ve Hakkari illerinde, meriçosculuğu tesvik ve geliştirmek için ne yapıldığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/892)

123. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ilinde tarım ve veteriner teşkilâtlarının noksan olusunun mahzurları üzerinde durulup durulmadığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/893)

124. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın Mizizah köyünde oturan bir aşiret ağasının, köye nişan töreni için gelenlerin köye girmesine silâhla mani olduğunun doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/894)

125. — Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu'nun, Elâzığ bölgesinde Elektro - Metalürji ve Elektro - Kimya sanayii tesisleri kurulması konularında yeni etüt ve hazırlıklar olup olmadığına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Sanayi bakanlarından sözlü sorusu (6/895)

126. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, İzmir ile Antalya arasındaki turistik yolun,

Korkuteli - Tefenni arasının, acele inşası hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan ve Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/896)

127. — Erzincan Milletvekili Zeynel Gündoğdu'nun, Türkiye Radyolarının kültür, sanat ve müzik yayınlarının, halkın ihtiyaç ve temayüllerine göre, yeniden tanzimi yolunda ne gibi tedbirler alınması düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/897)

128. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Hudut illerimizde yürürlüğe konulan 9 numaralı Sirkülerin, bâzı hükümlerinin, Anayasaya aykırılığının tetkik edilip edilmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/898)

129. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin ili çevresinde, 1963 yılında, emanet suretiyle kaç ilkokul binası yapıldığına ve bunların hizmete girip girmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/899)

130. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin iline, âfet fonundan, yapılan yardım miktarına ve yardımın kimlere ve ne suretle tevzi edildiğine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/900)

131. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'in Derik ilçesi Bucağında yapılması kararlaştırılan Sağlık Ocağının Kasırkanco köyüne yaptırılması sebebine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/901)

132. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Ziraat Odaları Birliği İdare Kurulu Başkanlığına seçilen ve 6 aydır çalışan İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, milletvekilliği sıfatının devam edip etmediğine dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/902)

133. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın Mecliste halen Matbaa Müdürü bulunup bulunmadığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/903)

134. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Batman petrol havzasında çalışan işçilerin grev yapması sebebine dair Çalışma ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/904)

135. — Nevşehir Milletvekili Ramazan Demirsoy'un, yurtta tehlike halini almış bir gericilik akımı varlığının kabul edilip edilmediğine dair, Başbakandan sözlü sorusu (6/905)

136. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus baraj gölü içersinde kaldığı için istimlâk edilen arazilerin bedellerinin ne zaman verileceğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/906)

137. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus Ortaokulununun, 1964 yılı içinde, hizmete açılıp açılmıyacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/907)

138. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın, şahsiyle ilgili beyanatının Türkiye Radyolarından yayınlanması sebebine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu. (6/908)

139. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, bakımı Karayollarına aidolan bir kısım yolların, bu yıl il bayındırlık müdürlüklerine devrolunduğunun doğru olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/909)

140. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice - Kulp - Muş karayolunun yapımına ne maksatla ve hangi tarihte başlandığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/910)

141. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Güney - Doğu Anadolu'da bir selüloz fabrikası kurulacağının doğru olup olmadığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/911)

142. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice ilçesinde yapılan evlerin, maksada uygun olarak, ikamete tahsis olunup olunmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/912)

143. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Millî Savunma ihtiyaçları için Vakıf Zeytinlikler İşletmesinden fazla fiyatla zeytinyağı alındığının doğru olup olmadığına dair Millî Savunma ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/913)

144. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, ilk etütlerinde Tatvan'da kurulmasının münasibolacağı raporla tevsik edilen Çimento Fabrikasının Van'a nakledilmesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/914)

145. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Doğu Menzil Kumandanı General Faruk Güventürk hakkında, 4 Mart 1964 tarihli Milliyet gazetesinde yayınlanan yazısından dolayı, bir iş-

lem yapılıp yapılmadığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/915)

146. — Sivas Milletvekili Güner Sarısözen'in, Sivas Valisi Mehmet Varinli'nin başka bir yere nakledilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/916)

147. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Rize'nin İkizdere, Çamlıhemşin ve Kaptanpaşa bölgelerinin kalkınması için, 1964 ve mütaakıp yıllarda, neler yapılmasının düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/917)

148. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Çay işlerinin müstakil bir teşiklât tarafından yürütülmesi hususundaki çalışmaların bugüne kadar bitirilememesi sebebine dair Tarım ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu (6/918)

149. — Trabzon Milletvekili Zeki Yağmurdereli'nin Basın - İlân Kurumunun 24 sayılı Genel Kurul kararının 8 nci maddesindeki dizgi makinası kullanma mecburiyetinin Anayasamızın 23 ncü maddesine aykırı olup olmadığına dair Maliye ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/919)

150. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Atatürk'ün resimlerinin posta pullarından kaldırılması sebebine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/920)

151. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, halen kaç il, ilçe ve kasabamızda Hükümet tabipliğinin münhal bulunduğuna dair Sağlk ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/921)

152. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in Giresun ili Dereli ilçesini Yavuz Kemal bucağına bağlıyacak olan yolun inşa ve ikmalinin bir plâna bağlı olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/922)

153 — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, orman suçlarından dolayı sulh ceza mahkemelerinde karar altına alınan maktu avukat ücretlerinin kaldırılması veya azaltılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Adalet ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/923)

154. — Kocaeli Milletvekili Hâldan Kısayol'un, malî, iktisadi veya teknik kayıtlar yüzünden gazete kapatılmış olup olmadığına dair sözlü soru önergesi, Turizm ve Tanıtma ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu (6/924)

155. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun limanının inşasından sonra meydana gelen kumsalın tertip ve tanzimi için demiryolunun yerinin değiştirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/925)

156. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, ayçiçeğinin maliyetinden aşağı fiyatla satılmasına soya yağı ithalinin sebebolup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/926)

157. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Edirne ilinde çok düşük fiyatla buğday alımı yaptığı hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/927)

158. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Keşan'ın Altıntaş köyü ile Malkara'nın Teberrut ve Davuteli köyleri arasındaki sınır anlaşmazlığını halleden kararnamenin uygulanmaması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/928)

159. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Osmancık ilçesi Kâmil bucağına bağlı Aşağızeytin köyü civarında ve Kızılırmak üzerinde yapılan köprünün devamı olan ve Kunduz orman bölgesi, Ovacık yaylası ve Vezirköprü'ye uzanan yolun yapımının düşünülüp düşünülmediğine dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/929)

160. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, İşten el çektirilmiş kaç belediye başkanı bulunduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/930)

III
ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — Özel öğretim kurumları kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Ferit Alpiskender'in, hususi eğitim ve öğretim müesseseleri kanunu teklifi ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ile Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu ve 55 arkadaşının, Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğret-

menlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen beşer üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu (1/539, 2/581, 2/617, 2/618) (S. Sayısı : 495 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 15 . 1 . 1964]

× 2. — Devlet personeli meslek teşekkülleri kanunu tasarısı ve Anayasa, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından üçer üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/546) (S. Sayısı : 543) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1963]

3. — Siyasi partiler kanun tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı : 527) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1963]

× 4. — Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 11 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Aydın Üyesi Fikret Turhangil, Erzurum Milletvekili Giyasettin Karaca ve İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Tescil edilmiyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun teklifleri ve İçişleri, Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/219, 2/237, 2/238, 2/263) (S. Sayısı : 259) [Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1963]

5. — Bina kiraları hakkındaki kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/513) (M. Meclisi S. Sayısı: 458 ve 458 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 10 . 4 . 1964]

× 6. — Millî Prodüktivite Merkezi kuruluş kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/321) (S. Sayısı : 532) [Dağıtma tarihi : 18 . 12 . 1963]

7. — Serbest malî müşavirlik kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Amasya Üyesi Macit Zeren ve Adana Üyesi Mehmet Ünaldı'nın, Malî müşavirlik ve yeminli müşavirlik kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/476, 2/529) (S. Sayısı: 368) [Dağıtma tarihi: 17 . 8 . 1963]

× 8. — Çanakkale Milletvekili Şefik İnan'ın, Otelcilik, Motelcilik Türk Anonim Şirketi kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/576) (S. Sayısı: 507) [Dağıtma tarihi: 18 . 10 . 1963]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Uzman Jandarma kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/479) (S. Sayısı : 296) [Dağıtma tarihi: 2 . 7 . 1963]

× 2. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 106 arkadaşının, bölge tiyatroları kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/437) (S. Sayısı : 305) [Dağıtma tarihi: 6 . 7 . 1963]

× 3. — Aydın Milletvekili İsmet Sezgin ve 33 arkadaşının, 5237 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin (c) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/522) (S. Sayısı: 353) [Dağıtma tarihi: 15 . 7 . 1963]

× 4. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin ve Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve Çorum Mliletvekili Hilmi İncesulu'nun Su ürünleri kanunu teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Tevfik İnci ve 28 arkadaşının, balıkçılığın teşvik ve himayesine mahsus kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/377, 2/505, 2/252) (S. Sayısı : 370) [Dağıtma tarihi : 20 . 8 . 1963]

× 5. — Millî İstihbarat Teşkilâtı kanunu tasarısı ve Geçici Komsiyon raporu (1/451) (S. Sayısı : 456) [Dağıtma tarihi : 26 . 9 . 1963]

6. — Genel nüfus yazımı kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/507) (S. Sayısı : 513) [Dağıtma tarihi : 23 . 10 . 1963]

× 7. — Türkiye Elektrik Kurumu kanunu tasarısı ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in Türkiye Elektrik Kurumu kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/461, 2/425) (S. Sayısı : 516) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

× 8. — Konut kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/493) (S. Sayısı : 534) [Dağıtma tarihi : 24 . 12 . 1963]

9. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin, Sayıştay kanunu teklifi ve Maliye, Sayıştay ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu (2/532) (S. Sayısı : 706) [Dağıtma tarihi : 7 . 5 . 1964]

10. — Gümrük kanunu tasarısı, 5383 sayılı Gümrük Kanununun 3 ncü fıkrasiyle 71 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 5383 sayılı Gümrük Kanununun 134 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/466, 1/204, 2/236) (S. Sayısı : 734) [Dağıtma tarihi : 14 . 7 . 1964]